



Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet

Møteinnkalling

Utvalg: Nasjonalparkstyret for Fulufjellet

Møtested:

Dato: 07.12.2022

Tidspunkt: 10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

| Utvalgs-saksnr | Innhold | Lukket | Arkiv-Saksnr |
|----------------|--|--------|--------------|
| ST 31/2022 | Godkjenning av innkalling og saksliste, og valg av medlemmer til å skrive under protokoll | | |
| ST 32/2022 | Orienteringssaker til styremøte 07.12.2023 | | 2022/11794 |
| ST 33/2022 | Referatsaker | | |
| RS 14/2022 | Fulufjellet NP - Referat fra møte i Rådgivende utvalg 27.10.2022 | | 2022/924 |
| RS 15/2022 | Protokoll fra elektronisk styremøte i NP-stryet for Fulufjellet den 20. oktober med behandlingsfrist 31. oktober 2022 | | 2022/251 |
| RS 16/2022 | Rapport 2022 - Fulufjell NP - snødekt mark - Kikkut - Brattfjellet - Rolf Holmstrøm | | 2019/20120 |
| RS 17/2022 | Rapport fra ferdselstelling i Fulufjellet nasjonalpark 2022 | X | 2019/12517 |
| RS 18/2022 | Rapport 2022 - Fulufjellet NP - viltguidende safari for 4 personer - 270622 - 170722 - Dane Stewart | | 2022/6575 |
| RS 19/2022 | Rapport 2022 - Fregn NR - dispensasjon - motorferdsel - 2019 - 2022 - snødekt mark - Fjellbu - Anders Haugen | | 2018/321 |
| RS 20/2022 | Rapport 2022 - Fulufjellet NP - fjellmarsjen Fulufjellsrøya - Fulufjellet AS | | 2022/8834 |
| RS 21/2022 | Vedtak - Fulufjellet NP og Fregn NR - Søknad om tillatelse lavtflyging og landingstillatelse med helikopter i forbindelse med merking av brunbjørn - Høgskolen i Innlandet | | 2022/3453 |
| RS 22/2022 | Melding om vedtak - Fulufjellet NP - merking og skilting av turrute - Grønnekjeldfallet - Fregn Turlag | | 2022/972 |
| RS 23/2022 | Melding om vedtak - Fulufjellet NP - merking av turstier - vegviserskilt - Girstakken - Ljørdalen Grendeutvalg | | 2022/1215 |
| RS 24/2022 | Innspill til tiltak i SØIPR sin strategi- og handlingsplan 2022-2025 | | 2022/9469 |
| RS 25/2022 | Merknader til kommuneplanens samfunnsdel - 2022-2034 - 2. gangs høring og offentlig ettersyn | | 2022/9664 |
| RS 26/2022 | Fulufjellet nasjonalpark - mindre vesentlig endring av verneforskrift | | 2022/7674 |
| RS 27/2022 | Godkjenning av skilting - Fulufjellet NP - oppgradering av hovedinnfallsporten Storbekås | | 2019/18299 |
| RS 28/2022 | Igangsettingstillatelse | | 2022/9353 |
| ST 34/2022 | Delegerte vedtak | | |

| | | |
|---------------|--|------------|
| DS 10/2022 | Delegert vedtak - Fulufjellet NP - Freng NR - Dispensasjon - Motorferdsel - 2022 - Fly - geofysiske målinger - Norges geologiske undersøkelser - NGU | 2022/5902 |
| DS 11/2022 | Delegated decision - dispensation - Fulufjellet NP - Wildlife guiding in 2022 - Tistel Wildlife Guiding - Dane Stewart | 2022/6575 |
| DS 12/2022 | Delegert vedtak - Fulufjellet NP - snødekt mark - Tillatelse til oppkjøring av skiløyper 2022/2023 - Ljørdalen løypeforening | 2022/11632 |
| DS 13/2022 | Fulufjellet NP - Dispensasjon for organisert ferdsel - Fulufjellsrøya 2023-2024 | 2022/8834 |
| DS 14/2022 | Delegert vedtak - Fulufjellet NP - Dispensasjon - Motorferdsel - 2022 - lavtflyging med helikopter for frakt av grus - Utmarksressurs AS | 2022/7869 |
| DS 15/2022 | Delegert vedtak - Fulufjellet NP - snødekt mark - transport til hytte - Otterslåtten i Bergådalen - Gunda og Trond Skåret | 2022/5796 |
| DS 16/2022 | Delegert vedtak - Fulufjellet NP - snødekt mark - transport til hytte - Kikkut i Brattfjellet - Rolf Holmstrøm | 2022/6035 |
| DS 17/2022 | Delegert vedtak - Fulufjellet NP - dispensasjon - Oppsetting av viltkamera - Norsk institutt for naturforskning | 2022/9765 |
| DS 18/2022 | Delegert vedtak - Fregn NR - snødekt mark - transport til hytte - Fjellbu - Anders Haugen | 2022/10260 |
| ST 35/2022 | Fulufjellet NP og Fregn NR - delegering av myndighet - delegeringsreglement - Nasjonalparkstyret for Fulufjellet | 2022/11635 |
| ST 36/2022 | Nasjonalparkstyret for Fulufjellet - revidering av tiltaksplan | 2022/11125 |
| ST 37/2022 | Innmelding av behov for midler til tiltak og SNO-ressurser for 2023 | 2022/11125 |
| ST 38/2022 | Budsjett for drift, plan- og strategiarbeid 2023 | 2022/11125 |
| ST 39/2022 | Nasjonalparkstyret for Fulufjellet - Møteplan for 2023 | 2022/11125 |
| ST 40/2022 | Eventuelt | |

ST 31/2022 Godkjenning av innkalling og saksliste, og valg av medlemmer til å skrive under protokoll



Arkivsaksnummer: 2022/11794-1

Saksbehandler: Henriette Othilie Bøe Kildahl

Dato: 29.11.2022

| Utvalg | Utvalgssak | Møtedato |
|------------------------------------|------------|------------|
| Nasjonalparkstyret for Fulufjellet | 32/2022 | 07.12.2022 |

Orienteringssaker til styremøte 07.12.2023

Innstilling fra forvalter

Nasjonalparkstyret tar de fremlagte orienteringssakene til etterretning.

--- slutt på innstilling ---

Saksopplysninger

- SNO-rapport 2022.
- Status på tiltak og tiltaksmidler.
- Status på plan- og strategier.
- Møte i rådgivende utvalg.
- Status kontorknutepunkt.
- Styreledersamling i januar 2023.

ST 33/2022 Referatsaker



«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Saksbehandler Henriette Othilie Bøe Kildahl

Vår ref. 2022/924 432.0

Deres ref. «REF»

Dato 22.11.2022

Fulufjellet NP - Referat fra møte i Rådgivende utvalg 27.10.2022

Torsdag 27. oktober 2022 kl. 13-15, Gammelskula i Innbygda, Trysil.

Oppmøte:

Magnus Enger – Ljørdalen Jakt- og fiskeforening (LJFF)
Per Guttorm Skaaret – Villa Fregn
Ole Petter Blestad – Birdlife Trysil
Jonny Holmstrøm – Ljørdalen Utmarkslag
John Toralf Stallvik – Ljørdalen Utmarkslag
Cindy Foss Floden – Fulufjellet AS
Trym Holt Rudshaug – Norske Parker
Trygve Opseth – Ljørdalen Grendeutvalg
Sæming Hagen – Statskog SF
Morten Aas – Forum for natur og friluftsliv Innlandet (FNF-Innlandet)
Runa Skyrud – Miljødirektoratet, Statens naturoppsyn (SNO)
Elisabeth Sakrisson – styremedlem i Nasjonalparkstyret for Fulufjellet
Erik Sletten – styreleder i Nasjonalparkstyret for Fulufjellet (møteleder)
Henriette Bøe Kildahl – nasjonalparkforvalter (referent)

1. Velkommen og åpning av møtet

Styreleder Erik Sletten åpnet møte og hadde en kort innledning om verneområdene, styret og hva slags forvaltningsoppgaver styret har jobbet med de siste årene.

Vi hadde en kort presentasjonsrunde av de fremmøtte og styreleder orienterte om RU sitt mandat og ba de fremmøtte om å tenke over hvordan utvalget skal fungere i praksis.

2. Forvaltning og saker

Nasjonalparkforvalter orienterte om ordningen for forvaltning av store verneområder og gikk kort igjennom relevante dokumenter og styringsverktøy som styret forvalter og jobber etter. Dette er relevante dokumenter som verneforskrift og vernebestemmelser, naturmangfoldloven, forvaltningsplan, besøksstrategi og styrets vedtekter. Videre ble det orientert om typiske saker som styret behandler etter sine lovverk og hva slags saker som er behandlet hittil i 2022.

3. Midler til tiltak i og rundt verneområdene

Nasjonalparkforvalter orienterte om gangen i søknad om midler til Miljødirektoratet, og styreleder orienterte om hvor mye midler styret har fått for 2022 og hvordan årets fordeling har vært på tiltak og drift. Videre orienterte styreleder om at det ofte er aktuelt at forvaltningen kjøper tjenester av lokale aktører for å bruke midler lokalt og gjøre oppdrag effektivt.



Statens naturoppsyn orienterte om sin rolle og oppgaver generelt og hva slags oppdrag lokalt SNO har hatt for Nasjonalparkstyret for Fulufjellet i 2022. SNO orienterte også om resultatene for ferdselstillinger som er utført i 2021 og 2022.

4. Gjennomførte tiltak for 2022 og aktuelle tiltak for 2023

Nasjonalparkforvalter orienterte om tiltak som er utført i 2022 og hva som skal gjennomføres utover høsten, finansiert av tiltaksmidler fra Miljødirektoratet. Videre ble det fremvist en liste over aktuelle tiltak som kan være aktuelle å gjennomføre i 2023.

Se vedlagt presentasjon.

5. Innspill og spørsmål fra rådgivende utvalg til styret og forvaltninga.

LJFF mente at stien som går fra hengebrua i Bergådalen (ved hytta til Vidar Storbæk) og videre over Nordre Bjønnåsbekken og opp den gamle mosevegen mellom Slottshammaren og Slottet, er den mest naturlige stien å gå hvis man skal inn til Alterringen på svensk side. LJFF bemerket at en eventuell ny stitrase til Slottet må avklares med aktuelle grunneiere. LJFF stilte også spørsmål om hvorfor ikke området rundt Fregnsetra og Brattfjellet er utviklet.

Nasjonalparkstyret svarer: Brattfjellet og Fregnsetra ligger delvis innenfor/i randsonen til fokusområde 2 jf. besøksstrategien, og de to områdene er omtalt i strategien som steder med potensial for utvikling. Grunnet begrenset med tid og ressurser har styret de siste årene valgt å prioritere arbeide med tilrettelegging der det i første omgang er høyest besøkstrykk, dvs. i fokusområde 6 (Storbekåsene) og 3 (Bråtafallet). Besøksstrategien legger opp til at fokusområde 2 kan utvikles, men at det i dette området satses på tilrettelegging med lav eksponeringsgrad. Ved utvikling av fokusområde 2 så ønsker styret å gjøre dette gjennom tett kontakt med relevante aktører. Det kan være lurt at forvaltningen bruker god tid når steder skal tilrettelegges/utvikles og at man gjennomfører gode prosesser før man setter tiltak ut i live.

Villa Fregn uttalte at det er viktig at det legges opp til fokus på aktiviteter utenfor nasjonalparken, og ikke nødvendigvis innenfor vernegrensa. Det finnes mange fine steder å besøke og mye å oppleve i randsona til Fulufjellet. Villa Fregn stilte spørsmål ved når besøksstrategien skal revideres.

Nasjonalparkstyret svarer: besøksstrategien for Fulufjellets nasjonalparker ble godkjent for kun to år siden (2020), så det vil ikke bli aktuelt med en revidering av strategien med det første. Ved revisjon av besøksstrategien så skal også forvaltningsplanen for Fulufjellet NP revideres, dette for at besøksstrategien skal bli en del av forvaltningsplandokumentet.

Birdlife Trysil sin representant, Ole Petter Blestad, som også er engasjert i Midt-Hedmark brann- og redningsvesen IKS, etterlyste retningslinjer for skogbrann innenfor verneområdene. Hvor kan/skal det brenne og hvor skal det ikke brenne? Viktig at det er felles forvaltning/prosedyrer med svenskene. Om en brann starter på svensk/norsk side så kan det spre seg over landegrenser, og da bør det være felles retningslinjer. Dette ligger jo selvsagt også på høyere nivå innenfor brann/redningsetaten. Videre uttalte Birdlife Trysil følgende: For at man skal kunne ivareta villmarksfølelsen i Fulufjellet NP er det viktig at forvaltningen er bevisst på og har en plan for omfanget av tilrettelegging og merking av stier. Fulufjellet på norsk side er ingen stor nasjonalpark og den er lang og smal.

Nasjonalparkstyret svarer: at motorisert ferdsel innenfor Fulufjellet NP og Fregn NR er tillatt ved tiltak i forbindelse med brannvernvirksomhet, men at motorisert ferdsel ikke er tillatt ifm. tiltak knyttet til øvelseskjøring. Skogbrann i seg selv er flere steder en viktig økologisk faktor da flere



arter er avhengig av skogbrann for å overleve på lang sikt. Det er foreløpig ikke jobbet med å definere soner for hvor det skal få brenne eller ikke innenfor verneområdene. Pr. dags dato skal all brann som oppstår innenfor Fulufjellet nasjonalpark i utgangspunktet slukkes, men forvaltningen mener at problemstillingen som løftes frem er interessant og bør jobbes videre med, og spesielt i forbindelse med revisjon av forvaltningsplanen.

Fulufjellet AS opplyser at de ønsker å tenke grønnere i forbindelse med deres aktivitet kring hytteutbygging i Fulufjellet. Fulufjellet AS etterspør et møte med aktuelle etater for å se på muligheten for å kunne sette opp solceller i tilknytning til hyttene i Fulufjellet.

Nasjonalparkstyret svarer: at det er kommunen som er rette instans å kontakte da dette berører reguleringsplanbestemmelsene for hytteområdet. Nasjonalparkstyret blir i dette tilfellet en høringspart ved revisjon av bestemmelsene. Styreleder, som også er ordfører i Trysil kommune, tar med seg innspillet fra Fulufjellet AS tilbake til kommunen.

Ljørdalen Utmarkslag etterspør oppsetting av nye informasjonsskilt innerst i Girdalen, og mener at styret bør nevnte artene kongeørn og jaktfalk i nasjonalparkens kartbrosjyre.

Nasjonalparkstyret svarer: at styret jobber med å lage en helhetlig informasjons- og skiltplan som blant annet skal definere hvor nye skilttavler skal settes opp. Styret vil jobbe videre med dette i 2023 og RU vil bli involvert.

Statskog SF uttaler at det er behov for å formalisere en fordelingsnøkkel i forhold til veier som blir benyttet som innfallsporter til Fulufjellet nasjonalpark.

FNF-Innlandet synes det er bra at nasjonalparkstyret tar bevisste valg rundt innfallsportene og forvaltningen av området. Et område kan tåle høyt besøkstrykk hvis man forvalter det riktig, men da må man være bevisst hvor sårbare dyr og fugler hekker og hvor man finner de sårbare vegetasjonstypene. Det er viktig å ha god nok oversikt når man tar valg iht. hvor stier skal gå.

SNO Hva vil skje med ferdselen i den nordlige delen av Fulufjellet NP på norsk side hvis det etableres og markedsføres grenseoverskridende stier med det svenske stinettet i nord, spesielt stiene som går ut fra Naturum Fulufjället? Antall besøkende til Naturum Fulufjället og Njupskärsområdet var på nesten 100.000 besøkende i 2021. Vil man risikere å få en god del av disse besøkende til norsk side?

Nasjonalparkstyret tar overnevnte punkter med seg i det videre arbeidet med forvaltningen av verneområdene.

6. Møteplan for rådgivende utvalg

LJFF foreslo at NP-styret gjennomfører 2-3 møter med RU i løpet av ett år.

Flertallet av de oppmøtte landet på at RU ønsker å legge opp til å ha to møter i året med NP-styret, og at møtene legges til henholdsvis månedene mars og oktober. Det kom ikke inn innspill på tidspunkt for møtene, men det kan se ut til at dagtid og etter lunsj kan passe godt for de fleste. RU ble enige om å ha en flat struktur på utvalget, uten roller som leder/nestleder.

7. Kvalitetsnormen for villrein og reetablering av villrein til sine opprinnelige områder

Forvalter orienterte kort om kvalitetsnormen for villrein og hvilke utfordringer villreinen i Norge står overfor. Videre orienterte forvalter om funn av buestillinger etter villreinjakt sør i Fulufjellet NP, og



**Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet**

at funnene satte i gang tanker rundt reetablering av villrein til Fulufjellet, evt. bruk av Fulufjellet som et beredskapsområde for villrein. Se vedlagt presentasjon.

LJFF: Hvis reinen går lengre nord (noe som er realistisk), så kan det trolig være en utfordring at den vil kunne blande seg med tamrein.

FNF-Innlandet: Området er trolig for lite til at man kan ha en sunn og levedyktig villreinbestand.

Birdlife Trysil og Ljørdalen Utmarkslag: Synes ideen er god og at den bør jobbes videre med.

Med hilsen

Henriette Othilie Bøe Kildahl
nasjonalparkforvalter

Godkjent elektronisk uten underskrift.

Kopi til:

Statskog AS v/ vara
Ljørdalen Grendeutvalg v/ vara
Fulufjellet AS v/ vara
Birdlife Trysil v/ vara
Ljørdalen Utmarkslag v/ vara

Mottakerliste:

| | | | |
|---|------------------------------------|------|-----------|
| LJØRDALEN JAKT OG FISKEFORENING Birdlife Trysil | Turistbua | 2425 | LJØRDALEN |
| LJØRDALEN GRENDEUTVALG | Postboks 5 | 2426 | LJØRDALEN |
| VILLA FREGN AS | Gammelbruvegen 30 | 2425 | LJØRDALEN |
| NORSKE PARKER | Storvegen 4 | 2420 | TRYSIL |
| FULUFJELLET AS Ljørdalen Utmarkslag | Postboks 33 | 2426 | LJØRDALEN |
| STATSKOG SF | Postboks 63 Sentrum | 7801 | NAMSOS |
| FREGN TURLAG | c/o Live Skaaret Synnaåvegen 68 | 2427 | PLASSEN |
| FNF Innlandet | | | |



**Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet**

Møteprotokoll

Utvalg: Nasjonalparkstyret for Fulufjellet
Møtested: Elektronisk møte
Dato: Torsdag 20. oktober 2022
Tidspunkt: Behandlingsfrist 31. oktober 2022 kl. 12:00

Følgende faste medlemmer møtte:

| Navn | Funksjon |
|-------------------------|-----------|
| Erik Sletten | Leder |
| Anne Elisabeth Thoresen | Medlem |
| Elisabeth Sakrisson | Nestleder |

Forfall:

Fra administrasjonen møtte:

| Navn | Stilling |
|-----------------------|-----------------------|
| Henriette Bøe Kildahl | Nasjonalparkforvalter |



**Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet
Saksliste**

| Utvalgs- saksnr | Innhold |
|----------------------------|--|
| ST 27/2022 | Godkjenning av møteinnkalling og saksliste |
| ST 28/2022 | Valg av to personer til å godkjenne protokollen |
| ST 29/2022 | Trysil - kommuneplanens samfunnsdel 2022-2034 - 2. gangs høring og offentlig ettersyn |
| ST 30/2022 | Innspill til tiltak i SØIPR sin strategi- og handlingsplan 2022-2025 |



**Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet**

ST 27/2022 Godkjenning av møteinnkalling og saksliste

Saksprotokoll i Nasjonalparkstyret for Fulufjellet – 20.10.2022

Forvalters innstilling

Møteinnkalling og saksliste godkjennes.

Behandling i møtet

Ingen merknader.

Vedtak

Møteinnkalling og saksliste godkjent.

ST 28/2022 Valg av to personer til å godkjenne protokollen

Saksprotokoll i Nasjonalparkstyret for Fulufjellet – 20.10.2022

Forvalters innstilling

Saken fremmes uten innstilling.

Behandling i møtet

Til å godkjenne protokoll ble Elisabeth Sakrisson og Anne Elisabeth Thoresen foreslått.

Vedtak

Elisabeth Sakrisson og Anne Elisabeth Thoresen ble valgt til å godkjenne protokollen.



ST 29 /2022 Trysil - kommuneplanens samfunnsdel 2022-2034 - 2. gangs høring og offentlig ettersyn

Saksprotokoll i Nasjonalparkstyret for Fulufjellet – 20.10.2022

Forvalters innstilling:

Høringsdokumentet «Samfunnsplan Trysil kommune 2022-2034» er et grundig og godt gjennomarbeidet dokument. Det savnes likevel omtale av de vernede om i Trysil som utgjør en del av kommunearealet, og spesielt kommunens største verneområde, Fulufjellet nasjonalpark på 82,5 km².

Trysil har et sterkt vinterprodukt, og har de siste årene jobbet for å utvikle et bedre sommerprodukt gjennom satsingen på terrengsykling. Lykkes en med å utvikle et helårlig reiselivsprodukt i Trysil, vil dette gi helårlige arbeidsplasser og skape grunnlag for fast bosetting ikke bare i Trysil, men også i nabokommunene. En nasjonalpark er en internasjonal merkevare, og Fulufjellet nasjonalpark som attraksjon har et større potensiale for å bidra til å utvikle et helårlig reiselivsprodukt i kommunen, enn det som er tilfelle i dag. Dette må imidlertid skje innenfor rammene av verneformål og bestemmelser for nasjonalparken.

Fulufjellet nasjonalpark har en forvaltningsplan som ble vedtatt godkjent i 2017 og en besøksstrategi som ble vedtatt godkjent i 2020. En forvaltningsplan er et dokument som inneholder detaljer og konkrete føringer for forvaltningen av området, og en besøksstrategi er en plan for hvordan forvaltningsmyndigheten vil håndtere besøksforvaltning i verneområdene gjennom å ta bedre vare på verneverdiene, øke forståelsen for vernet, gi de besøkende bedre opplevelser og bidra til lokal verdiskaping. Begge disse dokumentene har sine tilhørende handlingsplaner/tiltaksplaner som årlig oppdateres, blant annet gjennom lokale innspill til tiltak. Ett av delmålene i besøksstrategien til Fulufjellet nasjonalpark å «Øke forståelsen for vernet og verne- og kulturverdiene, blant lokalbefolkning og besøkende, og sikre at disse verdiene ikke blir påvirket negativt av besøkende». Et strategisk grep er derfor å skape gode ambassadører for verneområdet gjennom å formidle kunnskap om natur- og kulturarv slik at flest mulig får en forståelse for, innsyn i og opplevelse av områdets kvaliteter. Informasjon og kunnskap om områdets verneverdier og sårbarhet vil være med på å øke forståelsen for at områder har fått status som vernet. Samtidig er det viktig at barn, unge og lokalbefolkning får oppleve naturen og får kjennskap til historien i området dem er og bor i for å kunne ta vare på natur- og kulturverdiene der. På sikt kan dette være med på å bidra til identitetsskaping og bolyst hos barn og ungdommen, som er ett av hovedmålene i utkastet for samfunnsplan for Trysil. Ved å koble overordna kommunalt planverk med nasjonalparkforvaltningens forvaltningsplan og besøksstrategi kan dette bidra til en funksjonell overgang mellom verneområdene og områdene utenfor.



Nasjonalparkstyret for Fulufjellet

Reiseliv kan bidra til positiv lokal samfunnsutvikling, men det kan også gi negative følger som slitasje på natur og slitasje på lokalsamfunn. Få kommuner har kommunale planer for helhetlig og bærekraftig reiselivsutvikling, og dette kan by på utfordringer når man møter på masseturisme. I utkastet til samfunnsplan for Trysil står det at kommunen skal bidra til at Trysil kan beholde og utvikle sin posisjon som Norges ledende helårs reiselivsdestinasjon. Hvis kommunen samtidig skal forvalte arealer, verdier og ressurser i et bærekraftig perspektiv for framtidens generasjoner vil det være fornuftig at kommunen tar eierskap til etablering og utvikling av god besøksforvaltning, og sørge for at dette kommer inn i en videre samfunnskontekst via kommunens plandokumenter. Gjennom å bli en nasjonalparkkommune og samtidig skape et godt og aktivt samarbeid med nasjonalparkstyret kan være et redskap for å oppnå godt besøksforvaltning.

Ett av målene under innsatsområde 1 «Attraktiv og framtidsrettet» er at Trysil skal ta vare på naturen og sikre naturmangfoldet og kulturlandskap som har særegne kvaliteter. For å nå dette målet, så foreslås det, på bakgrunn av vurderingen over, å tilføye fire punkter under «Slik gjør vi det»:

- Økt kunnskap om og synlighet av Fulufjellets nasjonalparker.
- Styrke håndteringsevnen (være godt forberedt på situasjoner som skapes av vekst i besøksvolumer og reisestrømmer), inkludert langsiktig forvaltning av natur- og kulturressurser, gjennom god besøksforvaltning.
- Hvis aktuelt, jobbe for at Trysil kommune skal bli nasjonalparkkommune og forankre dette i kommunens planer etter PBL.
- Etablere et aktivt og godt samarbeid med nasjonalparkstyret for Fulufjellet, og koble overordna kommunalt planverk med nasjonalparkforvaltningens forvaltningsplan og besøksstrategi.

Behandling i møtet:

Samtlige av styrets medlemmer mener forvalters innstilling til vedtak er med på å belyse gode bidrag og innspill til Trysil kommunes samfunnsdel og at innstillingen er i tråd med nasjonalparkens planer og strategier. Styremedlemmene stiller seg med dette bak det som er skrevet i saksframstilling og innstilling til vedtak. Ingen merknader.

Vedtak

Høringsdokumentet «Samfunnsplan Trysil kommune 2022-2034» er et grundig og godt gjennomarbeidet dokument. Det savnes likevel omtale av de vernede om i Trysil som utgjør en del av kommunearealet, og spesielt kommunens største verneområde, Fulufjellet nasjonalpark på 82,5 km².

Trysil har et sterkt vinterprodukt, og har de siste årene jobbet for å utvikle et bedre sommerprodukt gjennom satsingen på terrengsykling. Lykkes en med å utvikle et helårlig reiselivsprodukt i Trysil, vil dette gi helårlige arbeidsplasser og skape grunnlag for fast bosetting ikke bare i Trysil, men også i nabokommunene. En nasjonalpark er en internasjonal merkevare, og Fulufjellet nasjonalpark som attraksjon har et større



Nasjonalparkstyret for Fulufjellet

potensiale for å bidra til å utvikle et helårlig reiselivsprodukt i kommunen, enn det som er tilfelle i dag. Dette må imidlertid skje innenfor rammene av verneformål og bestemmelser for nasjonalparken.

Fulufjellet nasjonalpark har en forvaltningsplan som ble vedtatt godkjent i 2017 og en besøksstrategi som ble vedtatt godkjent i 2020. En forvaltningsplan er et dokument som inneholder detaljer og konkrete føringer for forvaltningen av området, og en besøksstrategi er en plan for hvordan forvaltningsmyndigheten vil håndtere besøksforvaltning i verneområdene gjennom å ta bedre vare på verneverdiene, øke forståelsen for vernet, gi de besøkende bedre opplevelser og bidra til lokal verdiskaping. Begge disse dokumentene har sine tilhørende handlingsplaner/tiltaksplaner som årlig oppdateres, blant annet gjennom lokale innspill til tiltak. Ett av delmålene i besøksstrategien til Fulufjellet nasjonalpark å «Øke forståelsen for vernet og verne- og kulturverdiene, blant lokalbefolkning og besøkende, og sikre at disse verdiene ikke blir påvirket negativt av besøkende». Et strategisk grep er derfor å skape gode ambassadører for verneområdet gjennom å formidle kunnskap om natur- og kulturarv slik at flest mulig får en forståelse for, innsyn i og opplevelse av områdets kvaliteter. Informasjon og kunnskap om områdets verneverdier og sårbarhet vil være med på å øke forståelsen for at områder har fått status som vernet. Samtidig er det viktig at barn, unge og lokalbefolkning får oppleve naturen og får kjennskap til historien i området dem er og bor i for å kunne ta vare på natur- og kulturverdiene der. På sikt kan dette være med på å bidra til identitetsskaping og bolyst hos barn og ungdommen, som er ett av hovedmålene i utkastet for samfunnsplan for Trysil. Ved å koble overordna kommunalt planverk med nasjonalparkforvaltningens forvaltningsplan og besøksstrategi kan dette bidra til en funksjonell overgang mellom verneområdene og områdene utenfor.

Reiseliv kan bidra til positiv lokal samfunnsutvikling, men det kan også gi negative følger som slitasje på natur og slitasje på lokalsamfunn. Få kommuner har kommunale planer for helhetlig og bærekraftig reiselivsutvikling, og dette kan by på utfordringer når man møter på masseturisme. I utkastet til samfunnsplan for Trysil står det at kommunen skal bidra til at Trysil kan beholde og utvikle sin posisjon som Norges ledende helårs reiselivsdestinasjon. Hvis kommunen samtidig skal forvalte arealer, verdier og ressurser i et bærekraftig perspektiv for framtidens generasjoner vil det være fornuftig at kommunen tar eierskap til etablering og utvikling av god besøksforvaltning, og sørge for at dette kommer inn i en viere samfunnskontekst via kommunens plandokumenter. Gjennom å bli en nasjonalparkkommune og samtidig skape et godt og aktivt samarbeid med nasjonalparkstyret kan være et redskap for å oppnå godt besøksforvaltning.

Ett av målene under innsatsområde 1 «Attraktiv og framtidsrettet» er at Trysil skal ta vare på naturen og sikre naturmangfoldet og kulturlandskap som har særegne kvaliteter. For å nå dette målet, så foreslås det, på bakgrunn av vurderingen over, å tilføye fire punkter under «Slik gjør vi det»:

- Økt kunnskap om og synlighet av Fulufjellets nasjonalparker.



Nasjonalparkstyret for Fulufjellet

- Styrke håndteringsevnen (være godt forberedt på situasjoner som skapes av vekst i besøksvolumer og reisestrømmer), inkludert langsiktig forvaltning av natur- og kulturressurser, gjennom god besøksforvaltning.
- Hvis aktuelt, jobbe for at Trysil kommune skal bli nasjonalparkkommune og forankre dette i kommunens planer etter PBL.
- Etablere et aktivt og godt samarbeid med nasjonalparkstyret for Fulufjellet, og koble overordna kommunalt planverk med nasjonalparkforvaltningens forvaltningsplan og besøksstrategi.

ST 30/2022 Innspill til tiltak i SØIPR sin strategi- og handlingsplan 2022-2025

Saksprotokoll i Nasjonalparkstyret for Fulufjellet – 20.10.2022

Forvalters innstilling

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet ser behov for en styrking av ressurser innen informasjon, formidling og naturveileder tilknyttet naturforvaltningen, og spesielt verneområdeforvaltningen.

Styret ønsker å realisere en større del av det potensialet som ligger i Fulufjellet nasjonalpark for verdiskaping, naturforståelse og identitetsskaping.

Styret ønsker å spille inn følgende tiltak til SØIPR sin strategi- og handlingsplan 2022-2025:

For å utvikle samarbeidet mellom reiseliv, kommune og nasjonalparkforvaltningen foreslås det å opprette en prosjektstilling knyttet til Trysil kommune som arbeidsgiver, samlokalisert med nasjonalparkforvaltningen. Prosjektstillingen skal fungere som en informasjons- og naturveilederfunksjon.

Det forventes at den aktuelle naturveilederfunksjonen har tett kontakt og samarbeid med lokal og regional naturforvaltning, reiselivsnæringen, skoler og forskningsmiljø. Videre forventes det at denne funksjonen er satt godt inn i planer og strategier forankret i lokal og regional naturforvaltningen. I forbindelse med prosjektperioden så bør fokuset hos naturveilederfunksjonen i første omgang være å jobbe lokalt, men også søke kontakt mot andre geografisk sammenhengene områder for å etter hvert se om funksjonen kan videreutvikles i regionen.

Viktige oppgaver for naturveilederfunksjonen kan være:

- Utvikle et guide-tilbud som kan nyttes både av skoleklasser og reiselivsbedrifter.
- Tydeliggjøre og sikre naturverdiene i produktutvikling og markedsføring blant reiselivsbedriftene. Bidra til å unngå markedsføring av sårbare områder, spesielt i hekke- og yngletid.
- Bidra til mest mulig «sporløs ferdsel» blant de besøkende gjennom aktiv formidling, informasjon og besøksforvaltning.
- Fungere som en brobygger og utvikle samarbeidet mellom reiselivsnæringen og natur- og verneområdeforvaltningen.



Nasjonalparkstyret for Fulufjellet

- Knytte kontakter mot relevante fag- og forskningsmiljøer.

Behandling i møtet

Samtlige av styrets medlemmer mener forvalters innstilling til vedtak belyser gode og konkrete innspill til tiltak i SØIPR sin strategi- og handlingsplan, og videre at innstillingen er i tråd med nasjonalparkens planer og strategier. Styremedlemmene stiller seg med dette bak det som er skrevet i saksframstilling og innstilling til vedtak. Ingen merknader.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet ser behov for en styrking av ressurser innen informasjon, formidling og naturveileder tilknyttet naturforvaltningen, og spesielt verneområdeforvaltningen.

Styret ønsker å realisere en større del av det potensialet som ligger i Fulufjellet nasjonalpark for verdiskaping, naturforståelse og identitetsskaping.

Styret ønsker å spille inn følgende tiltak til SØIPR sin strategi- og handlingsplan 2022-2025:

For å utvikle samarbeidet mellom reiseliv, kommune og nasjonalparkforvaltningen foreslås det å opprette en prosjektstilling knyttet til Trysil kommune som arbeidsgiver, samlokalisert med nasjonalparkforvaltningen. Prosjektstillingen skal fungere som en informasjons- og naturveilederfunksjon.

Det forventes at den aktuelle naturveilederfunksjonen har tett kontakt og samarbeid med lokal og regional naturforvaltning, reiselivsnæringen, skoler og forskningsmiljø. Videre forventes det at denne funksjonen er satt godt inn i planer og strategier forankret i lokal og regional naturforvaltningen. I forbindelse med prosjektperioden så bør fokuset hos naturveilederfunksjonen i første omgang være å jobbe lokalt, men også søke kontakt mot andre geografisk sammenhengene områder for å etter hvert se om funksjonen kan videreutvikles i regionen.

Viktige oppgaver for naturveilederfunksjonen kan være:

- Utvikle et guide-tilbud som kan nyttes både av skoleklasser og reiselivsbedrifter.
- Tydeliggjøre og sikre naturverdiene i produktutvikling og markedsføring blant reiselivsbedriftene. Bidra til å unngå markedsføring av sårbare områder, spesielt i hekke- og yngletid.
- Bidra til mest mulig «sporløs ferdsel» blant de besøkende gjennom aktiv formidling, informasjon og besøksforvaltning.
- Fungere som en brobygger og utvikle samarbeidet mellom reiselivsnæringen og natur- og verneområdeforvaltningen.
- Knytte kontakter mot relevante fag- og forskningsmiljøer.

From: Bøe Kildahl, Henriette Othilie[hotbk@statsforvalteren.no]
Sent: 21.11.2022 14:28:26
To: Erik Sletten[Erik.Sletten@trysil.kommune.no];
elisasak@icloud.com[elisasak@icloud.com];
anne.elisabeth.thoresen@innlandetfylke.no[anne.elisabeth.thoresen@innlandetfylke.no]
Subject: Protokoll fra elektronisk styremøte i NP-stryet for Fulufjellet den 20. oktober med behandlingsfrist 31. oktober 2022
Hei,

Vedlagt er protokoll fra elektroniske styremøte i NP-styret for Fulufjellet der saksdokumenter ble sendt ut den 20. oktober og med behandlingsfrist satt til 31. oktober 2022. Hvis det ikke kommer inn innspill eller kommentarer til vedlagt protokoll **innen 25. november**, så anser jeg denne som godkjent og legger den ut på styrets hjemmeside.

Med vennlig hilsen
Henriette Othilie Bøe Kildahl
nasjonalparkforvalter



**Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet**

Telefon: 62 55 11 87
E-post: hotbk@statsforvalteren.no
Web: <https://nasjonalparkstyre.no/fulufjellet>

Rolf Holmstrøm
Nymoen
Støavegen 131
2425 LJØRDALEN

03.06.22

MOTTATT

09 JUNI 2022

Lillehammer
Statsforvalteren i Innlandet

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet
v/ Henriette O. Bø Kildahl
Fylkesmannen i Hedmark
Postboks 4104
2306 HAMAR

AD. SNØSKUTERKJØRING

Jeg søker med dette om dispensasjon fra vernebestemmelsenes §3 i Forskrift om vern av Fulufjellet Nasjonalpark.

Jeg ønsker å kjøre inn til hytta Kikkut ved Brattfjellet, som jeg leier på åremål. Hytta ligger antageligvis ca. 200 meter inn i Nasjonalparken.

Jeg søker om inntil 6 turer for hver sesong de neste 5 sesongene, fra høsten 2022- ut mai 2027. Hensikten med turene er å frakte bagasje, utstyr, ved, gass og nødvendige vedlikeholdsmaterialer.

Traséen er skrå og delvis vanskelig å kjøre, og det krever ofte oppkjøring av spor før jeg kan bruke slede. Det er ikke nødvendig å rydde noen ny trasé.

Hytta ligger i fjellbandet og er utsatt for snødrev. Dette gjør at det som regel er store snømengder på den ene siden av taket og lite på den andre, slik at taket må måkes ofte.

Det er også en bekk der som sveller. Det gjør at den kan komme inn i hytta. Bekken trenger hyppig ettersyn for å vete den unna.

De som skal kjøre er meg selv og min sønn Ronny Lans.

Med hilsen Rolf Holmstrøm.

Velegg: Kjørebok for sesongen 2021/22





Fulufjellet
nasjonalpark

KJØREBOK FOR FULUFJELLET NASJONALPARK

Alle som har tillatelse etter forskrift om vern av Fulufjellet nasjonalpark og Fregn naturreservat for bruk av motorkjøretøy skal føre kjørejournal der datoen, tid, traséen/transportformålet og underskrifta er påført. Tillatelsen og skjemaet må medbringes ved alle turer, og må kunne forevises på forespørsel fra oppsyn eller politi.

Føreren av kjøretøyet skal fylle ut for den enkelte tur **før turen starter** for at kjøringa blir vurdert å være i samsvar med tillatelsen. Brudd på vilkår, forskrifter eller lover medfører straffeansvar.

| Tur nr. | Trasé/transportformål | Tidspunkt | Dato | Underskrift |
|---------|--------------------------|-----------|------|----------------|
| 1 | ved | | 1-2 | Rolf Holmström |
| 2 | Oppkjøring spor | | 7-2 | Rolf Holmström |
| 3 | — " — | | | Rolf Holmström |
| 4 | Måket bak | | 31-3 | Rolf Holmström |
| 5 | — " — | | 15-3 | Rolf Holmström |
| 6 | Kjørt over kyle midtveie | | 10-4 | Rolf Holmström |
| 7 | | | | |
| 8 | | | | |
| 9 | | | | |
| 10 | | | | |
| 11 | | | | |
| 12 | | | | |
| 13 | | | | |
| 14 | | | | |
| 15 | | | | |
| 16 | | | | |
| 17 | | | | |
| 18 | | | | |

Kjørejournal skal innen 31. mai det år dispensasjonen er gyldig sendes inn til:

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet, Fulkesmannen i Innlandet, Postboks 987, 2604 Lillehammer.

From: dane stewart[info@tistelwildlifeguiding.co.uk]
Sent: 27.08.2022 21:35:15
To: Postmottak SFIN[sfinpost@statsforvalteren.no]
Subject: Melding fra Statsforvalteren
Dear Sir/Madam

On the tour I saw

A female elk and a young male elk on separate occasions.
I saw them near the path up to the plateau in the national park.

I saw female capercaillie with young in by car driving up to the carpark.

I saw a kestrel feeding on a pole near the the national park boarder.

I saw Serbian jays, great spotted woodpeckers, ravens, crows and varies small birds
such as blue tits, bramblings, tree and meadow pipits throughout the national park.

I saw common European toads and frogs throughout the national park.

I didn't see it in the park but while driving away close to the park I saw a red
squirrel,
I haven't seen them in the park before but this is the first one I have seen in the
area.

Best regards
Dane Stewart

On Sun, 10 Jul 2022, 21:17 sfinpost@statsforvalteren.no
sfinpost@statsforvalteren.no> wrote:

Vår ref 2022/6575

Vennlig hilsen




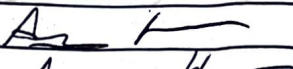
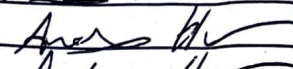
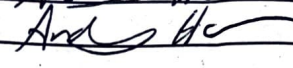
Henriette Othilie Bøe Kildahl | nasjonalparkforvalter
e-post: hotbk@statsforvalteren.no

TRYSIL KOMMUNE

Forvaltningsavdelingen

KJØREBOK FOR BRUK AV SNØSKUTER

Fører plikter å føre og signere hver kjøretur (1 tur = 1 tur/retur). Manglende underskrift er å betrakte som misbruk av dispensasjon. Signert kjørebok skal etter endt sesong sendes til kommunen, og senest 1. juni. Nytt kjørebok-skjema fås ved henvendelse til kommunen.

| Tur/retur | Dato | Type oppdrag (person, gods, offentlig, annet) | Underskrift (NB! Førers underskrift) |
|-----------|--------|--|--|
| Nr. 1 | 4/2-22 | Base / mat |  |
| Nr. 2 | 5/2-22 | Gods / Klør / mat |  |
| Nr. 3 | 24/2 | Gods / mat |  |
| Nr. 4 | 25/2 | Gods / ved |  |
| Nr. 5 | 11/4 | Gods / mat |  |
| Nr. 6 | 17/4 | Proviant |  |
| Nr. 7 | | | |
| Nr. 8 | | | |
| Nr. 9 | | | |
| Nr. 10 | | | |
| Nr. 11 | | | |
| Nr. 12 | | | |
| Nr. 13 | | | |
| Nr. 14 | | | |
| Nr. 15 | | | |
| Nr. 16 | | | |
| Nr. 17 | | | |
| Nr. 18 | | | |
| Nr. 19 | | | |
| Nr. 20 | | | |
| Nr. 21 | | | |
| Nr. 22 | | | |
| Nr. 23 | | | |
| Nr. 24 | | | |
| Nr. 25 | | | |

Sted. 01/6

Dato 28/5-22

Signatur. 

Til administrativt bruk:

Gjelder søknad nr

Mottatt dato

Arkiv

Besøksadr.: Postadr.:
Storv. 5 Postboks 200
2420 Trysil 2421 Trysil

e-post: postmottak@trysil.kommune.no

Telefon: 62 45 77 00
Telefax: 62 45 77 80
www.trysil.kommune.no

From: Anders Haugen[anders.e.haugen@gmail.com]
Sent: 28.05.2022 22:19:32
To: Postmottak SFIN[sfinpost@statsforvalteren.no]
Subject: Kjørebok Snøskuter Fregn Naturreservat
Att: Nasjonalparkstyret for Fulufjellet

Vennlig hilsen
Anders Haugen

From: Fulufjellet[booking@fulufjellet.no]
Sent: 12.09.2022 21:01:45
To: Bøe Kildahl, Henriette Othilie[hotbk@statsforvalteren.no]
Subject: Deltagerliste Fulufjellsrøya 2022

Hei Henriette,

oversender deltagerliste fra årets Fulufjellsrøya. Det var 75 deltakere. Egentlig hadde vi 76 påmeldte, men hadde frafall for 1 person pga sykdom. Beklager at dennekomet litt forsinket (etter fristen). Håper det er likevel i orden.

Takk.
Ha en fin kveld.

Navn -deltageroversikt

- 1 Turid Engh
- 2 Nina Hansen
- 3 Wenche Lillehagen
- 4 Anne-Berit Skymoene
- 5 Anne-Marthe Halvorsen
- +1 Bente Hansen
- 6 Hanne Holtet
- 7 Hege Råve
- 8 Gerd Bakken
- 9 Kjersti Lysen Haagensen
- 10 Ragnhild Ullerlien
- 11 Hege Tomteberget
- 12 Bjørg Klevegen
- 13 Elisabeth Sannerhaugen
- 14 Monica Rytter
- 15 Gro Ankersten
- 16 Åse Mathisen
- 17 Hilde Stenberg
- 18 Monica Dahl
- 19 Hege Holmen
- 20 May Ryen Berg
- 21 Anne Kristin Græsberg
- 22 Anne Mette Linner
- 23 Wenche Kjærstad
- 24 Rakel Storbæk
- 25 Ine Sollie

26 Ann Toresen
27 Siv Marit Lethingagas
28 Helene Napstad
29 Cathirne Haug
30 Gunn Ask
31 Eva Aanerud
32 Marika Bakken
33 May-Britt Ellingsrud
34 Anne Ljunggren
35 Mina Ekstrøm
36 Nina Heger
37 Camilla Berg Johnsen
38 Kjersti Bråthen
39 Heidi Mørkhagen
40 Ingrid Dahl
41 Nina Skånvik
42 Ragnhild Ullerlien
43 Maya Sogstad
44 Siv Rezvan
45 Merethe Landau
46 Mona Eidsand
47 Lene Valeur Hansen
48 Julie Zuckermann
49 Marita Brenden
50 Hege Lindgård
51 Elin Myrbråten
52 Anna Holmstrøm
53 Ellen Barflod
54 Elisabeth Onsager
55 Synnøve enger
56 Ingeborg Særnmo
57 Berit Marie Øyehaug
58 Eva Ganli Andreasson
59 Michelle S Ekeberg
60 Karina Kjendal Mellum
61 Henrikke Svensson
62 Ann-Helen
63 Linda Stenbråten
64 Sissel
65 Martine Nordnes
66 Tone Mikkeldrud
67 Lene Harp Andrews
68 Hanne Eriksen
69 Michelle Bekkelund
70 Cindy Foss-Floden
71 Laila Kisen

- 72 Elisabeth Sakrisson
- 73 Anne Foss-Floden
- 74 Grete Nordhagen
- 75 Siv Marit Bjerke Nordhagen
- 76 Anita Berby

--

Med vennlig hilsen,
FULUFJELLETT AS
Victoria

Fulufjellet AS
Postboks 33, 2426 Ljørdalen, Norway
Webseite: www.fulufjellet.no
TLF (0047) 959 98 119 kontor

Denne meldingen kan inneholde informasjon som er konfidensiell og underlagt lovbestemt taushetsplikt.
Dersom du ikke er rett mottaker av meldingen, vennligst kontakt avsender per e-post, slett meldingen med vedlegg og ødelegg samtlige utskrifter og kopier av den.



HØGSKOLEN I INNLANDET EVENSTAD
Anne Evenstads vei 80
2480 KOPPANG

Saksbehandler Henriette Othilie Bøe Kildahl

Vår ref. 2022/3453 432.3

Deres ref. 17/04354-14 Dato 31.03.2022

Vedtak - Fulufjellet NP og Fregn NR - Søknad om tillatelse lavtflyging og landingstillatelse med helikopter i forbindelse med merking av brunbjørn - Høgskolen i Innlandet

Innstilling fra forvalter

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet gir Høgskolen i Innlandet dispensasjon til motorferdsel med helikopter (lavtflyging og start/landing) i forbindelse med gjennomføring av merking av brunbjørn for perioden 25. mars - 20. september i årene 2022-2024.

Dispensasjonen er gitt med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 første ledd, første alternativ og gjelder for Fulufjellet nasjonalparker og Fregn naturreservat. Det er vurdert at aktiviteten ikke vil stride mot verneformålet eller skade verneverdiene nevneverdig.

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

- Dispensasjon gjelder for perioden 25. mars – 20. september i årene 2022-2024.
- Det gis dispensasjon til motorferdsel med helikopter (lavtflyging og start/landing) for maksimalt 6 turer per år.
- Den motoriserte ferdselen må holdes på et minimum, og koordineres med eventuelle andre oppdrag til naturoppsynet.
- I Fulufjellet NP, et område som er viktig for friluftsliv, bør det unngås flyving i helger og fellesferien så langt som mulig.
- Unødvendig forstyrrelse av dyrelivet og terrengslitasje må unngås.
- Nasjonalparkstyret for Fulufjellet skal ha tilsendt kjørebøker som føres i henhold til søknaden etter avsluttet prosjekt, senest 1. november hvert år. Tilsvarende skal GPS-logg for helikopter også oversendes. Nasjonalparkstyret skal holdes oppdatert på utviklingen i prosjektet underveis.
- Nasjonalparkstyret skal få tilgang til resultatet fra forskningsprosjektet, som ledd i å øke kunnskapen om området, jf. naturmangfoldloven § 8.
- Nasjonalparkstyret ber om å bli orientert når eventuell merking planlegges og gjennomføres i Fulufjellet NP og/eller Fregn NR.

Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen kun gjelder de verneområdene som er opplistet i saksfremstillingen. Det forutsettes at søker også innhenter nødvendige tillatelser fra Trysil kommune og grunneiere etter motorferdselloven.



Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Nasjonalparkstyret for Fulufjellet.

Med hilsen

Henriette Othilie Bøe Kildahl
nasjonalparkforvalter

Godkjent elektronisk uten underskrift.

Vedlegg:

- 1 Saksutredning sak 11/2022
- 2 Kjørebok
- 3 Protokoll fra styremøte i
Nasjonalparkstyret for
Fulufjellet

Kopi til:

Länsstyrelsen i Dalarnas län
INNLANDET

Postboks 355

2303 HAMAR

POLITIDISTRIKT

Statsforvalteren i Innlandet

Postboks 987

2604 LILLEHAMMER

Statens Naturoppsyn

Postboks 5672 Sluppen

7485 TRONDHEIM

Trysil kommune

Pb 200

2421 TRYSIL

| Utvalg | Utvalgssak | Møtedato |
|------------------------------------|------------|------------|
| Nasjonalparkstyret for Fulufjellet | 11/2022 | 30.03.2022 |

Søknad om tillatelse til lavtflyging og landingstillatelse med helikopter i forbindelse med merking av brunbjørn i Fulufjellet NP og Fregn NR – Høyskolen i Innlandet

Innstilling fra forvalter

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet gir Høyskolen i Innlandet dispensasjon til motorferdsel med helikopter (lavtflyging og start/landing) i forbindelse med gjennomføring av merking av brunbjørn for perioden 25. mars - 20. september i årene 2022-2024.

Dispensasjonen er gitt med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 første ledd, første alternativ og gjelder for Fulufjellet nasjonalparker og Fregn naturreservat. Det er vurdert at aktiviteten ikke vil stride mot verneformålet eller skade verneverdiene nevneverdig.

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

- Dispensasjon gjelder for perioden 25. mars – 20. september i årene 2022-2024.
- Det gis dispensasjon til motorferdsel med helikopter (lavtflyging og start/landing) for maksimalt 6 turer per år.
- Den motoriserte ferdsele må holdes på et minimum, og koordineres med eventuelle andre oppdrag til naturoppsynet.
- I Fulufjellet NP, et område som er viktig for friluftsliv, bør det unngås flyving i helger og fellesferien så langt som mulig.
- Unødvendig forstyrrelse av dyrelivet og terrengslitasje må unngås.
- Nasjonalparkstyret for Fulufjellet skal ha tilsendt kjørebøker som føres i henhold til søknaden etter avsluttet prosjekt, senest 1. november hvert år. Tilsvarende skal GPS-logg for helikopter også oversendes. Nasjonalparkstyret skal holdes oppdatert på utviklingen i prosjektet underveis.
- Nasjonalparkstyret skal få tilgang til resultatet fra forskningsprosjektet, som ledd i å øke kunnskapen om området, jf. naturmangfoldloven § 8.
- Nasjonalparkstyret ber om å bli orientert når eventuell merking planlegges og gjennomføres i Fulufjellet NP og/eller Fregn NR.

Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen kun gjelder de verneområdene som er opplistet i saksfremstillingen. Det forutsettes at søker også innhenter nødvendige tillatelser fra Trysil kommune og grunneiere etter motorferdselloven.

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Nasjonalparkstyret for Fulufjellet.

Saksopplysninger

Søknad

Nasjonalparkstyret mottok den 25. mars 2022 søknad fra Høgskolen i Innlandet (INN) om tillatelse til lavtflyging og start/landing med helikopter for fangst og radiomerking av brunbjørn i perioden 25. mars - 20. september 2022-2024 i Fulufjellet nasjonalpark og Fregn naturreservat. Det søkes om maksimalt 6 landinger, lavtflyginger og merkinger pr. år i den nevnte tidsperioden for eventuell bedøvelse fra helikopter og videre radiomerking av bjørn. Det blir også i søknaden opplyst om at forskningsprosjektene vil bli gjennomført over større arealer av Trysil kommune og Innlandet fylke øst for Glomma. Det vil si at landingstillatelse fra Nasjonalparkstyret ikke nødvendigvis betyr at bjørn vil bli radiomerket i Fulufjellet nasjonalpark eller Fregn naturreservat hvert år i den omsøkte 3-årsperioden. Videre opplyses det om at Høgskolens veterinær- og merketeam vil i størst mulig grad lande på innmark eller brøytede skogsbilveier. Høgskolens pågående forskningsprosjekter på bjørn har fra før fått tillatelse fra Trysil kommune til et tilsvarende antall landinger med helikopter i utmark i omsøkte periode.

Bakgrunn

Omkring 1850 var Sør-Norge det viktigste reproduksjonsområdet for bjørn i Skandinavia. Da hadde nesten halvparten av Skandinavias bjørnebinner tilhold i Sør-Norge, men etter 90 år med intensiv forfølgelse og avliving var bjørnen til slutt funksjonelt utryddet som reproduserende art i Norge på 1940-tallet (Swenson m.fl. 1994. NINA Forskningsrapport 53). Stortingets nåværende bestandsmål om ynglende bjørn i ulike deler av Norge har derfor forutsatt reetablering og innvandring av binner fra våre naboland.

For Sør-Norge sør for Trondheim er nå det forvaltningspolitiske bestandsmålet satt til 3 årlige ynglinger. Videre skal utbredelsen av disse binnene med årsunger være geografisk begrenset til øst for Glomma i deler av i Innlandet fylke, dvs. i østre deler av Hedmark i Rovviltregion 5.

Etter at bjørnen ble funksjonelt utryddet i Norge på 1940-tallet, vokste den gjenlevende svenske bjørnestammen til ca. det 10-dobelte og offisielt teller nå bjørnebestanden på svensk side i underkant av 3000 dyr. Dagens bestand av bjørn på norsk side er et resultat av den gradvise økningen i antall og utbredelse av bjørn i Sverige, og innvandring herfra til Norge.

Hannbjørnene kom først og dominerte i mange 10-år. Av de 72 bjørnene som offisielt ble felt i Hedmark i perioden 1900-2017 var alle hanner, med andre ord er ingen binner kjent felt på over 100 år. Det skandinaviske bjørneforskningsprosjektet ble etablert i 1986, og i Sør-Norge har radiomerkede binner i Innlandet vært fulgt siden den første binna med radiohalsband innvandret fra Sverige og etablerte seg med fast tilhold på tvers av riksgrensen i 1990. I den påfølgende 32-årsperioden har Det skandinaviske bjørneprosjektet studert radiomerkede binner i Innlandet, men denne forskningen og kartleggingen av binner tilhold har vært begrenset til mindre arealer i Østre Trysil.

I Innlandet har utbredelse, ekspansjon og antall UMERKEDE binner med tilhold i fylket vært mindre kjent, men i de siste 15 årene (2007-2021) har det ved synsobservasjoner, sporing på snø og DNA-innsamling blitt påvist et økende antall binner i de vidstrakte skogområdene mellom Glomma og riksgrensa i øst mot Sverige. Med økonomisk støtte fra

Fylkesmannen har Høgskolen i Innlandet (INN) vært en sentral bidragsyter til denne DNAkartleggingen av binner. Mer enn halvparten av alle bekreftede binne-DNA-prøver i Sør-Norge (sør for Trondheim) er innsamlet av Høgskolen i Innlandet. Uten Høgskolens innsamling av binne-DNA ville ikke det regionale bestandsmålet for ynglende bjørn vært nådd i 2017 og 2018. Høgskolens innsats muliggjorde dermed for første gang at nemnda i Rovviltregion 5 fikk overta forvaltningsansvaret for bjørn i de to påfølgende årene 2018 og 2019. Rovviltnemnda vedtok da økte lisenskvoter over store arealer av Hedmark, noe som medførte økt jakttrykk også på binner. For første gang i Hedmark siden 1800-tallet ble binner således skutt i 2018 ved skadefelling og ved lisensjakt i 2019.

Det er fortsatt mye ukjent om denne for Sør-Norge pågående og unike forekomsten av rekoloniserende binner. Den primære målsettingen for omsøkt aktivitet er Høgskolen i Innlandets forskningsprosjekt som jobber for å innhente mer helhetlig kunnskap og dokumentasjon om forekomst, antall, arealbruk, utbredelse og tetthet av bjørnebinner i Innlandet. Dette vil bli gjennomført ved å radiomerke voksne, kjønnsmodne hannbjørner og deretter bruke disse som «sporhunder» til å påvise binner i de vidstrakte, men lite systematisk undersøkte skogområdene øst for Glomma. De radiomerkede hannene vil bli fulgt spesielt intensivt i parringstiden for å påvise disse sammen med binner i brunst, og 1-3 av disse binnene vil også bli radiomerket med GPS-halsbånd for videre studier. Søker opplyser om at metoden for påvisning og radiomerking av binner via radiomerkede hanner ble tidlig utviklet og gjennomført med stor suksess av Det skandinaviske bjørneprosjektet (Wabakken et al. 1992, NINA Oppdragsmelding 146).

Det går videre frem av søknaden at radiomerkede voksne bjørner og deres atferd vil også bli nyttiggjort i en annen studie av GPS-merkede storfe på utmarksbeite i samme område øst for Glomma. Dette gjelder et nytt potensielt konfliktdempende forskningsprosjekt som Høgskolen har fått innvilget av NFR. Kartlegging og evaluering av interaksjoner mellom store rovdyr og storfe i utmark skal gjennomføres i samarbeid med lokale storfeiere og deres næringsorganisasjoner.

Høgskolens prosjekt er faglig og finansielt støttet av Statsforvalteren i Innlandet og Norges Forskningsråd.

Hjemmelsgrunnlag

- **Verneformål – Forskrift**

Fulufjellet nasjonalpark

§ 1. Formål

Formålet med Fulufjellet nasjonalpark er å bevare et stort naturområde som inneholder særegne, representative økosystem som er uten tyngre naturinngrep, herunder artsfattig fjellvegetasjon og artsrik barskog.

Videre er formålet med nasjonalparken å ta vare på:

- *et inngrepsfritt skog- og fjellområde som en del av et stort, helhetlig og særpreget økosystem i grensetraktene*
- *storslåtte landskapsformer bl.a. med særpregede og blokkrike juv*
- *naturmangfoldet med et egenartet plante-, sopp- og dyreliv, herunder innslag av høyereliggende barskog med naturpreg, og med arter som; sjokoladekjuke og sibirkjuke*
- *kulturminner.*

Allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

§ 3. Vernebestemmelser

I nasjonalparken skal ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner finne sted, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet.

2. Plantelivet

2.1 Vern av plantelivet

Vegetasjonen, herunder døde trær og busker, er vernet mot all skade og ødeleggelse. Planting og såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.

Dyrelivet, herunder hi, reir, hekke-, yngle- og gyteplasser er vernet mot skade og unødvendig forstyrrelse. Utsetting av dyr på land og i vann er forbudt.

6. Motorferdsel

6.1 Forbud mot motorferdsel

Motorisert ferdsel til lands og til vanns, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter over bakken, er forbudt.

§ 4. Generelle unntaksbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48

Fregn Naturreservat

§ 1. Formål

Formålet med Fregn naturreservat er å bevare et naturskogspreget barskogsområde som har særskilt betydning for biologisk mangfold. Videre er formålet å ta vare på variasjonsbredden i økosystemer, naturtyper, arter og genetisk mangfold. Av spesielle kvaliteter har området store arealer med gammel furu- og granskog på kalkrik grunn med et rikt artsmangfold. Området er på grunn av sin naturtilstand, produktivitet og egenart av særskilt naturvitenskapelig betydning.

§ 3. Vernebestemmelser

I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

For naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

1. Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra reservatet. Planting og såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.

2. Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødvendig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.

§ 5. Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner. I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

1. Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.

§ 8. Generelle dispensasjonsregler

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

• **Forvaltningsplan for Fulufjellet nasjonalpark**

Forvaltningsplanen gir føringer for hvordan verneforskriften skal tolkes og praktiseres. I forvaltningsplanen gis det blant annet en oversikt over dyrelivet som er registrert innenfor nasjonalparkens grenser. Her fremgår det også at noen av dyreartene som er påvist her enten er regelmessig eller sporadisk oppført på Norsk rødliste for arter. Det er påvist forholdsvis få rødlistearter blant fuglene, men heilo, hønsehauk, jaktfalk og granmeis finnes på lista sammen med alle de fire store rovdyrartene brunbjørn, jerv, ulv og gaupe.

I forvaltningsplanen synliggjøres også ulike brukerinteresser i området, og i denne sammenheng kan særlig nevnes jakt og fiske, ferdsel og friluftsliv, og motorferdsel. Det er en generell dyrelivsfredning i nasjonalparken. Fredningen omfatter også unødige forstyrrelser og skade eller ødeleggelse av hi-, hekke-, yngle- og gyteplasser. Når det kommer til prinsipper/målsettinger knyttet til ferdsel og friluftsliv, så er dette basert på å kunne tilby «opplevelser som forutsetter urørt eller lite påvirket natur («villmarksopplevelser»), stillhet og ro, muligheter for ensomhet, kunne klare seg selv og ta seg fram selv, frihet fra urbant preg osv.».

Om motorferdsel står det følgende i forvaltningsplanen:

Stillhet og fravær av motordur og motoriserte kjøretøyer og luftfartøyer er et av karaktertrekkene ved urørt natur. Motorisert ferdsel utgjør et støyforurensningsproblem og står i motsetning til opplevelsen av naturens egne lyder. Det er derfor et overordnet mål å holde omfanget av motorisert ferdsel i nasjonalparker på et minimum, og begrense denne til det strengt nødvendige. Utgangspunktet er derfor at all motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt i Fulufjellet nasjonalpark. Denne hovedbestemmelsen, unntaksbestemmelsene som er nedfelt i verneforskriftens § 3 punktene 6.2 og 6.3 og praktiseringen av disse må sees i lys av denne overordnede retningslinjen.

• **Besøksstrategi for Fulufjellets nasjonalparker**

Formålet med besøksstrategien for Fulufjellets nasjonalparker er å ha en plan for hvordan nasjonalparkforvaltningen i det helhetlige Fulufjellet sammen skal møte de besøkende, slik at opplevelsen for disse i et grenseoverskridende svensk-norsk nasjonalparkområde blir størst mulig. Videre er målet å øke den lokale verdiskapingen på begge sider av grensen, samtidig som forståelse for vernet økes og verneverdiene ivaretas. Besøksstrategien bygger på de respektive nasjonalparkenes forvaltningsplaner, og er samtidig et likestilt tillegg til disse.

I besøksstrategien er det blant annet vist til at «*det viktigste motivet for å besøke områdene er å få oppleve natur og villmark, samt å føle frihet, fred og ro. Det vil derfor være viktig å bevare det urørte og lite menneskepåvirkede preget i Fulufjellet, samtidig som at det vil være naturlig å opprettholde dagens verneverdier som viktig hekke-, yngle- og leveområder for sårbare og sjeldne arter som er avhengig av store og inngrepsfrie områder. Dette vil bidra til å styrke verneformålet for nasjonalparkene*».

- **Naturmangfoldloven (nml)**

Den enkelte verneforskrift regulerer adgangen til å gi dispensasjon fra de ulike restriksjonene som er fastsatt i verneområdene. Tiltak som ikke er regulert i forskriftens spesifikke dispensasjonsbestemmelser må vurderes etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i verneforskriften/ etter naturmangfoldloven § 48.

Naturmangfoldloven § 48 første ledd fastsetter at det kan gis dispensasjon for tiltak som enten:

- Ikke strider mot verneformålet og som ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller
- Er nødvendig av hensyn til vesentlige samfunnsinteresser eller
- Er nødvendig av hensyn til sikkerhet.

Det er imidlertid viktig å påpeke at dispensasjon ikke må gis, selv om vilkårene er oppfylt. Skjønn og instruks fra overordnede myndigheter spiller også inn. Dispensasjonsregelen i § 48 kan ikke brukes for å utvide rammene gitt i vernevedtaket, men er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Dispensasjonssaken må i tillegg vurderes etter naturmangfoldlovens miljørettslige prinsipper i §§ 8-12 (kunnskapsgrunnlag, føre-var prinsippet, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver samt miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder), jf. § 7.

- **Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter**

I rundskriv fra Miljødirektoratet "Forvaltning av verneforskrifter", revidert januar 2014, redegjøres det for hvordan nml. § 48 skal forstås. Her framgår det at bestemmelsen skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Det er i første rekke bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser som er av stor betydning for søker som omfattes av bestemmelsen. Siktemålet er at verneforskriften ikke uthules gjennom omfattende dispensasjonspraksis.

I generelle dispensasjonsbestemmelser i mange eldre verneforskrifter etter naturvernloven er det åpnet for å gi dispensasjon til vitenskapelige undersøkelser. Dette alternativet er ikke tatt inn i den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48. Søknader om dispensasjon til vitenskapelige formål må derfor vurderes etter § 48 første alternativ som åpner for unntak dersom det "ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig".

I rundskrivet heter det at forvaltningsmyndigheten skal vurdere nytten av et forskningsprosjekt opp mot omfanget av eventuelle inngrep eller tiltak og de ulemper forskningen ellers medfører. Det er først og fremst aktuelt å gi dispensasjon til tiltak når det er nødvendig for forskning. Forskningsaktiviteter som ikke trenger å lokaliseres til et verneområde, bør imidlertid kanaliseres utenfor verneområdet.

Videre heter det at vitenskapelige motivet bak vernet vil kunne begrunne en mer liberal dispensasjonspraksis når det ikke er tale om etablering av faste anlegg eller terrenginngrep i verneområdene. Som regel bør det gis dispensasjon for tiltak som bidrar til å fremme

verneverdier. Tiltak som bidrar til å fremme verneverdiene bør det som regel gis dispensasjon til, da slik bruk kan betraktes som et ledd i forvaltningen som utøves for å bevare verneverdiene.

Vurdering

Ingen av de aktuelle verneområdenes forskrifter har hjemmel for å innvilge dispensasjon for start og landing med luftfartøy i forbindelse med forskningsprosjekt som omsøkt. I tillegg gir ikke verneforskrifta for Fulufjellet nasjonalpark hjemmel til å tillate bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter over bakken. Søknader om fangst og merking av brunbjørn, samt motorisert ferdsel i de aktuelle verneområdene må derfor behandles etter de generelle dispensasjonsreglene for vernede områder.

Naturmangfoldloven har en generell dispensasjonsbestemmelse i § 48, som åpner for at det kan gis dispensasjon fra verneforskrifter for naturvernområder dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, ellers dersom sikkerhetshensyn eller hensyn til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Verneforskriftene for Fulufjellet § 4 og Fregn § 8, er likelydende med den generelle dispensasjonsbestemmelsen § 48 i naturmangfoldloven.

Ved vurdering av søknader opp mot vilkårene i nml § 48, er det i første rekke tiltakets negative konsekvenser som er av betydning for om dispensasjon kan gis, selv om det i forarbeidene til bestemmelsen (Ot. Prp. Nr. 52 (2008-2009) s. 424) er vist til at det er anledning til å føre en noe lempeligere praktisering av vilkårene der tiltak har et vitenskapelig formål. Det er etter dette dispensasjonsalternativet, altså kun i begrenset grad, rom for å foreta en skjønsmessig avveining mellom tiltakets vitenskapelige og samfunnsnyttige formål og tiltakets skadevirkninger.

Det er en generell målsetning å begrense den motoriserte ferdselen i nasjonalparker, landskapsvernområder og naturreservater. Restriksjonene på lavtflyging er bl.a. satt av hensyn til at allmennheten skal ha adgang til naturopplevelser og friluftsliv uten forstyrrelser, og av hensyn til dyre- og fugleliv. Når det gjelder lavtflygingsproblematikk og forhold til sårbart dyreliv er kunnskapsgrunnlaget begrenset. Noe er imidlertid kjent og fremgår av vurderingen av kunnskapsgrunnlaget under, jf. nml. § 8.

I denne saken må det gjøres en vurdering for påvirkningen på plante- og dyrelivet i både nasjonalparken og naturreservatet og en egen vurdering sett opp mot påvirkningen på det formålsfestede uforstyrrede friluftslivet i Fulufjellet nasjonalpark, jf. § 1 i verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark.

Når det kommer til friluftsjnteressene og at «Allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig friluftsliv», jf. § 1 i verneforskrift for Fulufjellet nasjonalpark, kan det tenkes at enkelte vil føle at omfattende bruk av helikopter medfører ødeleggelse av følelsen av å være i urørte områder. Fulufjellet er en nasjonalpark med generelt liten ferdsel, så forventningene om stillhet og å være alene i relativt urørt natur er nok stor. Det er derfor viktig å vise respekt for de som ferdes i fjellet.

Kunnskapsgrunnlaget som er nevnt i naturmangfoldloven § 8 sier at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal, så langt det er rimelig, bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Med bakgrunn i forvaltningsplanens retningslinjer, naturfaglige sammenstillings- og registreringsmateriale som ble utarbeidet i forbindelse med verneplanprosessen for Fulufjellet og Fregn, vurderes kunnskapen om disse områdene og

konsekvensene av den omsøkte aktiviteten til å være tilstrekkelig slik at det ikke er nødvendig å innhente ny kunnskap om dette. Selv om det ikke foreligger en fullstendig oversikt over artsdata for dyrelivet innenfor de berørte områdene i både nasjonalparken og naturreservatet, kan man likevel anta at områdene innehar et dyreliv som vil være sårbart i yngle- og hekketiden og etterfølgende måneder når ungene er små og uselvstendige. Det må i den forbindelse bemerkes at det ikke er forsket mye på lavtflygingsproblematikk knyttet til dyrelivet. Likevel, Fulufjellsområdet består av mye åpne fjellområder, noe som trolig gjør at jobben med merking fra helikopter kan utføres mer effektivt og raskt enn i en tettskog. Forvalter vurderer det derfor dithen at helikopterflygingen i forbindelse med merkingsoppdraget er en relativt kortvarig forstyrrelse som må kunne betegnes som forbigående. Lavtflyging vil imidlertid uansett kunne gi påvirkning i form av kortvarig stressrespons, som medfører mindre tid til beite, hvile og økt energibehov som følge av flukt. Slike ulemper vil variere fra art til art. Etersom forstyrrelsen er kortvarig, vil kronisk stress for sårbare arter ikke være en veldig aktuell problemstilling.

Kunnskap fra forskningsprosjektet vil være av stor verdi for rovviltforvaltningen i Innlandet. Forskingen bidrar til å øke kunnskapen om verneområdene, jf. nml. § 8, og kan bidra til å fremme verneverdiene.

Det anses med bakgrunn i det ovenstående at vi har tilstrekkelig kunnskap om dyrenes respons på kortvarig lavtflyging, slik at føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 ikke vil bli aktuelt å bruke i denne saken.

Høyskolen i Innlandet opplyser om at forskningsprosjektene vil bli gjennomført over større arealer av Trysil kommune og Innlandet fylke øst for Glomma. Det vil si at lavtflyging, start/landing, fangst og merking av brunbjørn ikke nødvendigvis vil bli aktuelt innenfor Fulufjellet nasjonalpark eller Fregn naturreservat hvert år i den omsøkte 3-årsperioden. Det er videre gitt dispensasjoner til diverse inngrep i både nasjonalparken og naturreservatet tidligere, men likevel anses det at den samlede belastningen av tidligere innvilgede tiltak - sammen med en eventuell sjelden og kortvarig lavtflyging - ikke vil føre til en for stor belastning på områdene samlet sett, og det vil ikke sette varige spor, jf. naturmangfoldloven § 10. Det kan også nevnes at det Skandinaviske Bjørneprosjektet i en årrekke har hatt tillatelse til landing med helikopter i utmark i Trysil, dette også i forbindelse med bedøving og radiomerking av bjørn. Trysil kommunen har erfart at disse tillatelsene kun benyttes unntaksvis. Dette tilsier at det også i dette tilfellet antas å få begrenset omfang.

Det forutsettes at dyrene som merkes ikke forstyrres unødvendig mye og over uhensiktsmessig lang tid og at retningslinjer for radiomerking av brunbjørn blir fulgt. Det er videre ikke valgt å kommentere valgt driftsmetode og lokalisering, ettersom dette er forhold som ikke er aktuelle å endre på dersom prosjektet skal kunne gjennomføres. Det anses derfor at det ikke er nødvendig med avbøtende tiltak eller kostnadskrevende tiltak for å unngå miljøskade, jf. naturmangfoldlovens §§ 11 og 12. Et begrenset antall landinger med helikopter anses å ivareta denne bestemmelsen.

Ferdsel skal ikke være til hinder for en eventuell oppbygging eller reetablering av sårbare arter. I følge nml. § 5 skal artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt. Man må derfor ta vare på artenes økologiske funksjonsområder. Det generelle motorferdselsforbudet er innført for å skjerme dyre- og plantelivet og terrenget for forstyrrelser og kjøreskader. For at forbudet skal ha sin tilsiktede virkning er det viktig at dette håndheves restriktivt. Et viktig kriterium for å kunne innvilge en dispensasjon fra verneforskriften er som nevnt at tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

Forskningsaktivitet som ikke trenger å lokaliseres til et verneområde bør derfor kanaliseres utenfor verneområder. Videre bør det gis dispensasjon til tiltak som bidrar til å fremme verneverdiene. En slik bruk kan også betraktes som et ledd i forvaltningen som utøves for å bevare verneverdiene. Forvalters vurdering for dette forskningsprosjektet er at den omsøkte aktiviteten er nødvendig å lokalisere til verneområdene, siden Fulufjellsområdet er et viktig leveområde for den skandinaviske bjørnestammen. Det vil være uheldig om verneområdene setter stopper for en helhetlig kartlegging av bjørnebinner i Innlandet. Forvalter vurderer at Høyskolen i Innlandet innehar god kompetanse når det gjelder sårbare arter i området med bakgrunn i at dette prosjektet har pågått over mange år i de samme områdene.

Ferdse i Fulufjellet har de siste årene vært noe økende i den sørlige delen av parken. Kunnskap om forhold mellom bjørn og menneskelig ferdsel i området er av interesse for å utøve en god og strategisk forvaltning av verneverdiene. På denne bakgrunn vurderer nasjonalparkforvalter at omsøkt aktivitet ikke er i strid med verneformålene for Fregn og Fulufjellet.

Presedensvirkning

Forvalter anser at det er lite sannsynlig at mange andre søker om dispensasjon på tilsvarende grunnlag som Høyskolen i Innlandet. Med dette som bakgrunn anses presedensvirkningen for å innvilge denne dispensasjonen som liten og er dermed ikke til hinder for å kunne gi tillatelse til dette tiltaket

Konklusjon

På bakgrunn av overnevnte og samlet vurdering av aktiviteten, mener nasjonalparkforvalter at aktiviteten ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig, men vil gi viktig informasjon til den videre forvaltningen av rovvilt og brunbjørnens leveområder i Fulufjellet.

Nasjonalparkforvalter mener at det er forsvarlig å tillate den omsøkte motoriserte ferdselen samt fangs og merking av brunbjørn i dette tilfellet. Det er likevel viktig at Høyskolen i Innlandet og eventuelle andre instanser samarbeider tett om merkingsarbeidet, blant annet for å redusere behovet for motorferdsel i sårbare områder. I tillegg skal den motoriserte ferdselen skje på en slik måte at man unngår unødvendig forstyrrelser av dyreliv og at skade på vegetasjon unngås (§10). §11 regnes som ikke relevant i denne sammenheng. Kravet om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder sikres gjennom de vilkår som følger tillatelsen (§12).



KJØREBOK FOR FULUFJELLET NASJONALPARK SESONGEN 2021/2022

Alle som har tillatelse etter forskrift om vern av Fulufjellet nasjonalpark for bruk av motorkjøretøy skal føre kjørejournal der dato, tid, trasé/transportformålet og underskriften er påført. Tillatelsen og skjemaet må medbringes ved alle turer, og må kunne forevises på forespørsel fra oppsyn eller politi.

Føreren av kjøretøyet skal fylle ut for den enkelte tur **før turen starter** for at kjøringa blir vurdert å være i samsvar med tillatelsen. Brudd på vilkår, forskrifter eller lover medfører straffeansvar.

| Tur nr. | Trasé/transportform | Tidspunkt | Dato | Underskrift |
|---------|---------------------|-----------|------|-------------|
| 1 | | | | |
| 2 | | | | |
| 3 | | | | |
| 4 | | | | |
| 5 | | | | |
| 6 | | | | |
| 7 | | | | |
| 8 | | | | |
| 9 | | | | |
| 10 | | | | |
| 11 | | | | |
| 12 | | | | |
| 13 | | | | |
| 14 | | | | |
| 15 | | | | |
| 16 | | | | |
| 17 | | | | |
| 18 | | | | |



**Fulufjellet
nasjonalpark**

| | | | | |
|----|--|--|--|--|
| 19 | | | | |
| 20 | | | | |
| 21 | | | | |
| 22 | | | | |
| 23 | | | | |
| 24 | | | | |
| 25 | | | | |

*Kjørebok skal **innen 31. mai** det året dispensasjonen er gyldig sendes inn til:*

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet

Postboks 987

2604 Lillehammer

E-post: sfinpost@statsforvalteren.no



**Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet**

Møteprotokoll

Utvalg: Nasjonalparkstyret for Fulufjellet
Møtested: Elektronisk møte
Dato: 30. mars 2022
Tidspunkt: Behandlingsfrist 31. mars 2022

Følgende faste medlemmer møtte:

| Navn | Funksjon |
|-------------------------|----------|
| Erik Sletten | Leder |
| Anne Elisabeth Thoresen | Medlem |
| Elisabeth Sakrisson | Medlem |

Forfall:

Fra administrasjonen møtte:

| Navn | Stilling |
|-----------------------|-----------------------|
| Henriette Bøe Kildahl | Nasjonalparkforvalter |



**Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet
Saksliste**

| Utvalgs- saksnr | Innhold |
|----------------------------|--|
| ST 11 /2022 | Søknad om tillatelse til lavtflyging og landingstillatelse med helikopter i forbindelse med merking av brunbjørn i Fulufjellet NP og Fregn NR – Høyskolen i Innlandet |



11/2022 Søknad om tillatelse til lavtflyging og landingstillatelse med helikopter i forbindelse med merking av brunbjørn i Fulufjellet NP og Fregn NR – Høyskolen i Innlandet

Saksprotokoll i Nasjonalparkstyret for Fulufjellet – 31.03.2022

Innstilling fra forvalter

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet gir Høyskolen i Innlandet dispensasjon til motorferdsel med helikopter (lavtflyging og start/landing) i forbindelse med gjennomføring av merking av brunbjørn for perioden 25. mars - 20. september i årene 2022-2024.

Dispensasjonen er gitt med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 første ledd, første alternativ og gjelder for Fulufjellet nasjonalparker og Fregn naturreservat. Det er vurdert at aktiviteten ikke vil stride mot verneformålet eller skade verneverdiene nevneverdig.

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

- Dispensasjon gjelder for perioden 25. mars – 20. september i årene 2022-2024.
- Det gis dispensasjon til motorferdsel med helikopter (lavtflyging og start/landing) for maksimalt 6 turer per år.
- Den motoriserte ferdselen må holdes på et minimum, og koordineres med eventuelle andre oppdrag til naturoppsynet.
- I Fulufjellet NP, et område som er viktig for friluftsliv, bør det unngås flyving i helger og fellesferien så langt som mulig.
- Unødvendig forstyrrelse av dyrelivet og terrengslitasje må unngås.
- Nasjonalparkstyret for Fulufjellet skal ha tilsendt kjørebøker som føres i henhold til søknaden etter avsluttet prosjekt, senest 1. november hvert år. Tilsvarende skal GPS-logg for helikopter også oversendes. Nasjonalparkstyret skal holdes oppdatert på utviklingen i prosjektet underveis.
- Nasjonalparkstyret skal få tilgang til resultatet fra forskningsprosjektet, som ledd i å øke kunnskapen om området, jf. naturmangfoldloven § 8.
- Nasjonalparkstyret ber om å bli orientert når eventuell merking planlegges og gjennomføres i Fulufjellet NP og/eller Fregn NR.

Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen kun gjelder de verneområdene som er opplistet i saksfremstillingen. Det forutsettes at søker også innhenter nødvendige tillatelser fra Trysil kommune og grunneiere etter motorferdselloven.

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Nasjonalparkstyret for Fulufjellet.

Behandling i møtet

Forvalters innstilling til vedtak enstemmig vedtatt.



Nasjonalparkstyret for Fulufjellet

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet gir Høyskolen i Innlandet dispensasjon til motorferdsel med helikopter (lavtflyging og start/landing) i forbindelse med gjennomføring av merking av brunbjørn for perioden 25. mars - 20. september i årene 2022-2024.

Dispensasjonen er gitt med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 første ledd, første alternativ og gjelder for Fulufjellet nasjonalparker og Fregn naturreservat. Det er vurdert at aktiviteten ikke vil stride mot verneformålet eller skade verneverdiene nevneverdig.

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

- Dispensasjon gjelder for perioden 25. mars – 20. september i årene 2022-2024.
- Det gis dispensasjon til motorferdsel med helikopter (lavtflyging og start/landing) for maksimalt 6 turer per år.
- Den motoriserte ferdselen må holdes på et minimum, og koordineres med eventuelle andre oppdrag til naturoppsynet.
- I Fulufjellet NP, et område som er viktig for friluftsliv, bør det unngås flyving i helger og fellesferien så langt som mulig.
- Unødvendig forstyrrelse av dyrelivet og terrengslitasje må unngås.
- Nasjonalparkstyret for Fulufjellet skal ha tilsendt kjørebøker som føres i henhold til søknaden etter avsluttet prosjekt, senest 1. november hvert år. Tilsvarende skal GPS-logg for helikopter også oversendes. Nasjonalparkstyret skal holdes oppdatert på utviklingen i prosjektet underveis.
- Nasjonalparkstyret skal få tilgang til resultatet fra forskningsprosjektet, som ledd i å øke kunnskapen om området, jf. naturmangfoldloven § 8.
- Nasjonalparkstyret ber om å bli orientert når eventuell merking planlegges og gjennomføres i Fulufjellet NP og/eller Fregn NR.

Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen kun gjelder de verneområdene som er opplistet i saksfremstillingen. Det forutsettes at søker også innhenter nødvendige tillatelser fra Trysil kommune og grunneiere etter motorferdselloven.

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Nasjonalparkstyret for Fulufjellet.



**Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Storvegen 5
2420 Trysil

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 +4762551187
sfinpost@statsforvalteren.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/fulufjellet>

FREGN TURLAG
c/o Live Skaaret Synnaåvegen 68
2427 PLASSEN

Saksbehandler Henriette Othilie Bøe Kildahl

Vår ref. 2022/972 432.3

Deres ref.

Dato 17.06.2022

Melding om vedtak - Fulufjellet NP - merking og skilting av turrute - Grønnkjeldfallet - Fregn Turlag

Deres søknad om merking og skilting av sti til Grønnkjeldfallet i Fulufjellet nasjonalpark ble behandlet av Nasjonalparkstyret for Fulufjellet i møtet 13. juni 2022. Følgende vedtak ble fattet:

Fregn Turlag gis avslag på søknad om merking og skilting til Grønnkjeldfallet i Fulufjellet nasjonalpark. Grunnet utviklingen av økt ferdsel og slitasje til Grønnkjeldfallet de siste årene vil Nasjonalparkstyret for Fulufjellet følge utviklingen i området gjennom overvåking av stier og slitasje i området rundt Grønnkjeldfallet de kommende årene.

Med hilsen

Henriette Othilie Bøe Kildahl
nasjonalparkforvalter

Godkjent elektronisk uten underskrift.

Kopi til:

Statskog
Trysil kommune
Statsforvalteren i Innlandet

Postboks 63 Sentrum
Pb 200
Postboks 987

7801 NAMSOS
2421 TRYSIL
2604 LILLEHAMMER

Nasjonalpark Fulufjellet
Naturresevat Fregn



Saksframlegg

Arkivsaksnummer: 2022/972-5

Saksbehandler: Henriette Othilie Bøe Kildahl

Dato: 03.06.2022

Utvalg

Utvalgssak

Møtedato

Søknad om merking og skilting av turrute til Grønnkjeldfallet - Fulufjellet NP

Innstilling fra forvalter

Fregn Turlag gis avslag på søknad om merking og skilting til Grønnkjeldfallet i Fulufjellet nasjonalpark. Grunnet utviklingen av økt ferdsel og slitasje til Grønnkjelda de siste årene vil Nasjonalparkstyret for Fulufjellet følge utviklingen i området gjennom overvåking av stier og slitasje i området rundt Grønnkjelda de kommende årene.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

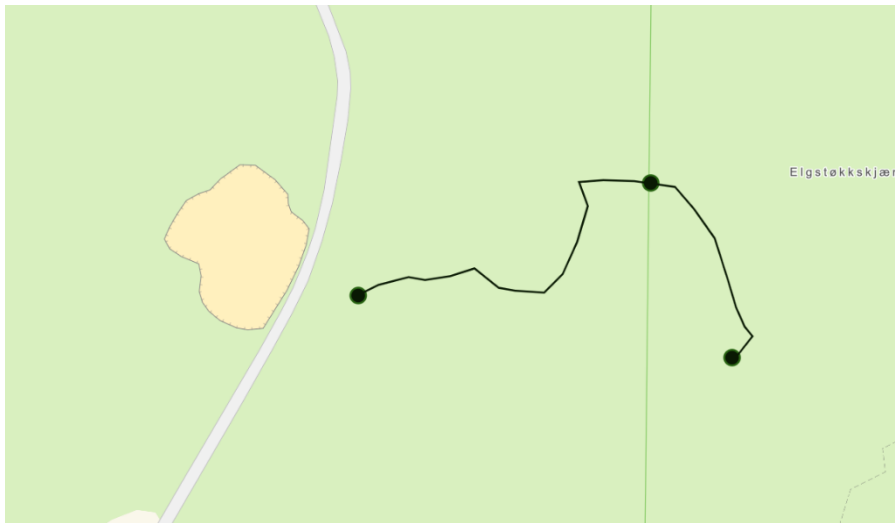
- Søknad fra Fregn Turlag i e-post av 19.01.2022.

Søknaden er vurdert i henhold til

- Naturmangfoldloven av 19. juni 2009
- Forskrift om vern av Fulufjellet nasjonalpark av 27.4.2012

Bakgrunn og saksopplysninger

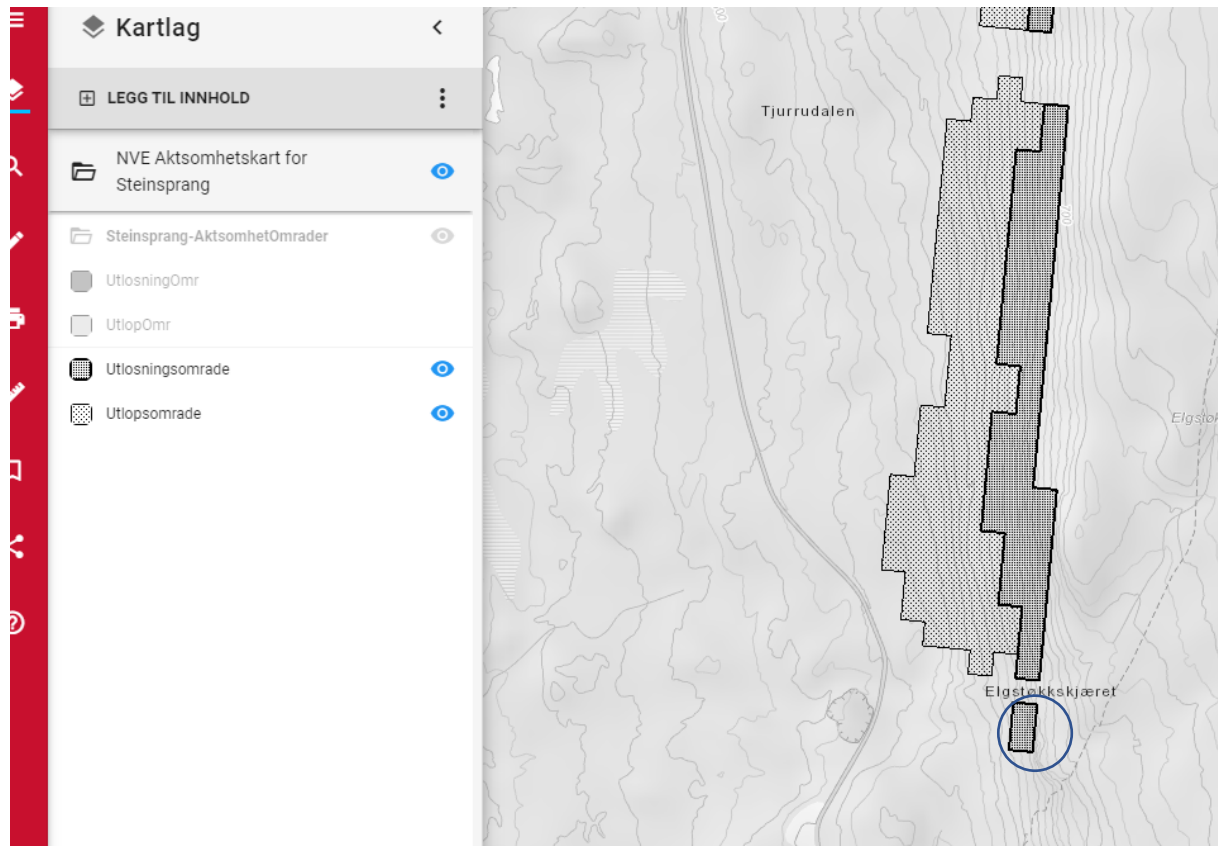
Fregn Turlag har i e-post av 19. januar 2022 søkt om tillatelse til å merke og skilte turrute til Grønnkjeldfallet i Skåret i Fulufjellet nasjonalpark. Det opplyses i søknaden at Grønnkjelda har, inntil for et par år siden, vært en bortgjemt perle i Skåret og at Fregn Turlag har et ønske om å gjøre turmålet mer tilgjengelig for publikum. Turmålet er lett tilgjengelig, ca. 200-300 m fra bilvei, og begynner å bli preget av slitasje ettersom besøkende bruker flere adkomstmuligheter for å komme seg inn til fallet. Turgåere til Grønnkjeldfallet har gått korteste vei fra p-plassen og inn til fallet, en vei som krysser ei bløtmyr. For å skåne myrområdet ønsker Fregn Turlag å legge traseen utenom. Det opplyses at målgruppen for turen vil være fastboende og hytteturister i Skåret, Ljørdalsfjøret og øvrige i Trysil. Turruten vil bli lagt ut i sosiale medier, på turkort og kart skal henges opp på relevante turiststeder i Ljørdalen.



Omsøkt sti. Punktet lengst til høyre viser turdestinasjonen Grønnkjeldfallet.



Grønn figur illustrerer registrert areal med den viktige naturtypen gammel barskog. Blå figur er registrert areal geologisk arv. Blå ring viser området ved Grønnkjeldfallet.



De sorte og prikkete områdene viser utløsnings- og utløpsområder. Blå ring viser området ved Grønnkjeldfallet. Kilde: NVE Aktsomhetskart for Steinsprang.

Hjemmelsgrunnlag

Verneforskrift og verneformål

Formålet med Fulufjellet nasjonalpark er å bevare et stort naturområde som inneholder særegne, representative økosystem som er uten tyngre naturinngrep, herunder artsfattig fjellvegetasjon og artsrik barskog.

Videre er formålet med nasjonalparken å ta vare på:

- et inngrepsfritt skog- og fjellområde som en del av et stort, helhetlig og særpreget økosystem i grensetraktene
- storslåtte landskapsformer bl.a. med særpregede og blokkrike juv
- naturmangfoldet med et egenartet plante-, sopp- og dyreliv, herunder innslag av høyereliggende barskog med naturpreg, og med arter som; sjokoladekjuka og sibirskjuka
- kulturminne

Allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging

I følge verneforskriften for Fulufjellet NP § 3 punkt skal ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner finne sted i nasjonalparken, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet. Området er vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring av varige eller midlertidige innretninger(...), oppsetting av skilt, opparbeiding og merking av stier og løyper o.l. Opplistingen er ikke uttømmende (jf. § 3 punkt 1.1). Videre er vegetasjon, herunder døde trær og busker, vernet mot all skade og ødeleggelse (...). Dyrelivet, herunder hi, reir, hekke-, yngle- og gyteplasser er vernet mot skade og unødvendig forstyrrelse (jf. § 3 punkt 2.1).



Forskrifta åpner likevel for (jf. § 3, punkt 1.3, bokstav d) at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til «Oppsetting av skilt og merking av nye stier i henhold til forvaltningsplan».

Forvaltningsplan

Fulufjellet nasjonalpark skal forvaltes etter følgende målsettinger og prinsipper for ferdsel:

- Retten til fri ferdsel i utmark (allmannsretten) gjelder innenfor Fulufjellet nasjonalpark.
- All ferdsel skal skje hensynsfullt og varsomt slik at ikke vegetasjon, dyreliv og kulturminner blir ødelagt, skadet eller unødige forstyrret, jf. også verneforskriftens § 3 punkt 5.1. Sporløs ferdsel og minimal forstyrrelse er nøkkelbegreper i denne sammenheng.
- Ferdsele skal forsøkes styrt utenom spesielt sårbare områder/forekomster.
- Fulufjellet nasjonalpark skal bidra positivt til livskvalitet, helse og trivsel for besøkere.

Når det kommer til prinsipper/målsettinger knyttet til ferdsel og friluftsliv, så er dette basert på å kunne tilby «opplevelser som forutsetter urørt eller lite påvirket natur («villmarksopplevelser»), stillhet og ro, muligheter for ensomhet, kunne klare seg selv og ta seg fram selv, frihet fra urbant preg osv.». Det fremgår av retningslinjene for forvaltningsplanen i kap. 4.4 at enkelmerking for å kanalisere ferdsel for å unngå unødige terrengslitasje eller forstyrrelser av dyreliv kan vurderes. Det står videre under utdypingen av verneforskriftens § 3 punkt 1.3 d. om *Oppsetting av skilt og merking av nye stier* at med de allerede etablerte stiene som går fra norsk side gjennom nasjonalparken og inn på svensk side så synes tilbudet av merkede turiststier i Fulufjellet å være relativt godt. Med bakgrunn i at det er et godt utbygd tilbud av turiststier i nasjonalparken, vil eventuelle planer/ønsker om å utvide stinettet og tilrettelegge i områder der det ikke finnes slike anlegg fra før bli nøye vurdert i hvert enkelt tilfelle. Følgende momenter/forhold blir vektlagt ved vurdering av etablering av nye stier innenfor nasjonalparken: omfanget av tiltaket, grad av urørthet i området som berøres av tiltaket, landskapsmessige vurderinger og forholdet til naturfaglige interesser.

Besøksstrategi for Fulufjellets nasjonalparker

Formålet med besøksstrategien for Fulufjellets nasjonalparker er å ha en plan for hvordan nasjonalparkforvaltningen i det helhetlige Fulufjellet sammen skal møte de besøkende, slik at opplevelsen for disse i et grenseoverskridende svensk-norsk nasjonalparkområde blir størst mulig. Videre er målet å øke den lokale verdiskapingen på begge sider av grensen, samtidig som forståelse for vernet økes og verneverdiene ivaretas. Besøksstrategien bygger på de respektive nasjonalparkenes forvaltningsplaner, og er samtidig et likestilt tillegg til disse.

I besøksstrategien er det blant annet vist til at «det viktigste motivet for å besøke områdene er å få oppleve natur og villmark, samt å føle frihet, fred og ro. Det vil derfor være viktig å bevare det urørte og lite menneskepåvirkede preget i Fulufjellet, samtidig som at det vil være naturlig å opprettholde dagens verneverdier som viktig hekke-, yngle- og leveområder for sårbare og sjeldne arter som er avhengig av store og inngrepsfrie områder. Dette vil bidra til å styrke verneformålet for nasjonalparkene».

Jf. kap. 3.2.1. i besøksstrategien er det i Fulufjellet nasjonalpark definert seks fokusområder for satsing med ulik tilretteleggingsgrad i de kommende årene. Området utenfor de utpekte fokusområdene kommer til å preges av liten eller ingen grad av tilrettelegging eller markedsføring. Disse områdene vil da bære preg av stillhet, ro og villmarksfølelse, noe som mange besøkende søker etter når de besøker Fulufjellet.



Naturmangfoldloven

Forvaltningsmyndigheten skal vurdere konsekvensene av en dispensasjons i forhold til verneformål og verneverdier i området. De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven (nml) §§ 8-12 (kunnskapsgrunnlag, føre-var prinsippet, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøfóringelse bæres av tiltakshaver samt miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder) skal legges til grunn som retningslinjer ved utøvelse av offentlig myndighet.

Vurdering

I naturmangfoldloven § 8 heter det blant annet at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. I denne saken har vi tatt utgangspunkt i forvalters kjennskap til området og om økt ferdsel og tilrettelegging i sårbare områder. Videre er det innhentet kunnskap fra Naturbase.no, eksisterende kunnskap om områdets naturverdier som ble dokumentert i forbindelse med verneplanprosessen i 2005, og fra NVE Aktsomhetskart. Videre har vi ikke nyere artsregistreringer i området. Tiltaket berører naturtypen gammel barskog, en viktig og lokalt verdifull naturtype som ligger i et område med høy fuktighet og en frodig vegetasjon med urter og skog av høy kvalitet. Området har gode muligheter for å utvikle enda høyere naturverdier. Kunnskapsgrunnlag jf. nml. § 8 er med dette godt for å vurdere saken, og føre-var-prinsippet jf. 9 er ikke tillagt videre vekt.

Tilrettelegging av turmål ved merking av stier og skilting har positive sider ved å kanalisere ferdsel og motvirke at ferdselen sprer seg utover i terrenget. Samtidig vil flere velge å nytte seg av en merket sti. Dette øker ferdselen og kan medføre hardere slitasje på vegetasjon. Erfaringsmessig vil mye brukte stier i fuktige og sårbare områder, som turruta inn til Grønnkjela, bre seg utover, øke erosjon og ødelegge naturlig, stedegen vegetasjon. Dette er i strid med formålet med fredning av all vegetasjon mot skade og ødeleggelse.

Med bakgrunn i at det er et godt utbygd tilbud av turiststier i nasjonalparken, vil eventuelle planer/ønsker om å utvide stinettet og tilrettelegge i områder der det ikke finnes slike anlegg fra før bli nøye vurdert i hvert enkelt tilfelle. Det finnes flere merkede stier som allerede er merket etter merkehåndboken og/eller med varder i Fulufjellet. Dette er blant annet gamle og mer robuste ferdselsveier som går igjennom flotte naturområder, men som er lite markedsført og har lite ferdsel. Det bør derfor prioriteres å løfte frem og tilrettelegge i områder som allerede er tilrettelagt.

Forvalter vil presisere at hensynet til fri ferdsel gjelder innenfor Fulufjellet nasjonalpark uavhengig av et avslag på søknad om merking og skilting av turruter innenfor vernet.

Grønnkjeldfallet har lenge vært en ukjent perle i Skåret, beliggende i et område uten tidligere tilrettelegging og med høy grad av urørthet. I løpet av koronapandemien har tilsynelatende flere oppdaget lokaliteten og man har de to siste årene opplevd en økt ferdsel og slitasje, inn til, og rundt fallet. Merking og markedsføring av sti inn til Grønnkjeldfallet kan medføre økt ferdsel inn i dette området som har en svært sårbar vegetasjon. Ved å styre ny og økt ferdsel inn i dette området, vil det kunne føre til en økt samlet belastning på økosystemet, og være negativt for verneverdiene.

I besøksstrategien for Fulufjellets nasjonalparker er det definert seks fokusområder med besøksmål for satsing med ulik grad av tilrettelegging i de kommende årene. Grønnkjeldfallet eller Grønnkjeltfallet og turruta inn dit ligger ikke innenfor noen av de definerte fokusområdene og er heller ikke løftet frem som et besøksmål i besøksstrategi. Områdene som ligger utenfor de utpekte fokusområdene skal derfor bære preg av stillhet, ro og villmarksfølelse, noe som mange besøkende søker etter når de besøker Fulufjellet.

I henhold til NVE Aktsomhetskart for Steinsprang ligger området det søkes om merking til innenfor et utløsningsområde for steinsprang. Grønnkjeldfallet ligger i et terreng som er svært bratt og med bekker



som styrter ned fra stup på opptil 10 m. Nederst i fallene ligger det i dag spor etter steinsprang som blokker og småstein. Selv om NVE Aktsomhetskart kun viser potensielle utløsnings- og utløpsområder for steinsprang og ikke sannsynligheten for steinsprang, anbefaler forvalter å unngå merking og skilting til slike områder.

Etter forvalters vurdering, basert på kunnskapsgrunnlaget som er nevnt over, vil etablering og synliggjøring av denne turruta ha vesentlige negative effekter på verneverdiene. Det er derfor ikke nødvendig å vurdere etter §§ 9-12 i nml.

På denne bakgrunn mener forvalter at det ikke er mulig å gi tillatelse til merking og etablering av turruta med hjemmel i § 3, punkt 1.3, bokstav d. i verneforskrifta

Konklusjon

På bakgrunn av vurderinger etter naturmangfoldloven §§ 8 til 12 og verneforskrifta, innstiller forvalter på å gi avslag på søknad om dispensasjon til merking av sti og oppsetting av retningskilt til Grønnkjelda.

Grunnet utviklingen av økt ferdsel og slitasje til Grønnkjelda de siste årene anbefaler forvalter at nasjonalparkstyret følge utviklingen i området gjennom overvåking av stier og slitasje i området rundt Grønnkjelda de kommende årene.



**Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Storvegen 5
2420 Trysil

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 +4762551187
sfinpost@statsforvalteren.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/fulufjellet>

LJØRDALEN GRENDEUTVALG
Postboks 5
2426 LJØRDALEN

Saksbehandler Henriette Othilie Bøe Kildahl

Vår ref. 2022/1215 432.3

Deres ref.

Dato 17.06.2022

Melding om vedtak - Fulufjellet NP - merking av turstier - vegviserskilt - Girstakken - Ljørdalen Grendeutvalg

Deres søknad om merking og skilting til Girstakken i Fulufjellet nasjonalpark ble behandlet av Nasjonalparkstyret for Fulufjellet i styremøtet den 13. juni 2022. Følgende vedtak ble fattet:

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet definerer omsøkt sti med trasé fra enden på østre Skjæråsvegen til Girstakken som en allerede eksisterende sti på lik linje som de registrerte stiene omtalt i forvaltningsplanen for Fulufjellet nasjonalpark. I medhold av § 3 punkt 1.2 bokstav b. gis Ljørdalen grendeutvalg tillatelse til merking av sti og oppsetting av skilt til Girstakken.

Vilkår:

- Merkinga skal følge «Merkehåndboka, tilrettelegging og synliggjøring av turruter, 2019», utgitt av Den Norske Turistforening, Innovasjon Norge og Friluftsrådernes Landsforbund.
- Ved rydding av traseen skal ikke bredden være over 1,5 m.
- Det skal fortrinnsvis merkes med merkeklosser i trær festet med naturvennlig materiale. Det kan merkes med maling, men det skal gjøres slik at merkinga er reversibel. Dvs. at det ikke kan merkes på jordfaste steiner eller trær.
- Det skal ikke merkes på kulturminner (varder uten ukjent opphav, gravrøyser, tufter, dyregraver og lignende). Det er 5 meter sikringssone målt fra ytterkant av kulturminner.
- Skilting skal ikke festes/boltes fast i vegetasjon, fjell eller kulturminner.
- Oppføring av skilt skal plasseres på allerede eksisterer skiltsteder for skilting til Girstakken langs stien. Det skal i skiltingen ikke benyttes impregnert plank eller andre materialer som kan være forurensende kilder.
- Ljørdalen grendeutvalg har ansvar for vedlikehold av den merka stien og skiltene, og for å fjerne merking og skilt dersom det blir aktuelt.
- Nasjonalparkstyret kan kreve at skilt/merking blir tatt ned/fjerna eller flyttet dersom en finner at tiltaket går utover verneformålet.

Før tiltaket blir gjennomført, må merking og ansvar for vedlikehold av stien, oppsetting av skilt avklares med grunneier.

Med hilsen

Henriette Othilie Bøe Kildahl
nasjonalparkforvalter

Godkjent elektronisk uten underskrift.

Nasjonalpark Fulufjellet
Naturreservat Fregn



**Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet**

Kopi til:

Statskog
Trysil kommune
Statsforvalteren i Innlandet

Postboks 63 Sentrum
Pb 200

7801
2421

NAMSOS
TRYSIL



Saksframlegg

Arkivsaksnummer: 2022/1215-4

Saksbehandler: Henriette Othilie Bøe Kildahl

Dato: 06.06.2022

| | | |
|---|------------------------------|-------------------------------|
| Utvalg Nasjonalparkstyret for Fulufjellet | Utvalgssak 22/2022 | Møtedato 13.06.2022 |
|---|------------------------------|-------------------------------|

Søknad om merking og skilting av tursti til Girstakken - Fulufjellet NP

Innstilling fra forvalter

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet definerer omsøkt sti med trasé fra enden på østre Skjæråsvegen til Girstakken som en allerede eksisterende sti på lik linje som de registrerte stiene omtalt i forvaltningsplanen for Fulufjellet nasjonalpark. I medhold av § 3 punkt 1.2 bokstav b. gis Ljørdalen grendeutvalg tillatelse til merking av sti og oppsetting av skilt til Girstakken.

Vilkår:

- Merkinga skal følge «Merkehåndboka, tilrettelegging og synliggjøring av turruter, 2019», utgitt av Den Norske Turistforening, Innovasjon Norge og Friluftsrådernes Landsforbund.
- Ved rydding av traseen skal ikke bredden være over 1,5 m.
- Det skal fortrinnsvis merkes med merkeklosser i trær festet med naturvennlig materiale. Det kan merkes med maling, men det skal gjøres slik at merkinga er reversibel. Dvs. at det ikke kan merkes på jordfaste steiner eller trær.
- Det skal ikke merkes på kulturminner (varder uten ukjent opphav, gravrøyser, tufter, dyregraver og lignende). Det er 5 meter sikringszone målt fra ytterkant av kulturminner.
- Skilting skal ikke festes/boltes fast i vegetasjon, fjell eller kulturminner.
- Oppføring av skilt skal plasseres på allerede eksisterende skiltsteder for skilting til Girstakken langs stien. Det skal i skiltingen ikke benyttes impregnert plank eller andre materialer som kan være forurensende kilder.
- Ljørdalen grendeutvalg har ansvar for vedlikehold av den merka stien og skiltene, og for å fjerne merking og skilt dersom det blir aktuelt.
- Nasjonalparkstyret kan kreve at skilt/merking blir tatt ned/fjerna eller flyttet dersom en finner at tiltaket går utover verneformålet.

Før tiltaket blir gjennomført, må merking og ansvar for vedlikehold av stien, oppsetting av skilt avklares med grunneier.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

- Søknad fra Ljørdalen Grendeutvalg.

Søknaden er vurdert i henhold til

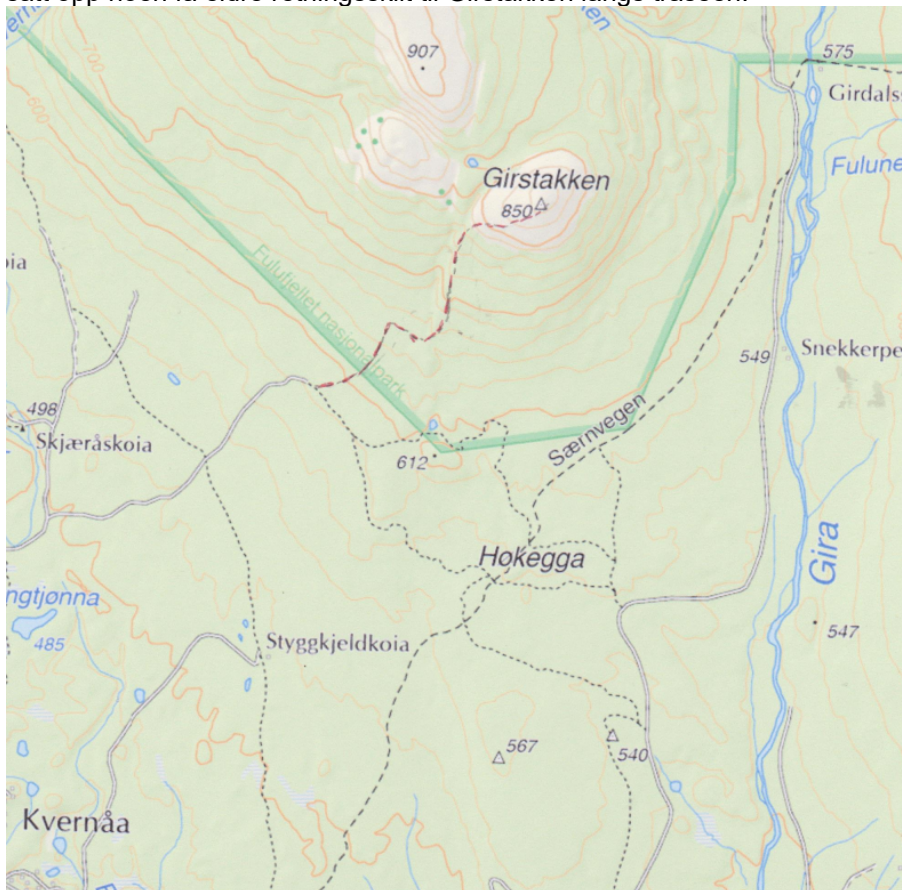
- Naturmangfoldloven av 19. juni 2009
- Forskrift om vern av Fulufjellet nasjonalpark av 27.4.2012



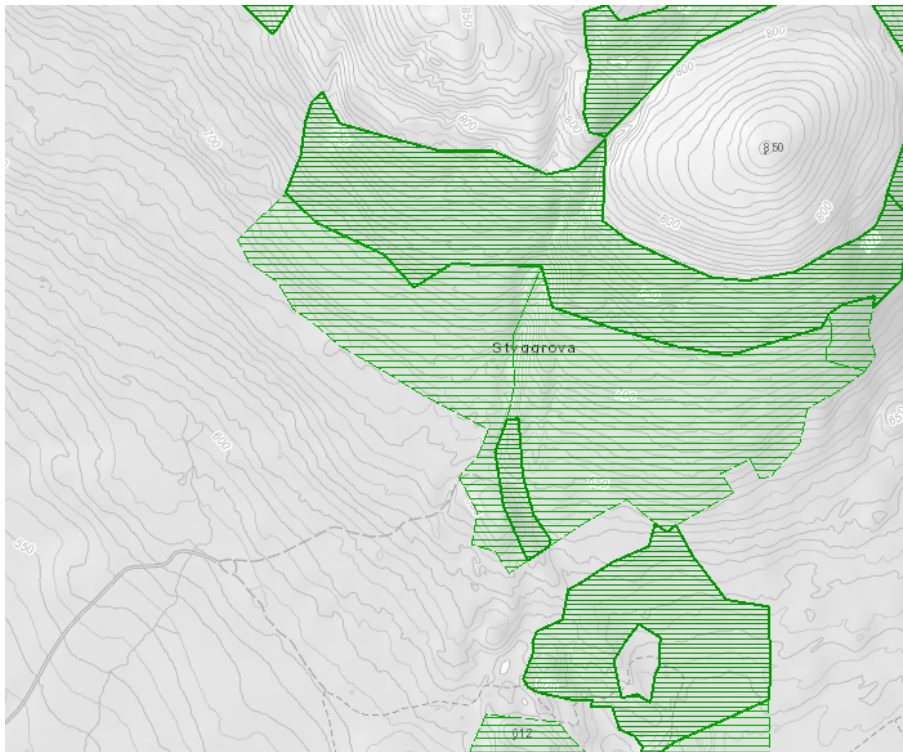
Bakgrunn og saksopplysninger

Ljørdalen grendeutvalg har i brev av 24.01.2022 søkt om tillatelse til å merke og skilte tursti til Girstakken i Fulufjellet nasjonalpark. Søker opplyser om at stien til Girstakken allerede er tydelig i terrenget og en mye brukt sti. Stien starter ved enden av østre Skjæråsvegen og følger den allerede merkede Drøkkjekjeldvegen til stien etter hvert tar av til høyre og går videre på en egen sti opp til Girstakken. Kart under viser omsøkt stitrase. Stien krysser nasjonalparkgrensa etter noen hundre meter. Søker opplyser videre at dette er en enkel, familievennlig og populær tur opp til et fint utsiktspunkt på Girstakken. Det opplyses videre om at stien vil bli merket i henholdt til merkehåndboka, med lys blå maling på trestammer eller steiner. I forbindelse med stikryss ønsker søker å kunne sette opp veiviserskilt av metall på trepåler. Arbeidet med merking ønskes utført sommeren 2022.

Nasjonalparkforvalter var på befarung langs den omsøkte stitraseen med Ljørdalen grendeutvalg den 3. juni. Langs traseen er det tegn til eldre stimerker som svak maling på steiner og oppbygde varder. Når stien passerer tregrensa blir den mer og mer utydelig i terrenget og stien tar flere retninger. Det er satt opp noen få eldre retningskilt til Girstakken langs traseen.



Rød stiplet linje illustrerer omsøkt sti.



Grønne områder er registrerte naturtyper i området

Hjemmelsgrunnlag

Verneformål – forskrift

Formålet med Fulufjellet nasjonalpark er å bevare et stort naturområde som inneholder særegne, representative økosystem som er uten tyngre naturinngrep, herunder artsfattig fjellvegetasjon og artsrik barskog.

Videre er formålet med nasjonalparken å ta vare på:

- et inngrepsfritt skog- og fjellområde som en del av et stort, helhetlig og særpreget økosystem i grensetraktene
- storslåtte landskapsformer bl.a. med særpregede og blokkrike juv
- naturmangfoldet med et egenartet plante-, sopp- og dyreliv, herunder innslag av høyereliggende barskog med naturpreg, og med arter som; sjokoladekjuke og sibirskjuke
- kulturminne

Allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging

I følge verneforskriften for Fulufjellet NP § 3 punkt skal ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner finne sted i nasjonalparken, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet. Området er vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring av varige eller midlertidige innretninger(...), oppsetting av skilt, opparbeiding og merking av stier og løyper (jf. § 3 punkt 1.1). Videre er vegetasjon, herunder døde trær og busker, vernet mot all skade og ødeleggelse (...). Dyrelivet, herunder hi, reir, hekke-, yngle- og gyteplasser er vernet mot skade og unødvendig forstyrrelse (jf. § 3 punkt 2.1).

Bestemmelsene i § 3 punkt 1.1 er likevel ikke til hinder for vedlikehold av merkede stier, løyper, bruer, klopper og skilt.



Forvaltningsplan

Fulufjellet nasjonalpark skal forvaltes etter følgende målsettinger og prinsipper for ferdsel:

- Retten til fri ferdsel i utmark (Allemannsretten) gjelder innenfor Fulufjellet nasjonalpark.
- All ferdsel skal skje hensynsfullt og varsomt slik at ikke vegetasjon, dyreliv og kulturminner blir ødelagt, skadet eller unødig forstyrret, jf. også verneforskriftens § 3 punkt 5.1. Sporløs ferdsel og minimal forstyrrelse er nøkkelbegreper i denne sammenhengen.
- Ferdselen skal forsøkes styrt utenom spesielt sårbare områder/forekomster.
- Fulufjellet nasjonalpark skal bidra positivt til livskvalitet, helse og trivsel for besøkere.

Vernebestemmelsene i § 3 punkt 1 er ikke til hinder for (generelle unntak):

- Vedlikehold av merkede stier, løyper, bruer, klopper og skilt, jf. verneforskriftens § 3 punkt 1.2.b.

Ordinært vedlikehold av eksisterende bruer, klopper, merkede stier og skilt er tillatt uten at det må søkes forvaltningsmyndigheten om tillatelse til dette. Kart i figur 2 viser stitraseer som er merket innenfor Fulufjellet nasjonalpark, så langt en har oversikt over. Dette er stier som er etablert og driftes i regi av Ljørådalen Grendeutvalg. Adgangen til vedlikehold av merkede stier er således knyttet til disse traseene.

Naturmangfoldloven

Forvaltningsmyndigheten skal vurdere konsekvensene av en dispensasjon i forhold til verneformål og verneverdier i området. De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven (nml) §§ 8-12 (kunnskapsgrunnlag, føre-var prinsippet, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver samt miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder) skal legges til grunn som retningslinjer ved utøvelse av offentlig myndighet.

Vurdering

I naturmangfoldloven § 8 heter det blant annet at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Forvaltningsmyndigheten har god lokal og faglig kunnskap om verneområdet. Videre er det innhentet kunnskap fra Naturbase, Artsdatabanken og eksisterende kunnskap om områdets naturverdier som ble dokumentert i forbindelse med verneplanprosessen. Videre har vi ikke nyere artsregistreringer i området. Tiltaket berører den viktige naturtypen gammel barskog. Kunnskapsgrunnlag jf. nml. § 8 er med dette godt for å vurdere saken, og føre-var-prinsippet jf. 9 er ikke tillagt videre vekt.

Tilrettelegging av turmål ved merking av stier og skilting har positive sider ved å kanalisere ferdsel og motvirke at ferdselen sprer seg utover i terrenget. Samtidig vil flere velge å nytte seg av en merket sti. Dette øker ferdselen og kan medføre hardere slitasje på vegetasjon. Stien som ønskes skiltet og merket er ikke registrert som en eksisterende sti i forvaltningsplanen for Fulufjellet nasjonalpark, men fremstår likevel som en veldig tydelig sti i terrenget og som bærer preg av å ha eksistert i lang tid og før vernetidspunktet i 2012.

Tiltaket antas ikke å være av en slik karakter at det påvirker kjerneområdene eller isolerte artsfunn (artsdatabanken) på en slik måte at det foreligger konflikt med verneverdiene (§ 9). Søknader om tilrettelegging vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle, og forvalter anser ikke at den samlede belastningen av denne type tiltak vil påvirke naturverdier og verneformål negativt. En tydeligere merking vil i dette tilfellet være positivt for å motvirke at stitraseen enkelte steder vil spre seg utover i terrenget (§ 10). Prinsippene i § 11 (Kostnadene av miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver) og 12 (Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder) er vurdert, men ikke funnet relevante i denne sammenhengen.

Omsøkt tiltak ansees å være i tråd med verneforskriften og retningslinjer som er gitt i forvaltningsplanen for Fulufjellet nasjonalpark. All tilrettelegging krever grunneiers samtykke, og tillatelse til skilting og merking forutsetter at tiltakshaver/søker står ansvarlig for innhenting av tillatelse fra alle berørte grunneiere, innkjøp av skilt etter nasjonal standard, samt vedlikehold/utskifting av



oppsatte skilt og vedlikehold av stier i form av klopplegging dersom økt ferdsel som følge av tilrettelegging fører til behov for denne type tiltak. Eventuelt behov for tilrettelegging i form av klopplegging skal behandles i egen søknad.

Konklusjon

Forvalter innstiller på å kunne definere omsøkt sti som en allerede eksisterende sti på lik linje som de eksisterende stiene omtalt i forvaltningsplanen for Fulufjellet nasjonalpark. Videre og på bakgrunn av vurderinger etter naturmangfoldloven §§ 8 til 12 og verneforskrifta, innstiller forvalter på å gi tillatelse på søknad om merking av sti og oppsetting av skilt til Girstakken.



Terje Røe

Saksbehandler Henriette Othilie Bøe Kildahl

Vår ref. 2022/9469 432.3

Deres ref.

Dato 28.10.2022

Innspill til tiltak i SØIPR sin strategi- og handlingsplan 2022-2025

Viser til SØIPR sin invitasjon til å komme med innspill til tiltak forankret i regionens strategi- og handlingsplan som kan bidra til økt aktivitet og verdiskaping innen utmarksressursene i regionen.

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet har behandlet nasjonalparkforvalters saksutredning og innstilling til vedtak, under elektronisk møte av 20. oktober 2022, og fattet følgende vedtak:

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet ser behov for en styrking av ressurser innen informasjon, formidling og naturveileder tilknyttet naturforvaltningen, og spesielt verneområdeforvaltningen. Styret ønsker å realisere en større del av det potensialet som ligger i Fulufjellet nasjonalpark for verdiskaping, naturforståelse og identitetsskaping.

Styret ønsker å spille inn følgende tiltak til SØIPR sin strategi- og handlingsplan 2022-2025:

For å utvikle samarbeidet mellom reiseliv, kommune og nasjonalparkforvaltningen foreslås det å opprette en prosjektstilling knyttet til Trysil kommune som arbeidsgiver, samlokalisert med nasjonalparkforvaltningen. Prosjektstillingen skal fungere som en informasjons- og naturveilederfunksjon.

Det forventes at den aktuelle naturveilederfunksjonen har tett kontakt og samarbeid med lokal og regional naturforvaltning, reiselivsnæringen, skoler og forskningsmiljø. Videre forventes det at denne funksjonen er satt godt inn i planer og strategier forankret i lokal og regional naturforvaltningen. I forbindelse med prosjektperioden så bør fokuset hos naturveilederfunksjonen i første omgang være å jobbe lokalt, men også søke kontakt mot andre geografisk sammenhengene områder for å etter hvert se om funksjonen kan videreutvikles i regionen.

Viktige oppgaver for naturveilederfunksjonen kan være:

- Utvikle et guide-tilbud som kan nyttes både av skoleklasser og reiselivsbedrifter.
- Tydeliggjøre og sikre naturverdiene i produktutvikling og markedsføring blant reiselivsbedriftene. Bidra til å unngå markedsføring av sårbare områder, spesielt i hekke- og yngletid.
- Bidra til mest mulig «sporløs ferdsel» blant de besøkende gjennom aktiv formidling, informasjon og besøksforvaltning.
- Fungere som en brobygger og utvikle samarbeidet mellom reiselivsnæringen og natur- og verneområdeforvaltningen.
- Knytte kontakter mot relevante fag- og forskningsmiljøer.

Med hilsen



**Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet**

Henriette Othilie Bøe Kildahl
nasjonalparkforvalter

Godkjent elektronisk uten underskrift.

Vedlegg:

- 1 Saksutredning- Innspill tiltak til SØIPR sin strategi- og handlingsplan 2022-2025

Kopi til:

Innlandet fylkeskommune

Pb. 4404

2325

HAMAR



Arkivsaksnummer: 2022/9469-1

Saksbehandler: Henriette Othilie Bøe Kildahl

Dato: 28.09.2022

Utvalg

Utvalgssak Møtedato

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet

Innspill til tiltak i SØIPR sin strategi- og handlingsplan 2022-2025

Innstilling fra forvalter

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet ser behov for en styrking av ressurser innen informasjon, formidling og naturveileder tilknyttet naturforvaltningen, og spesielt verneområdeforvaltningen.

Styret ønsker å realisere en større del av det potensialet som ligger i Fulufjellet nasjonalpark for verdiskaping, naturforståelse og identitetsskaping.

Styret ønsker å spille inn følgende tiltak til SØIPR sin strategi- og handlingsplan 2022-2025:

For å utvikle samarbeidet mellom reiseliv, kommune og nasjonalparkforvaltningen foreslås det å opprette en prosjektstilling knyttet til Trysil kommune som arbeidsgiver, samlokalisert med nasjonalparkforvaltningen. Prosjektstillingen skal fungere som en informasjons- og naturveilederfunksjon.

Det forventes at den aktuelle naturveilederfunksjonen har tett kontakt og samarbeid med lokal og regional naturforvaltning, reiselivsnæringen, skoler og forskningsmiljø. Videre forventes det at denne funksjonen er satt godt inn i planer og strategier forankret i lokal og regional naturforvaltningen. I forbindelse med prosjektperioden så bør fokuset hos naturveilederfunksjonen i første omgang være å jobbe lokalt, men også søke kontakt mot andre geografisk sammenhengene områder for å etter hvert se om funksjonen kan videreutvikles i regionen.

Viktige oppgaver for naturveilederfunksjonen kan være:

- Utvikle et guide-tilbud som kan nyttes både av skoleklasser og reiselivsbedrifter.
- Tydeliggjøre og sikre naturverdiene i produktutvikling og markedsføring blant reiselivsbedriftene. Bidra til å unngå markedsføring av sårbare områder, spesielt i hekke- og yngletid.
- Bidra til mest mulig «sporløs ferdsel» blant de besøkende gjennom aktiv formidling, informasjon og besøksforvaltning.
- Fungere som en brobygger og utvikle samarbeidet mellom reiselivsnæringen og natur- og verneområdeforvaltningen.
- Knytte kontakter mot relevante fag- og forskningsmiljøer.

--- slutt på innstilling ---

Saksopplysninger

Om SØIPR og bakgrunn for saken

Sør-Østerdalen interkommunale politiske råd, heretter kalt SØIPR, er et politisk samarbeidsorgan for Sør-Østerdalregionen: Åmot, Engerdal, Stor-Elvdal, Trysil, Våler og Elverum. SØIPR har et samarbeid med Innlandet fylkeskommune som er regulert av en partnerskapsavtale.

Forvalterne i Fulufjellet NP og Rondane NP ble invitert til et dialogmøte hos SØIPR den 19. mai, sammen med Norske Parker og Finnskogen Natur & Kulturpark. Målet var å undersøke mulighetene for om SØIPR gjennom tiltak forankret i regionens handlingsplan kan bidra til økt aktivitet og verdiskaping innen utmarksressursene i regionen. På slutten av møtet ble de inviterte møtedeltakerne bedt om å utarbeide et notat som beskriver mulige satsingsområder inne:

1. Ungdomsprogram
2. Natur- og kulturveiledning
3. Bærekraftig hyttebygging

SØIPR mener at når det gjelder utmarksressursen i regionen er det større muligheter for at SØIPR kan bidra til økt verdiskaping gjennom å initiere til samarbeid mellom relevante aktører, og støtte tiltak innen ungdomsprogram, natur – og kulturveiledning og bærekraftig hyttebygging. Sør-Østerdalsregionen er representert i Grensekomiteen Innlandet/Dalarna. Komiteen har i sine handlingsplaner tiltak innen samme område, og vil være en relevant samarbeidspartner i det videre arbeidet.

Under styremøte i SØIPR den 16.06.2022 ble det vedtatt at styret i SØIPR ber om at det arbeides videre med å konkretisere tiltak som kan bidra til ungdomsprogram, natur- og kulturveiledning og bærekraftig hyttebygging i regionen. Daglig leder i SØIPR, Terje Røe, har videre bedt Nasjonalparkstyret for Fulufjellet og Norske Parker om å beskrive mer konkrete forslag basert på overnevnte satsningsområder. Nasjonalparkforvalter har videre valgt å fokusere på tiltak innen satsningsområdet «Natur- og kulturveiledning» da dette allerede er forankret i nasjonalparkstyrets besøksstrategi.

Fulufjellet nasjonalparkens potensial for verdiskaping

Regionen har et sterkt vinterprodukt, og har de siste årene jobbet for å utvikle et bedre sommerprodukt gjennom satsingen på terrengsykling. Lykkes en med å utvikle et helårlig reiselivsprodukt i Trysil, vil dette gi helårlige arbeidsplasser og skape grunnlag for fast bosetting ikke bare i Trysil, men også i nabokommunene. En nasjonalpark er en internasjonal merkevare, og Fulufjellet nasjonalpark har et større potensiale for å bidra til å utvikle et helårlig reiselivsprodukt i regionen, enn det som er tilfelle i dag. Dette må imidlertid skje innenfor rammene av verneformål og bestemmelser for nasjonalparken. Nasjonalparkforvaltningen har pr. i dag begrensa ressurser til å utvikle et tettere samarbeid med reiselivet, selv om en ser at dette hadde vært svært ønskelig.

Besøksstrategi, oppfølging av tiltaksplan og forventninger

Alle nasjonalparker skal ha en besøksstrategi innen 2020 ifølge Miljødirektoratet sin veileder M-415/2015. Besøksstrategien skal være en del av forvaltningsplanen for verneområdene og den skal si noe om hvordan forvaltningen skal tilrettelegge for gode opplevelser, hvordan vernet kan bidra til lokal verdiskaping og hvordan verneverdiene samtidig skal ivaretas. I henhold til styrenes vedtekter skal styret i besøksstrategien vurdere behovet for særskilte informasjonstiltak, jf. vedtektenes punkt 8.4. Styret er hovedansvarlig for informasjonstiltak og skal gjennomføre dette i henhold til Miljødirektoratet sin merkestrategi.

Det er lagt ned mye arbeid i utarbeiding av besøksstrategier og mange av de tiltakene som listes opp i handlingsplanene er relatert til ulike informasjons- og formidlingstiltak. Det settes derfor store krav til gjennomføring av disse tiltakene, i forhold til formidling- og informasjonsfaglig kompetanse.

For eksempel er ett av delmålene i besøksstrategien til Fulufjellet nasjonalpark å «*Øke forståelsen for vernet og verne- og kulturverdiene, blant lokalbefolkning og besøkende, og sikre at disse verdiene ikke blir påvirket negativt av besøkende*». Et strategisk grep er derfor å skape gode ambassadører for verneområdet gjennom å formidle kunnskap om natur- og kulturarv i verneområdene slik at flest mulig får en forståelse for, innsyn i og opplevelse av områdets kvaliteter. Informasjon og kunnskap om områdets verneverdier og sårbarhet vil være med på å øke forståelsen for at områder har fått status som vernet.

Videre står det i besøksstrategien at det er viktig at barn, unge og lokalbefolkning får oppleve naturen og får kjennskap til historien i området dem er i for å kunne ta vare på natur- og kulturverdiene der. På sikt kan dette være med på å bidra til identitetskaping og bolyst hos barn og ungdommen. Videre er det viktig at lokale bedrifter kjenner områdets kvaliteter og sårbarhet for at vi skal kunne få gode fremtidige forvaltere av verneområdene.

Skoler, lokalbefolkning og lokale bedrifter er derfor viktige aktører i formidlingsarbeidet om Fulufjellet, og det er ønskelig å etablere og utvikle informasjonsopplegg og informasjonsaktiviteter med disse, samt å gjennomføre årlige seminar for å formidle ny informasjon, forskning etc. Her ser vi at besøksstrategien legger opp til klare forventninger til arbeid innen informasjon og formidling knyttet til Fulufjellet nasjonalpark.

Videre er generelt kommunikasjonsarbeid en viktig del av besøksforvaltningen. Besøksstrategiene som utarbeides skal ifølge Miljødirektoratet si noe om hvordan vi kommuniserer best mulig med de besøkende i våre områder. Merkevaren Norges nasjonalparker legger føringer for hvordan en bygger opp denne kommunikasjonen. Merkevaren skal gi en samlenende visuell identitet for aktørene under merkevaren.

For nasjonalparkstyrene er det i merkevaren helt klare forventninger om at de skal arbeide med:

- Innfallsporter og informasjonspunkt
- Besøksretta hjemmeside
- Facebook
- Instagram
- Hjemmeside for styrene
- Brosjyremateriell
- Kommersielt merke

I tillegg er det ønskelig og nødvendig at man kan jobbe mer aktivt opp mot lokale og nasjonale media, for å få ut budskapet i forhold til verdier og utfordringer i våre verneområder. Det er også behov for å følge opp mediainnspill som setter søkelys på ulike utfordringer i verneområdene, når dette får omtale, og det er behov for å imøtegå eller rette opp informasjon. Ulike fagtidsskrift og medlemsblad etc. kan også være gode formidlingsarenaer.

Nasjonalparker som besøksmål og natur- og verneverdier under press

Formidling, veiledning og informasjon er svært viktige virkemiddel for å nå fram til brukerne i og rundt verneområdene, slik at besøkende får en god opplevelse, men også slik at viktige verneverdier ivaretas. Mange av verneverdiene er i dag under press. De viktigste truslene mot verneverdiene er blant annet forstyrrelse av dyrelivet og slitasje, blant annet på grunn av stort besøkstrykk og ulike aktører og interessegrupper som benytter verneområdene til sin aktivitet, enten det er friluftsliv eller næringsutøvelse.

De senere årene har brukerne og deres opplevelser og tilbud i verneområdene fått et betydelig fokus fra overordnede miljømyndigheter, herunder Merkevaren Norges nasjonalparker. Merkevaren skal legge til rette for å få flere besøkende inn i nasjonalparkene, der hvor naturen tåler det. Dette gjenspeiles også i strategidokumenter for norsk reiselivsutvikling, der nasjonalparker trekkes fram som prioriterte besøksmål.

Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene

Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområder kom i 2019. Her pekes det på at både undervisning med naturveiledere og informasjonstavler, blant annet, er viktige tilbud til publikum og at besøksentre samler et større fagmiljø. Fra Handlingsplanen s.39: «*For å bedre kvaliteten på utadrettet kommunikasjon, bør det utvikles et tettere tverrfaglig samarbeid mellom de som arbeider med formidling. I dette arbeidet er museer, naturveiledere, natur- og kulturminneforvaltning, utdanningsinstitusjonene, natur- og kulturminneguidene og den enkelte bedrift viktige.*»

Nasjonale reiselivsstrategien 2021

Den nye nasjonale reiselivsstrategien som ble overlevert fra Innovasjon Norge til regjeringen i 2021 har en rekke målsettinger og tiltak som er høyst relevante for verneområdene:

- Å styrke verdiskapingsevnen på Norges helt spesielle tradisjoner for naturopplevelser.
- Å styrke håndteringsevnen (være godt forberedt på situasjoner som skapes av vekst i besøksvolumer og reisestrømmer), inkludert langsiktig forvaltning av natur- og kulturressurser gjennom god besøksforvaltning.
- Å styrke samhandlingsevnen gjennom forpliktende samarbeid mellom reiseliv og verneområdeforvaltningen.

Kompetanse og arbeidsoppgaver

Det er forventet at det skal utarbeides kommunikasjonsplaner for de ulike verneområdene og her vil organisering av formidlingsopplegg innen temaene natur og kultur være et aktuelt tiltak. Noe som er både fornuftig og relevant, men dette krever både ressurser og kompetanse som ikke nødvendigvis besittes av nasjonalparkforvalterne. Det kan være aktuelt å benytte innleide fagpersoner til å utarbeide kommunikasjonsplaner og formidlingsopplegg. Faren er da at den oppbygde kompetansen innen dette felt i det aktuelle verneområdet forsvinner ut, når planarbeidet er gjennomført. God kommunikasjon, formidling og informasjonsarbeid er et eget fag. Ikke alle nasjonalparkforvaltere besitter denne kompetansen, og kan derfor bruke uforholdsmessig mye tid på slikt arbeid som igjen går ut over andre oppgaver.

Veilednings- og formidlingsopplegg er både tidkrevende å lage og krever kunnskap og kompetanse. Videre er særlig løpende kommunikasjonsarbeid opp mot sosiale medier både tidkrevende og fordrer god kunnskap (lage innlegg, annonser og promotering). Fordelen med

å ha dedikerte personer som jobber med informasjon og kommunikasjon er flere. Særlig i arbeidet med å utvikle formidlingsopplegg for skoler, barnehager og lokale aktører/reiseliv, samt informasjon på internett, SoMe og for dialog med reise- og næringslivet er dette synlig.

Erfaringer fra Villreinsenteret og Dovrefjell – Rondane angående samarbeid om informasjonsarbeid og kommunikasjonsarbeid

Det har vært gjennomført et 3-årig prosjekt med prosjektstilling som informasjonskonsulent delt slik; 50 % Norsk villreinsenter (Hjerkinn) og 25% nasjonalparkstyret for Dovrefjell + 25 % nasjonalparkstyret for Rondane og Dovre. Prosjektet ble organisert som tjenestekjøp fra Norsk villreinsenter. Det ble ansatt en informasjonsrådgiver med kontorsted på Hjerkinn, som også er forvaltningsknutepunkt.

Denne stillingen har gitt nasjonalparkstyrene et kraftig løft for informasjon gjennom en god kommunikasjonsplan, nye besøksrettete nettsider, sosiale medier, møter med aktører mv. Sekretariatene vurderer at ressursen i tillegg til å være en sårt tiltrengt ressurs med profesjonalitet på informasjons- og kommunikasjonsarbeid, gir ekstra synergier og nytteverdi i forhold til styrking av kompetanse om ivaretagelse av felles verneformål. Samt bidratt til at forvaltninga fremstår mer enhetlig og samlet på tvers av vernegrenser. Det har synliggjort samarbeidsmuligheter med aktører som driver aktiviteter i flere verneområder. Det pekes også på at informasjonsmedarbeideren kan oppfattes av publikum og brukere som en brobygger mellom forvaltning og reiselivet, dette gir bedre forutsetning for å skape god dialog mellom forvaltning og aktører knyttet til verneområdene.

Selv en så liten personellressurs som 25 % per styre har vært et stort løft, men gir et arbeidspress som i lengden ikke går, og informasjonsmedarbeideren opplever at mange oppgaver forblir ugjort. Erfaringen tilsier at en 100 % stilling for de to nasjonalparkstyrene vil være en nødvendig ressurs for å kunne følge opp det som er igangsatt på kontinuerlig basis. Totalinnsatsen i stillingen i prosjektperioden der halvparten har vært for styrene har vært vesentlig mer enn 100 %. Dette anses ikke som holdbart over tid. De to nasjonalparkstyrene søker derfor Klima- og miljødepartementet om å videreføre av dette arbeidet, med tildeling av ressurser over statsbudsjettet til en ny stilling.

Sekretariatene i de ulike verneområdestyrene i Norge har et stort spenn i arbeidsoppgaver og arbeidsmengde. Den nye merkevaren for Norges nasjonalparker ønsker å signalisere kvalitet og profesjonalitet i forhold til utforming av hjemmesider, brosjyrer, skilt og innfallsporter. Da er det viktig at innholdsproduksjonen og kommunikasjonen har samme standard og kvalitet. Dette fordrer profesjonalitet i forhold til disse oppgavene, og denne kompetansen innehas ikke i verneområdestyrene i dag.

Evaluering av forvaltningen peker på underbemanning

I evalueringsrapporten om forvaltningsordningen for nasjonalparker og andre store verneområder i Norge (Nordlandsforskning 2021) trekkes både kompleksiteten i arbeidsoppgaver og knapphet på ressurser i de ulike sekretariatene frem. I sin oversendelse av evalueringsrapporten til Klima- og miljødepartementet skriver Miljødirektoratet (forvalter sin understrekning):

«Rapporten viser at det er store forsinkelser i mange av styrenes vedtak av forvaltningsplaner og besøksstrategier. Det synes ikke som mengden enkeltvedtak er noen avgjørende grunn til slike forsinkelser. Arbeidet med besøksstrategier har forsinket en god del styrer i arbeidet med forvaltningsplaner, til tross for at besøksstrategier etter intensjonen skulle bygge på forvaltningsplanene».

«I lys av ulikheter i arbeidsmengden mellom verneområdestyrene og innenfor det enkelte verneområdestyret over tid, påpeker evalueringen at det er behov for en gjennomgang av ressursfordelingen totalt, fordelingen mellom verneområdestyrene, og fordelingen av

ressurser på faste ansettelser og midlertidige tiltak. Treggheten i arbeidet med (reviderte) forvaltningsplaner viser dette».

Rapporten peker på at styrer/sekretariater i stor grad mangler ressurser til aktiv strategisk forvaltning og at verneverdiene lider under dette. De fleste styrene har for lite bemanning og ressurser til å møte kompleksiteten i forvaltningsutfordringene. Formidlings- og informasjonsarbeidet er derfor et av arbeidsfeltene som hadde trengt en styrking.

Vurdering

Informasjon, formidling og veiledning henger nært sammen, og er viktige virkemidler i forvaltningen av natur både innenfor og utenfor vernede områder, og trenger å bli mer profesjonalisert. Dette er også viktige virkemidler for å kunne utnytte verdiskapingspotensialet som ligger til natur- og kulturressursene. Prosjektet på Hjerkinns med nasjonalparkstyrene Dovrefjell – Sunndalsfjella og Rondane – Dovre, demonstrerer dette svært godt. Formidling, veiledning og informasjon fører til en bevisstgjøring av besøkende og andre som bruker naturområder/verneområder til friluftsliv og andre aktiviteter. Det er ikke realistisk at hvert verneområdestyre får hver sin ressurs til naturformidling og informasjonsarbeid, det må derfor finnes samarbeidsløsninger som kan ivareta flere områder. Det kan finnes flere måter å organisere en slik ressurs, men her skisseres ett konkret forslag:

Opprettelse av en naturveilederfunksjon knyttet til Trysil kommunen

For å utvikle samarbeidet mellom reiseliv, kommune og nasjonalparkforvaltningen foreslås det å opprette en prosjektstilling knyttet til Trysil kommune som arbeidsgiver, samlokalisert med nasjonalparkforvaltningen. Prosjektstillingen skal fungere som en informasjons- og naturveilederfunksjon.

Det forventes at den aktuelle naturveilederfunksjonen har tett kontakt og samarbeid med lokal og regional naturforvaltning, reiselivsnæringen, skoler og forskningsmiljø. Videre forventes det at denne funksjonen er satt godt inn i planer og strategier forankret i lokal og regional naturforvaltningen. I forbindelse med prosjektperioden så bør fokuset hos naturveilederfunksjonen i første omgang være å jobbe lokalt, men også søke kontakt mot andre geografisk sammenhengene områder for å etter hvert se om funksjonen kan videreutvikles i regionen.

Viktige oppgaver for naturveilederfunksjonen kan være:

- Utvikle et guide-tilbud som kan nyttes både av skoleklasser og reiselivsbedrifter.
- Tydeliggjøre og sikre naturverdiene i produktutvikling og markedsføring blant reiselivsbedriftene. Bidra til å unngå markedsføring av sårbare områder, spesielt i hekke- og yngletid.
- Bidra til mest mulig «sporløs ferdsel» blant de besøkende gjennom aktiv formidling, informasjon og besøksforvaltning.
- Fungere som en brobygger og utvikle samarbeidet mellom reiselivsnæringen og natur- og verneområdeforvaltningen.
- Knytte kontakter mot relevante fag- og forskningsmiljøer.



**Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Storvegen 5
2420 Trysil

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 +4762551187
sfinpost@statsforvalteren.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/fulufjellet>

Trysil kommune
Pb 200
2421 TRYSIL

Saksbehandler Henriette Othilie Bøe Kildahl

Vår ref. 2022/9664 421.3

Deres ref.

Dato 26.10.2022

Merknader til kommuneplanens samfunnsdel - 2022-2034 - 2. gangs høring og offentlig ettersyn

Viser til 2. gangs høring av Trysil kommunes samfunnsdel for perioden 2022-2034.

Under elektronisk styremøte av 20. oktober 2022 vedtok nasjonalparkstyret for Fulufjellet å sende Trysil kommune følgende uttalelse til høringsdokumentet:

«Høringsdokumentet «Samfunnsplan Trysil kommune 2022-2034» er et grundig og godt gjennomarbeidet dokument. Det savnes likevel omtale av Trysils verneområder som utgjør en del av kommunearealet, og spesielt kommunens største verneområde, Fulufjellet nasjonalpark på 82,5 km².

Trysil har et sterkt vinterprodukt, og har de siste årene jobbet for å utvikle et bedre sommerprodukt gjennom satsingen på terrengsykling. Lykkes en med å utvikle et helårlig reiselivsprodukt i Trysil, vil dette gi helårlige arbeidsplasser og skape grunnlag for fast bosetting ikke bare i Trysil, men også i nabokommunene. En nasjonalpark er en internasjonal merkevare, og Fulufjellet nasjonalpark som attraksjon har et større potensiale for å bidra til å utvikle et helårlig reiselivsprodukt i kommunen, enn det som er tilfellet i dag. Dette må imidlertid skje innenfor rammene av verneformål og bestemmelser for nasjonalparken.

Fulufjellet nasjonalpark har en forvaltningsplan som ble vedtatt godkjent i 2017 og en besøksstrategi som ble vedtatt godkjent i 2020. En forvaltningsplan er et dokument som inneholder detaljer og konkrete føringer for forvaltningen av området, og en besøksstrategi er en plan for hvordan forvaltningsmyndigheten vil håndtere besøksforvaltning i verneområdene gjennom å ta bedre vare på verneverdiene, øke forståelsen for vernet, gi de besøkende bedre opplevelser og bidra til lokal verdiskaping. Begge disse dokumentene har sine tilhørende handlingsplaner/tiltaksplaner som årlig oppdateres og rulleres, blant annet gjennom lokale innspill til tiltak. Ett av delmålene i besøksstrategien til Fulufjellet nasjonalpark er å «Øke forståelsen for vernet og verne- og kulturverdiene, blant lokalbefolkning og besøkende, og sikre at disse verdiene ikke blir påvirket negativt av besøkende». Et strategisk grep er derfor å skape gode ambassadører for verneområdet gjennom å formidle kunnskap om natur- og kulturarv slik at flest mulig får en forståelse for, innsyn i og opplevelse av områdets kvaliteter. Informasjon og kunnskap om områdets verneverdier og sårbarhet vil være med på å øke forståelsen for at områder har fått status som vernet. Samtidig er det viktig at barn, unge og lokalbefolkning får oppleve naturen og får kjennskap til historien i området dem er og bor i for å kunne ta vare på natur- og kulturverdiene der. På sikt kan dette være med på å bidra til identitetsskaping og bolyst hos barn og ungdommen, som er ett av hovedmålene i utkastet for samfunnsplan for Trysil. Ved å koble overordna kommunalt planverk med nasjonalparkforvaltningens forvaltningsplan og besøksstrategi kan dette bidra til en funksjonell overgang mellom verneområdene og områdene utenfor.

Reiseliv kan bidra til positiv lokal samfunnsutvikling, men det kan også gi negative følger som slitasje på natur og slitasje på lokalsamfunn. Få kommuner har kommunale planer for helhetlig og bærekraftig reiselivsutvikling, og dette kan by på utfordringer når man møter på masseturisme. I utkastet til

Nasjonalpark Fulufjellet
Naturresevat Fregn



samfunnsplan for Trysil står det at kommunen skal bidra til at Trysil kan beholde og utvikle sin posisjon som Norges ledende helårs reiselivsdestinasjon. Hvis kommunen samtidig skal forvalte arealer, verdier og ressurser i et bærekraftig perspektiv for framtidens generasjoner vil det være fornuftig at kommunen tar eierskap til etablering og utvikling av god besøksforvaltning, og sørge for at dette kommer inn i en viere samfunnskontekst via kommunens plandokumenter. Gjennom å bli en nasjonalparkkommune og samtidig skape et godt og aktivt samarbeid med nasjonalparkstyret kan være et redskap for å oppnå godt besøksforvaltning.

Ett av målene under innsatsområde 1 «Attraktiv og framtidsrettet» er at Trysil skal ta vare på naturen og sikre naturmangfoldet og kulturlandskap som har særegne kvaliteter. For å nå dette målet, så foreslås det, på bakgrunn av vurderingen over, å tilføye fire punkter under «Slik gjør vi det»:

- Økt kunnskap om og synlighet av Fulufjellets nasjonalparker.
- Styrke håndteringsevnen (være godt forberedt på situasjoner som skapes av vekst i besøksvolumer og reisestrømmer), inkludert langsiktig forvaltning av natur- og kulturressurser, gjennom god besøksforvaltning.
- Hvis aktuelt, jobbe for at Trysil kommune skal bli nasjonalparkkommune og forankre dette i kommunens planer etter PBL.
- Etablere et aktivt og godt samarbeid med nasjonalparkstyret for Fulufjellet, og koble overordna kommunalt planverk med nasjonalparkforvaltningens forvaltningsplan og besøksstrategi.

Med hilsen

Henriette Othilie Bøe Kildahl
nasjonalparkforvalter

Godkjent elektronisk uten underskrift.

Kopi til:
Bente Hagen

Statsforvalteren i Innlandet
Postboks 987
2604 Lillehammer

Trondheim, 22.07.2022

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2015/11261

Saksbehandler:
Julie Kathrine Paulsen

Retting av verneforskrift for Fulufjellet nasjonalpark i Trysil kommune

Viser til henvendelse fra Fylkesmannen i Hedmark (nå Statsforvalteren i Innlandet) om feil i oppføring av berørte gnr./bnr. i verneforskriften for nasjonalparken.

Sakens bakgrunn

I forbindelse med erstatningsoppgjøret for nasjonalparken, ble det klargjort at gnr. 11 bnr. 5 ikke ligger innenfor grensen for nasjonalparken. Eiendommen ble ikke strøket fra opplistingen i verneforskriftens § 2.

Statsforvalteren har bedt Miljødirektoratet om å fjerne den aktuelle eiendommen fra opplistingen. Statsforvalteren ber også om at direktoratet sørger for at vernet slettes som en heftelse på eiendommen i grunnboka.

Justering av verneforskriftens opplisting over berørte eiendommer innebærer kun en retting av feil i verneforskriften.

Miljødirektoratet er delegert myndighet til å rette feil og unøyaktigheter i beskrivelsen av verneområdet, jf. naturmangfoldloven § 34 sjette ledd. Miljødirektoratet vil derfor rette opplistingen i verneforskriften § 2 i tråd med Statsforvalterens tilrådning. I tillegg rettes fylkesnavn i forskriften etter fylkessammenslåingen.

Vedtak

Miljødirektoratet vedtar følgende endring i Forskrift om vern av Fulufjellet nasjonalpark, Trysil kommune:

Forskrift om endring av Forskrift om vern av Fulufjellet nasjonalpark, Trysil kommune, Hedmark

Med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 sjette ledd, delegeringsvedtak 8. januar 2021 nr. 65 og delegeringsvedtak 12. januar 2021 nr. 82 gjør Miljødirektoratet følgende endring i forskrift 27. april 2012 nr. 365 om vern av Fulufjellet nasjonalpark, Trysil kommune, Hedmark:

I

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om vern av Fulufjellet nasjonalpark, Trysil kommune, *Innlandet*

§ 2 skal lyde:

Nasjonalparken berører følgende gnr./bnr.: 9/1, 9/6, 9/7, 9/12, 9/14, 9/15, 9/29, 9/64, 9/85, 9/121, 9/122, 9/123, 9/124, 9/158, 9/160, 9/348, 9/368, 9/427, 9/654, 9/655, 10/8, 11/4, 11/25, 11/40, 12/9.

Nasjonalparken dekker et areal på ca. 82,5 km². Grensene for nasjonalparken framgår av kart i målestokk 1:70 000, datert Miljøverndepartementet april 2012. De nøyaktige grensene for nasjonalparken skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Trysil kommune, hos *Statsforvalteren i Innlandet*, i *Miljødirektoratet* og i *Klima- og miljødepartementet*. Det samme gjelder jordskiftekartet som lages etter grensemerking

II

Forskriften trer i kraft straks.

Videre saksgang

Miljødirektoratet vil kunngjøre endringsforskriften i Norsk Lovtidend og slette tinglysningen på den aktuelle eiendommen. Vi ber Statsforvalteren orientere grunneier.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Knut Fossum
seksjonsleder

Julie Kathrine Paulsen
sekretær



Trysil kommune

Bygg- og geodataavdelingen

BYGGEPLAN AS
Att.Jørn Øyvind Rønes Simensen
Bergevegen 2
2420 TRYSIL

Dato: 26.07.2022
Vår ref.: 2022/598
Deres ref.:
Saksbehandler: Eir Hol

Godkjenning - Ett-trinns søknad - Skilt/reklame - høyde med inntil 3,5m og bredde inntil 1,5m - frittstående - gbnr. 9/1

2022/10471 - Administrativt vedtak

Søknad mottatt 07.07.2022 godkjennes med hjemmel i plan- og bygningsloven (pbl) § 21-4. Søknaden gjelder skilting ved innfallsporten til Fulufjellet nasjonalpark.

Eiendom: Østsidevegen 1501, 2425 LJØRDALEN Gbnr: 9/1/0/0
Tiltakshaver: STATSFORVALTEREN I INNLANDET

Generelle vilkår og merknader

Tillatelsen faller bort dersom arbeidet ikke er igangsatt innen 3 år etter at tillatelse er gitt. Det samme gjelder dersom arbeidet innstilles i mer enn 2 år, jf. pbl. § 21-9 første ledd. Fristene kan ikke forlenges.

Ansvarlig søker skal varsle tiltakshaver og alle ansvarshavende om dette vedtaket.

Skifte av ansvarsrett under gjennomføringen skal straks meldes kommunen, jf. byggesaksforskriften § 12-6.

Det vil ikke bli utstedt midlertidig brukstillatelse/ferdigattest før søknad og vedtak om sanitærabonnement er på plass der dette er påkrevet ved tilknytning til offentlig vann- og avløpsanlegg, eller før private avløpsanlegg er ferdig opparbeidet der det er gitt utslippstillatelse etter forurensningsforskriften.

Bygningen/tiltaket eller omsøkte del av det må ikke tas i bruk før ferdigattest eller midlertidig brukstillatelse er gitt, jf. pbl § 21-10. Hvis kommunen ser seg nødt til å purre på ferdigattest, vil dette utløse et gebyr iht. det til enhver tid gjeldende gebyrregulativ.

Saksutredning

Søknaden gjelder skilting ved innfallsporten til Fulufjellet nasjonalpark.

Kommunen har i saksbehandlingen lagt til grunn tiltakshavers eller de ansvarlige foretaks opplysninger om at tiltaket oppfyller tekniske krav jf. pbl § 21-4 første ledd.

Saksbehandlingsgebyr

Du må betale gebyr for behandlingen av søknaden. Satsene finner du i kommunens gebyrregulativ som ligger tilgjengelig på kommunens nettside, www.trysil.kommune.no.

Faktura vil bli ettersendt i eget brev.

Matrikkelføring

Dersom tillatelsen gjelder tiltak eller endringer som skal føres i matrikkelen jf. matrikkelloven, vil tiltaket bli matrikkelført på eiendommen iht. vedtaket.

Informasjon og veiledning

Vi ønsker lykke til med tiltaket. Trenger du flere opplysninger eller veiledning kan du ta kontakt med kommunens servicetorg. Se også kommunens nettside www.trysil.kommune.no for kontaktinformasjon, åpningstider og ytterligere informasjon.

Du kan klage på vedtaket innen tre uker fra du mottok dette brevet, jf. fvl § 28. Klagen må være skriftlig.

Bruk gjerne klageskjemaet vårt: <https://kommune24-7.no/trysil/702514>, eller send klagen til Trysil kommune, postboks 200, 2421 Trysil eller postmottak@trysil.kommune.no. Dersom klagen inneholder taushetsbelagte opplysninger, bør den ikke sendes som e-post. Da kan du logge deg inn med elektronisk ID og sende den kryptert på [eDialog](#).

Skriv hvilket vedtak du klager på, hvilke endringer du ønsker og årsaken til at du klager. Hvis du sender klagen så sent at det kan være usikkert for oss om du har klaget i rett tid, ber vi om at du også skriver datoen for når vedtaket kom fram til deg.

Med hilsen

Eir Hol
Ingeniør byggesak

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes derfor uten signatur.

Vedlegg

- 1 Situasjonkart-Storbekkkåsen-28-06-2022
- 2 Vedlegg til avtale_Plan for tiltak_Storbekkkåsen 2022
- 3 Gjennomføringsplan

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I INNLANDET
MIDT-HEDMARK BRANN- OG REDNINGSVESEN IKS
ARBEIDSTILSYNET HAMAR

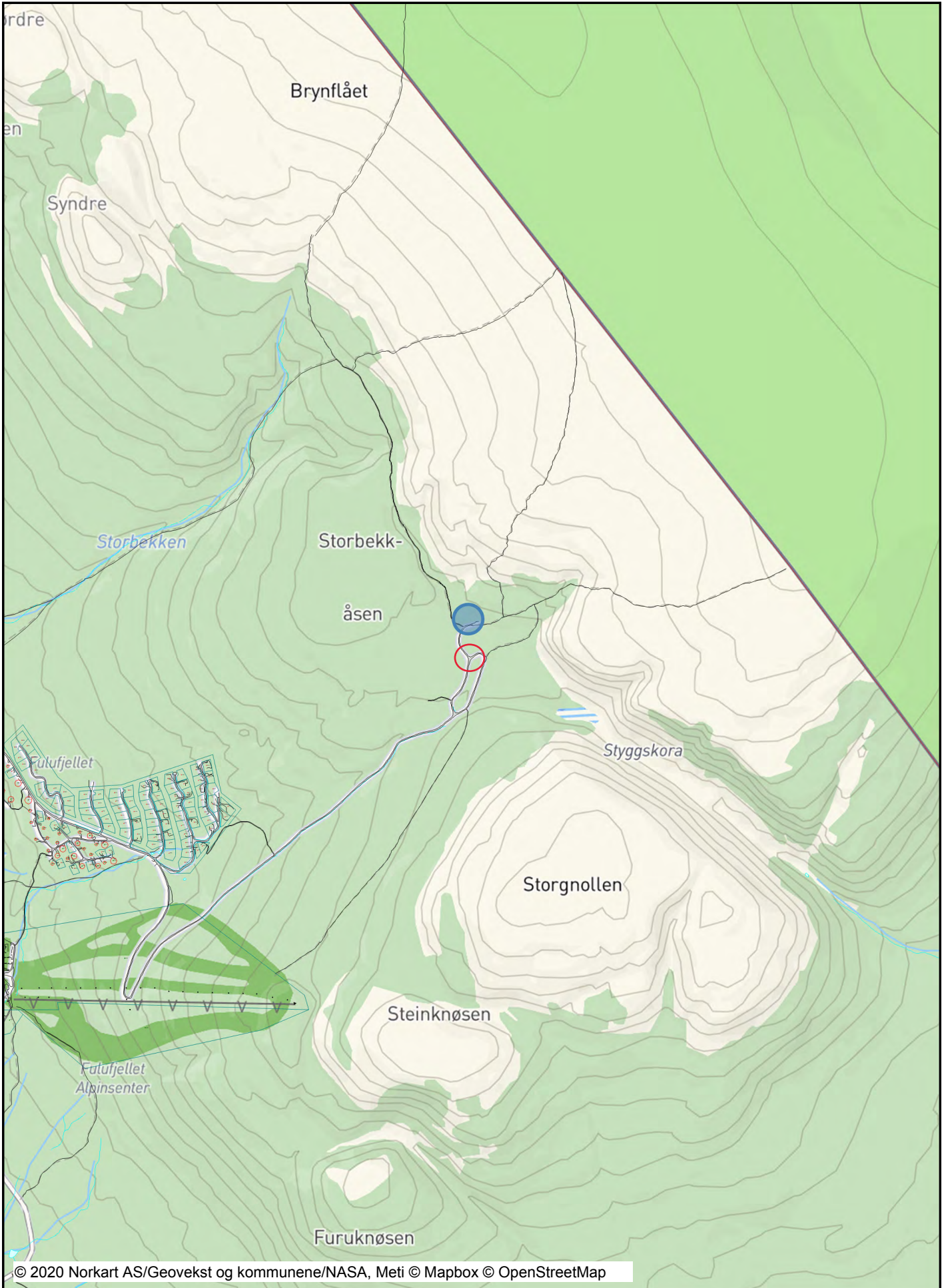


Storbekkāsen






























Dato: 04.09.2020

Målestokk: 1:20000

Koordinatsystem: UTM 32N



Tegnforklaring

| | |
|---|--|
| <i>Eiendomskart</i> | |
|  | Grunneiendom |
|  | Festegrunn |
|  | Hjelpelinje punkt feste |
|  | Hjelpelinje mot vannkart |
|  | Teiggrense god nøyaktighet (<= 13 cm) |
|  | Teiggrense dårlig nøyaktighet (>13 cm) |
| <i>TraktorvegSti</i> | |
|  | Traktor/Kjerreveg midt |
|  | Merket sti |
|  | Sti |
| <i>VEG</i> | |
|  | Veg |
|  | Annet vegareal |
|  | Avgrensning mot annet vegareal |
|  | Avgrensning mot avkjørsel |
|  | Vegdekkkant |
|  | Veggrøft åpen |
| <i>Ledningsnett EL</i> | |
|  | Høyspentledning |
|  | Mast tele |
|  | Mast Liten stolpe |
|  | Mast Stor stolpe |
|  | Mast |
|  | Masteomriss |
|  | Belysningspunkt |
| <i>Innsjøer og vassdrag</i> | |
|  | Innsjø |
|  | Innsjøkart |
|  | Elv/Bekk |
|  | Elv/Bekk usikker |
|  | Elv/Bekk |
|  | Elv/Bekk kart |
|  | Kanal/Grøft |



Plan for oppføring av informasjonsskilt og opplysningsskilt på Storbekkåsen, Trysil kommune, Ljørdalen i 2022

Bakgrunn:

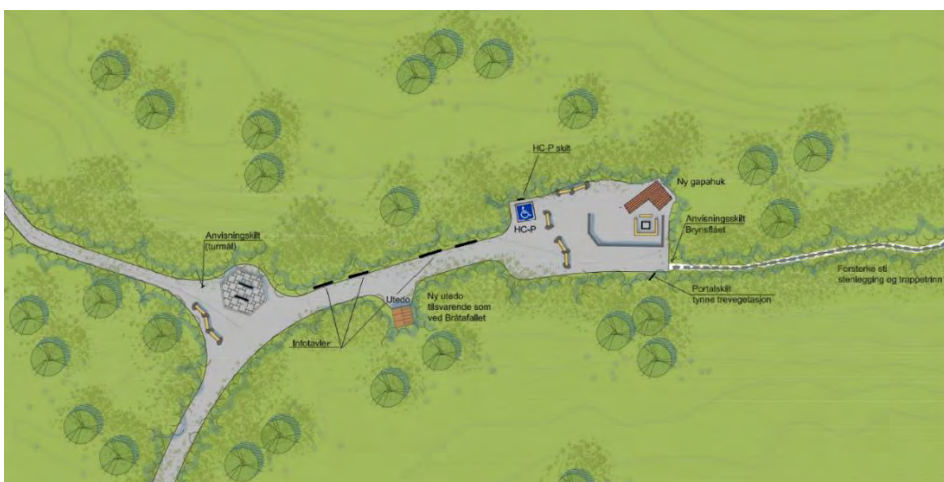
Hovedinnfallsporten til Fulufjellet nasjonalpark på norsk side, ligger ved Storbekkåsen med gnr./bnr. 9/1 i Ljørdalen. Innfallsporten fremstår som en rasteplass for turgåere/besøkende i området, og det er de siste årene oppført en ny gapahuk, murt bål plass og sittegruppe og en eldre portal i trysilsandstein. I 2022 skal Nasjonalparkstyret for Fulufjellet ruste opp parkeringsplasser og sette opp et nytt portalskilt på Storbekkåsen, som i 2021 ble omsøkt og godkjent av Trysil kommune og Statskog som grunneier.

Som nevnt i tidligere dialog har Landskapsarkitektfirmaet Feste NordØst AS, på oppdrag fra Nasjonalparkstyret for Fulufjellet, utarbeidet en plan for oppgradering av innfallsporten ved Storbekkåsen. Planen viser blant annet forslag til nye infotavler, opplysningsskilt og møblering. Arbeidet er forankret i en helhetlig besøksstrategi for Fulufjellets nasjonalparker.

På Storbekkåsen ønsker nasjonalparkstyret i år å fjerne gammel og utdatert nasjonalparkinformasjon og videre sette opp 4-5 nye informasjonstavler i cortenstål som skal plasseres mellom den eldre steinportalen i vest og den nye gapahuken i øst. Videre ønsker vi å sette opp 4-6 opplysningsskilt som skal opplyse om opplevelser, stier og p-plasser i området. Videre ønsker nasjonalparkstyret å sette opp 2-4 enkle sittebenker i tre og stein som et supplement til den allerede oppførte sittegruppa.

Planlagte tiltak - oppsetting av nye informasjonsskilt og opplysningsskilt

Figurene under viser planlagte tiltak gjennom situasjonsplaner, illustrasjoner og prinsippskisser for informasjonsskilt, opplysningsskilt og sittebenker.



Figur 1: Illustrasjon som viser forslag til fremtidig situasjon ved hovedinnfallsporten ved Storbekkåsen. I figuren er plassering av ønsket infotavler, opplysningsskilt/anvisningsskilt og enkle benker skissert.



Nasjonalparkstyret for Fulufjellet



Figur 2: *Situasjonsplan, samt illustrasjonsbilde over anvisningsskilt ved ny parkering inn mot hovedinnfallsporten ved Storbekkåsen.*

Informasjon om de ulike skiltypene

Stort skilt (se figur 3 av skiltype 1)

«Bruksområde: Utenfor nasjonalparken ved et definert startpunkt, informasjonspunkt eller utkikkspunkt, ved et besøksenter eller inne i en nasjonalparklandsby- eller kommune. Informasjon om verneområdet, besøksenteret eller landsbyen/kommunen. Gjerne ved en parkeringsplass, busstopp eller andre steder hvor brukerne naturlig oppsøker informasjonen. Disse skiltene skal ikke plasseres inne i verneområdene.

Størrelse skilt: 950×2000 med mer

Størrelse plakat: 1000 x 700

Base: Cortenstål 10 mm

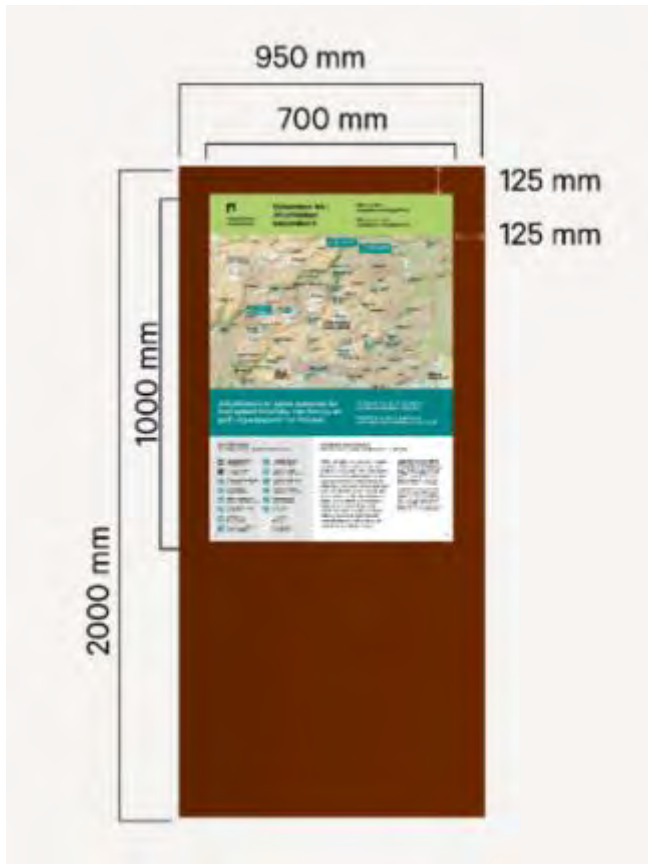
Front: 5 mm herdet glass eller aluminium med trykket eller lakkert overflate

NB! Det må legges til 25 cm på lengden for skilt som skal stå på bakken, for å gi skiltene tilstrekkelig fundamentering.»



Nasjonalparkstyret for Fulufjellet

Skiltype 1



Figur 3: Stort informasjonsskilt – prinsippskisse etter designmanualen for Norges nasjonalparker.

Lite skilt (se figur 4 av skiltype 2)

Bruksområde: Utenfor nasjonalparken ved et definert startpunkt, informasjonspunkt eller utkikkspunkt, ved et besøksenter eller inne i en nasjonalparklandsby- eller kommune. Informasjon om verneområdet, besøksenteret eller landsbyen/kommunen. Gjerne ved en parkeringsplass, busstopp eller andre steder hvor brukerne naturlig oppsøker informasjonen. Disse skiltene skal ikke plasseres inne i verneområdene.

Størrelse skilt: 750×2000 mm

Størrelse plakat: 700x500

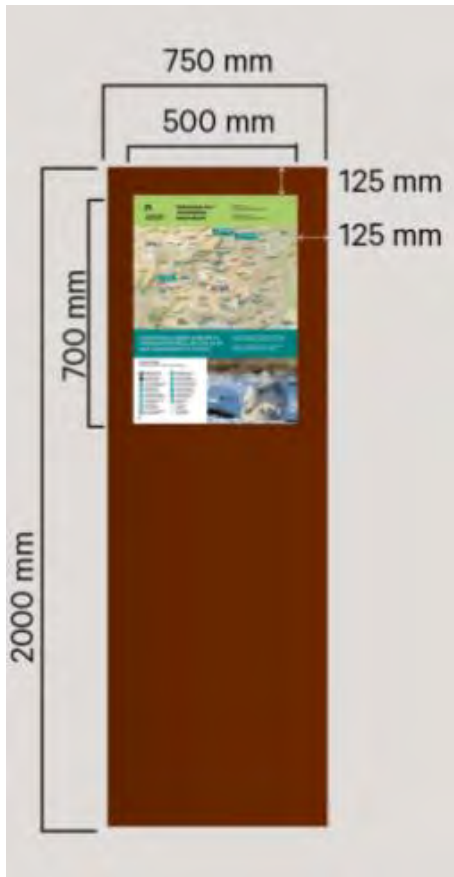
Base: Cortenstål 10 mm

Front: 5 mm herdet glass eller aluminium med trykket eller lakkert overflate

NB! Det må legges til 25 cm på lengden for skilt som skal stå på bakken, for å gi skiltene tilstrekkelig fundamentering.



Skiltype 2



Figur 4: Lite informasjonsskilt – prinsippskisse etter designmanualen for Norges nasjonalparker.

Opplysningsskilt (se figur 5 av skiltype 3)

Et opplysningsskilt kan brukes til å guide/styre de besøkende og/eller opplyse om noe konkret i og ved inngangen til verneområdet. Det kan for eksempel vise vei med tidsangivelse, avstand og egnet piktogram - langs en kort sti. Det kan også vise en lengre sti med et stilisert kart, eller det kan si fra om viktige hensyn som må ivaretas, som for eksempel å holde hunden i bånd. Her er det mange muligheter!

Størrelse skilt: 250×1500 mm

Base: Cortenstål 10 eller 20 mm

Front: 5 mm herdet glass eller aluminium med trykket eller lakkert overflate

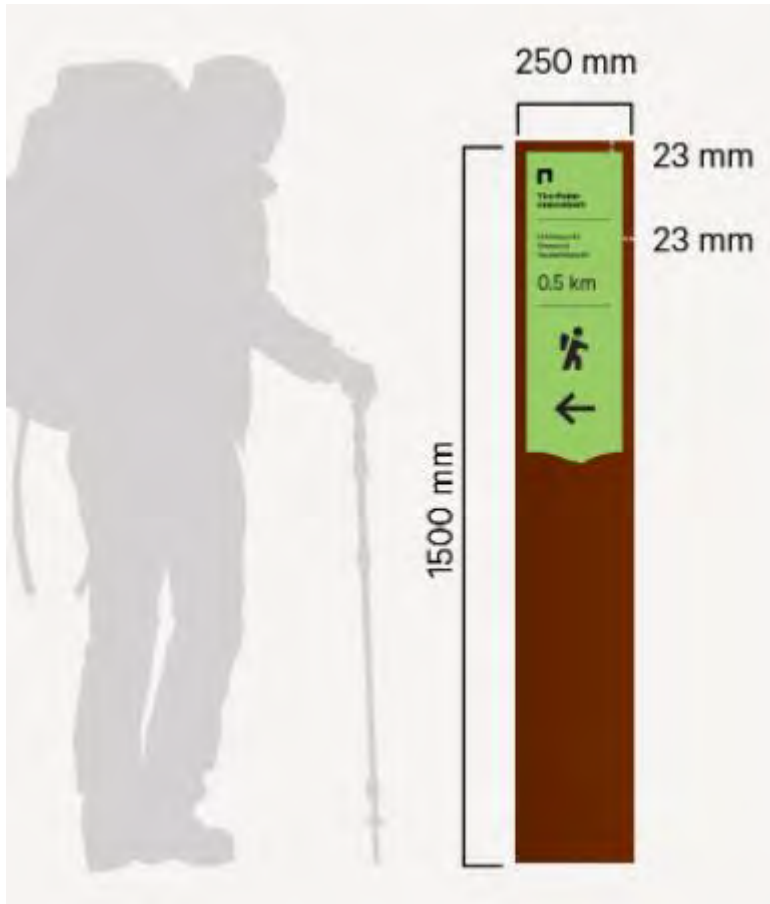
Skiltet består av en base i cortenstål med påmontert plate i glass eller metall med trykket overflate eller bakside. Denne skal benyttes til verneområdets logo, flerspråklig informasjon og ikoner, med passende [landskapskurve](#) i bunnen.



Nasjonalparkstyret for Fulufjellet

NB! Det må legges til 25 cm på lengden for skilt som skal stå på bakken. Dette er for å gi skiltene tilstrekkelig fundamentering.

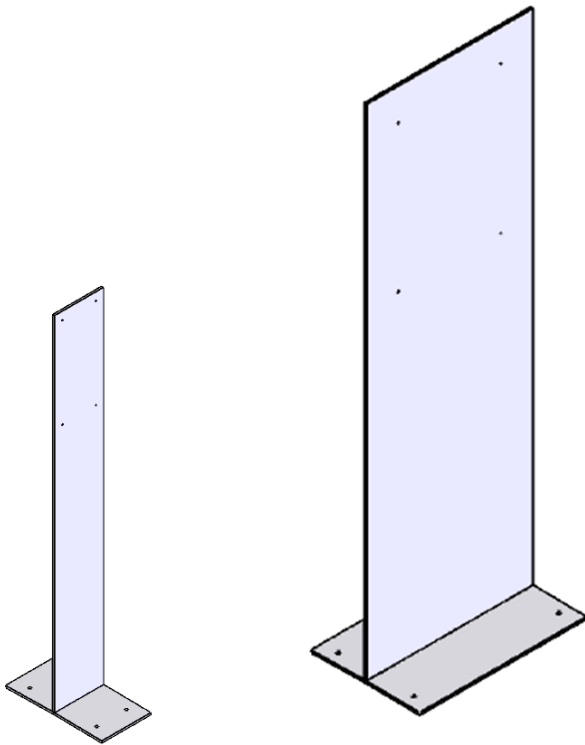
Skilttype 3



Figur 5: Opplysningsskilt – prinsippskisse etter designmanualen for Norges nasjonalparker.



Nasjonalparkstyret for Fulufjellet



Figur 6: Illustrasjon av cortenstål-stativene med tverrplaten i bunn.

Fundamentering:

Skiltene settes opp i tråd med retningslinjer i designmanualen for fundamentering, lenke:
<https://designmanual.norgesnasjonalparker.no/maler/skiltsystem/fundamentering>.

Videre står det:

«Grunnforhold. Skilt som settes opp på fjellgrunn må forankres til fjellet. Hvordan dette gjøres må tilpasses i hvert enkelt tilfelle.

Skilt som settes opp på løsmasser må ha en fundamentering tilpasset grunnforholdene. Løsmasser varierer fra sand og grus til myr og leire. I vindutsatt områder er vind den viktigste ytre belastningen å ta hensyn til. Fundamentet må dimensjoneres slik at det ikke blir setninger i grunnen. Grunnen må tåle vekten av skiltet, fundament og de ytre belastningene. Alle disse faktorer må tas hensyn til når fundamentene for skiltene dimensjoneres. Det skal alltid bygges inn en sikkerhet for at skiltene ikke velter eller kommer ut av posisjon. Avhengig av løsmasser og klima, må en i mange områder hindre at tele bringer skiltene ut av posisjon.»

Betongfundament som er tenkt brukt er vist i figur 7. Fundamentene settes på avrettet, isolert underlag, slik at foten på cortenståltavlen vil flukte med terrenget rundt. Foten dekkes med masse for et tynt toppdekke.



Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet



Figur 7. Betongfundament brukt til montering av cortenståltavlene. (Foto: Finn Bjormyr, Statens naturoppsyn).



Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet



Figur 8. Situasjonsplan som viser plassering av de ulike skilttypene på Storbekkåsen



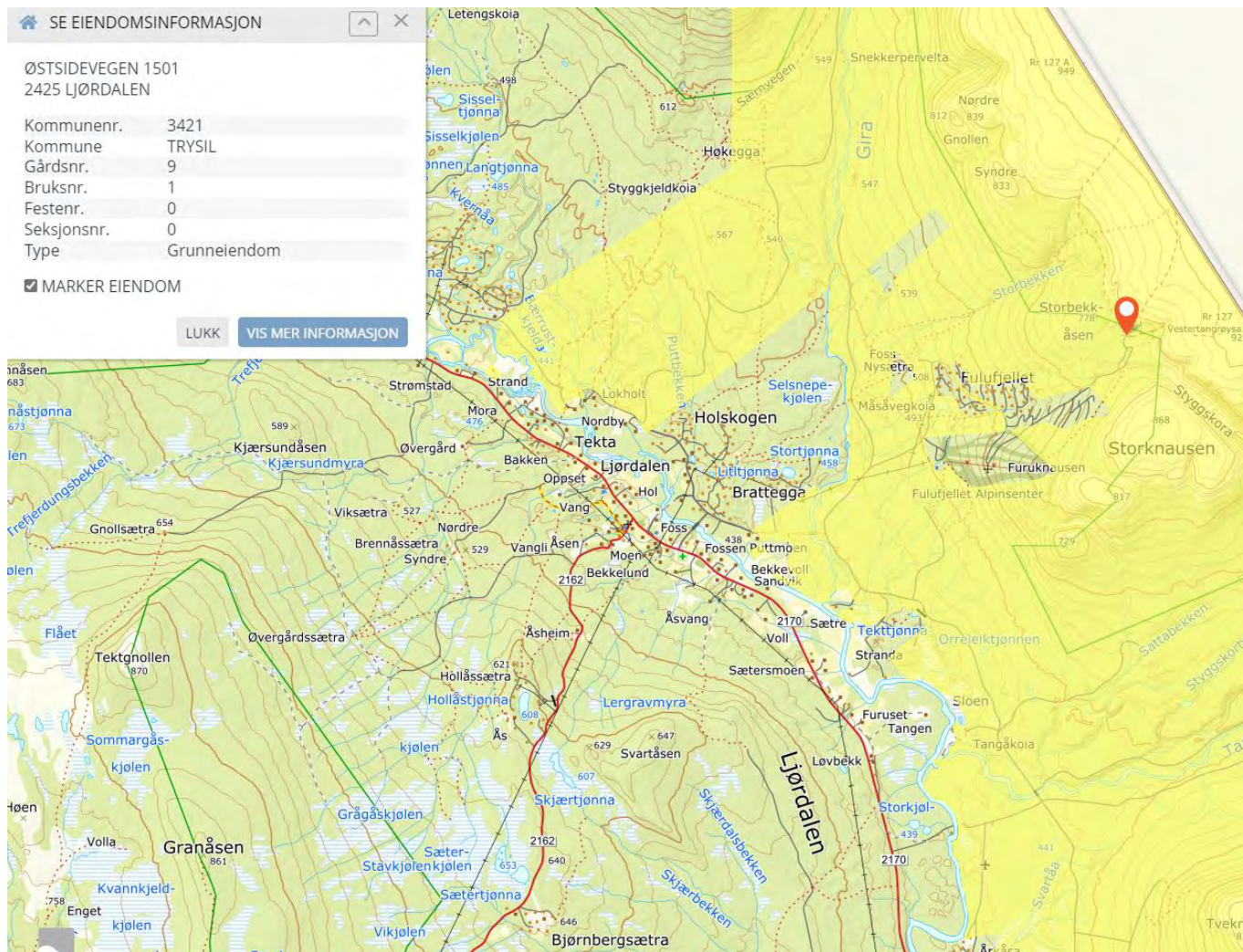
Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet



Figur 9. Situasjonsplan som viser plassering av de ulike skilttypene ved p-plass.



Nasjonalparkstyret for Fulufjellet



Figur 10. Kart med eiendomsinformasjon. Rød prikk viser områder hvor tiltakene er tenkt utført.

Gjennomføringsplan



Kommunens saksnummer (år, sekvensnummer): 2022 0

Versjonsnr.: 1

Prosjektnavn: 22078-Fylkesmann i Innlandet-Oppføring skilt Fulufjellet

Eiendom/Byggested

| Gnr | Bnr | Festenr | Seksjonsnr |
|-----|-----|---------|------------|
| 9 | 1 | 0 | 0 |

Kommune

Adresse Østsidevegen 1501 , 2425 LJØRDALEN NO

| Gnr | Bnr | Festenr | Seksjonsnr |
|-----|-----|---------|------------|
| 9 | 1 | 0 | 0 |

Kommune

Adresse ,

| Gnr | Bnr | Festenr | Seksjonsnr |
|-----|-----|---------|------------|
| 9 | 1 | 0 | 0 |

Kommune
Adresse ,

| Gnr | Bnr | Festenr | Seksjonsnr |
|-----|-----|---------|------------|
| 9 | 1 | 0 | 0 |

Kommune
Adresse ,

| Gnr | Bnr | Festenr | Seksjonsnr |
|-----|-----|---------|------------|
| 9 | 1 | 0 | 0 |

Kommune
Adresse ,

| Gnr | Bnr | Festenr | Seksjonsnr |
|-----|-----|---------|------------|
| 9 | 1 | 0 | 0 |

Kommune
Adresse ,

| Gnr | Bnr | Festenr | Seksjonsnr |
|-----|-----|---------|------------|
| 9 | 1 | 0 | 0 |

Kommune
Adresse ,

| Gnr | Bnr | Festenr | Seksjonsnr |
|-----|-----|---------|------------|
| 9 | 1 | 0 | 0 |

Kommune
Adresse ,

| Gnr | Bnr | Festenr | Seksjonsnr |
|-----|-----|---------|------------|
| 9 | 1 | 0 | 0 |

Kommune
Adresse ,

| Gnr | Bnr | Festenr | Seksjonsnr |
|-----|-----|---------|------------|
| 9 | 1 | 0 | 0 |

Kommune
Adresse ,

| Gnr | Bnr | Festenr | Seksjonsnr |
|------------|------------|----------------|-------------------|
| 9 | 1 | 0 | 0 |

Kommune
Adresse ,

| Gnr | Bnr | Festenr | Seksjonsnr |
|------------|------------|----------------|-------------------|
| 9 | 1 | 0 | 0 |

Kommune
Adresse ,

| Gnr | Bnr | Festenr | Seksjonsnr |
|------------|------------|----------------|-------------------|
| 9 | 1 | 0 | 0 |

Kommune
Adresse ,

| Gnr | Bnr | Festenr | Seksjonsnr |
|------------|------------|----------------|-------------------|
| 9 | 1 | 0 | 0 |

Kommune
Adresse ,

Gnr

Bnr

Festenr

Seksjonsnr

9

1

0

0

Kommune

Adresse ,

Gnr

Bnr

Festenr

Seksjonsnr

9

1

0

0

Kommune

Adresse ,

Oversikt over ansvarsfordeling

ANSVARLIG PROSJEKTERENDE

| Funksjon | Beskrivelse av ansvarsområdet | Tiltaks-klasse | Foretakets org nummer og navn | Planlagt samsvars/kontrollerklæring, dato (vises når erklæringen er avgitt) | Ansvar avsluttet |
|----------|---------------------------------|----------------|--------------------------------------|--|-------------------------------------|
| PRO | Prosjektering av skiltfundament | 1 | 925579521 JE NORDNES TRANSPORT AS | Ettrinns-/igangsettingsøknad, 07.07.2022 Midlertidig brukstillatelse Ferdigattest | <input checked="" type="checkbox"/> |

ANSVARLIG UTFØRENDE

| Funksjon | Beskrivelse av ansvarsområdet | Tiltaks-klasse | Foretakets org nummer og navn | Planlagt samsvars/kontrollerklæring, dato (vises når erklæringen er avgitt) | Ansvar avsluttet |
|----------|--|----------------|--------------------------------------|---|--------------------------|
| UTF | Utførelse av gravearbeider | 1 | 925579521 JE NORDNES TRANSPORT AS | Midlertidig brukstillatelse Ferdigattest | <input type="checkbox"/> |
| UTF | Utførelse av betongfundament for skilt | 1 | 925579521 JE NORDNES TRANSPORT AS | Midlertidig brukstillatelse Ferdigattest | <input type="checkbox"/> |

Ansvarlig søker

Navn BYGGEPLAN AS
Organisasjonsnummer 918824413
Tiltaksklasse 1

Signert av

JØRN ØYVIND RØNES SIMENSEN på vegne av BYGGEPLAN AS

Filvedlegg:

Situasjonskart-Storbekkkåsen-28-06-2022.pdf

Grunneiers tillatelse til tiltak.pdf

Vedlegg til avtale_Plan for tiltak_Storbekkkåsen 2022.pdf

ErklæringOmAnsvarsrett_Utførelse_UVEGRU_925579521_JE NORDNES TRANSPORT AS.pdf

ErklæringOmAnsvarsrett_Utførelse_UMETAL_925579521_JE NORDNES TRANSPORT AS.pdf

ErklæringOmAnsvarsrett_Projektering_PARKIT_925579521_JE NORDNES TRANSPORT AS.pdf



Trysil kommune

Bygg- og geodataavdelingen

BYGGEPLAN AS
Att.Jørn Øyvind Rønnes Simensen
Bergevegen 2
2420 TRYSIL

Dato: 08.11.2022
Vår ref.: 2022/744
Deres ref.:
Saksbehandler: Dag Gunnar Høye

Godkjenning - Ett-trinns søknad - Skilt/reklame - høyde med inntil 3,5m og bredde inntil 1,5m - frittstående - gbnr. 9/1

2022/10718 - Administrativt vedtak

Søknad mottatt 22.09.2022 godkjennes med hjemmel i plan- og bygningsloven (pbl) § 21-4. Søknaden gjelder oppføring av informasjons- og opplysningsskilt i Bergådalen.

Eiendom: Østsidevegen 1501, 2425 LJØRDALEN Gbnr: 9/1/0/0
Tiltakshaver: STATSFORVALTEREN I INNLANDET

Generelle vilkår og merknader

Tillatelsen faller bort dersom arbeidet ikke er igangsatt innen 3 år etter at tillatelse er gitt. Det samme gjelder dersom arbeidet innstilles i mer enn 2 år, jf. pbl. § 21-9 første ledd. Fristene kan ikke forlenges.

Ansvarlig søker skal varsle tiltakshaver og alle ansvarshavende om dette vedtaket.

Skifte av ansvarsrett under gjennomføringen skal straks meldes kommunen, jf. byggesaksforskriften § 12-6.

Det vil ikke bli utstedt midlertidig brukstillatelse/ferdigattest før søknad og vedtak om sanitærabonnement er på plass der dette er påkrevet ved tilknytning til offentlig vann- og avløpsanlegg, eller før private avløpsanlegg er ferdig opparbeidet der det er gitt utslippstillatelse etter forurensningsforskriften.

Bygningen/tiltaket eller omsøkte del av det må ikke tas i bruk før ferdigattest eller midlertidig brukstillatelse er gitt, jf. pbl § 21-10. Hvis kommunen ser seg nødt til å purre på ferdigattest, vil dette utløse et gebyr iht. det til enhver tid gjeldende gebyrregulativ.

Saksutredning

Søknaden gjelder oppføring av informasjons- og opplysningsskilt i Bergådalen.

Kommunen har i saksbehandlingen lagt til grunn tiltakshavers eller de ansvarlige foretaks opplysninger om at tiltaket oppfylder tekniske krav jf. pbl § 21-4 første ledd.

Saksbehandlingsgebyr

Du må betale gebyr for behandlingen av søknaden. Satsene finner du i kommunens gebyrregulativ som ligger tilgjengelig på kommunens nettside, www.trysil.kommune.no.

Faktura vil bli ettersendt i eget brev.

Matrikkelføring

Dersom tillatelsen gjelder tiltak eller endringer som skal føres i matrikkelen jf. matrikkelloven, vil tiltaket bli matrikkelført på eiendommen iht. vedtaket.

Informasjon og veiledning

Vi ønsker lykke til med tiltaket. Trenger du flere opplysninger eller veiledning kan du ta kontakt med kommunens servicetorg. Se også kommunens nettside www.trysil.kommune.no for kontaktinformasjon, åpningstider og ytterligere informasjon.

Du kan klage på vedtaket innen tre uker fra du mottok dette brevet, jf. fvl § 28. Klagen må være skriftlig.

Bruk gjerne klageskjemaet vårt: <https://kommune24-7.no/trysil/702514>, eller send klagen til Trysil kommune, postboks 200, 2421 Trysil eller postmottak@trysil.kommune.no. Dersom klagen inneholder taushetsbelagte opplysninger, bør den ikke sendes som e-post. Da kan du logge deg inn med elektronisk ID og sende den kryptert på [eDialog](#).

Skriv hvilket vedtak du klager på, hvilke endringer du ønsker og årsaken til at du klager. Hvis du sender klagen så sent at det kan være usikkert for oss om du har klaget i rett tid, ber vi om at du også skriver datoen for når vedtaket kom fram til deg.

Med hilsen

Dag Gunnar Høye
Ingeniør byggesak

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes derfor uten signatur.

Vedlegg

- 1 Situasjonsplan, tegninger og beskrivelse av skilt

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I INNLANDET
ARBEIDSTILSYNET HAMAR

From: Jørn Øyvind Rønes Simensen[jorn@byggeplan.no]
Sent: 09.11.2022 08:23:06
To: Bøe Kildahl, Henriette Othilie[hotbk@statsforvalteren.no]
Subject: Igangsettingstillatelse
Hei,

Vedlagt igangsettingstillatelsen på skilt Bergådalen.

Med vennlig hilsen

Jørn Øyvind Rønes Simensen

Byggingeniør
ByggePlan AS

Telefon: 97 51 02 70
E-post: jorn@byggeplan.no
Hjemmeside: www.byggeplan.no

ByggePlan

ST 34/2022 Delegerte vedtak



**Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Storvegen 5
2420 Trysil

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 +4762551187
sfinpost@statsforvalteren.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/fulufjellet>

NORGES GEOLOGISKE UNDERSØKELSE
Postboks 6315 Torgarden
7491 TRONDHEIM

Saksbehandler Henriette Othilie Bøe Kildahl

Vår ref. 2022/5902 432.3

Deres ref. 20/00154-10 Dato 06.07.2022

Delegert vedtak - Fulufjellet NP - Fregn NR - Dispensasjon - Motorferdsel - 2022 - Fly - geofysiske målinger - Norges geologiske undersøkelser - NGU

Viser til NGUs søknad, av 03.06.2022, om lavtflygning i Fulufjellet nasjonalpark og Fregn naturreservat. Følgende delegert vedtak er fattet:

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet v/ nasjonalparkforvalter gir, med hjemmel i naturmangfoldloven § 48, Norges Geologiske undersøkelse (NGU) dispensasjon fra Forskrift om vern av Fulufjellet nasjonalpark med forbud mot lavtflygning og Forskriften om vern av Fregn naturreservat med forbud mot forstyrrelse av dyrelivet, til å gjennomføre lavtflygning under 300 meter - for utføring av geofysiske målinger fra fly.

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

1. Lavtflygning kan bare skje i perioden fra 1. juli frem til 15. november 2022. Flygingen bør helst gjennomføres så sent som mulig i juli måned for å ta størst mulig hensyn til dyre- og fuglelivet.
2. Før flygingen i naturreservatet finner sted skal Statens naturoppsyn (SNO) v/ Runa Skyrud varsles - tlf.: 950 77 606.
3. I Fulufjellet nasjonalpark, et område som er viktig for friluftsliv, bør det unngås flyving i helger og fellesferien så langt det er mulig.

Dokumenter i saken

- Søknad fra NGU med tilhørende kartvedlegg, datert 04.06.2021.
- Retningslinjer ved behandling av søknader om lavtflygning i verneområder i forbindelse med geofysisk kartlegging i regi av Norges geologiske undersøkelse, datert 13.08.2014.

Saksopplysninger

Norges Geologiske Undersøkelse (NGU) skriver i sin søknad, datert 03.06.2022, at de i perioden juni til november 2022 skal utføre geofysiske målinger fra fly – blant annet i Fulufjellet nasjonalpark og Fregn naturreservat.

NGU fikk opprinnelig godkjenning for dette oppdraget i 2020, i vedtak datert 07.07.2020.

Nasjonalpark Fulufjellet
Naturreservat Fregn



På grunn av covid19-restriksjoner kunne imidlertid ikke oppdraget gjennomføres i 2020 og NGU søkte dermed om en videreføring av søknaden fra 2020 over til 2021. NGU opplyser i sin søknad at målingene i 2021 ikke ble fullført og ønsker nå å videreføre søknaden fra 2021 til 2022.

De bemerker at kvaliteten på de geofysiske målingene er avhengig av flyhøyde, og at gunstigste flyhøyde er 50 – 60 meter. De søker derfor om å fly med 60 meters høyde i ubebygde og gravgrendte strøk.

Videre i søknaden skriver de følgende:

Formålet med disse målingene er primært generell geologisk kartlegging. Selve målingene foregår ved at flyet flyr i parallelle linjer i retning ca. øst-vest på en konstant høyde 60 meter over bakken.

Flyet har målesonde som registrerer variasjoner i jordens magnetfelt og variasjoner i den elektriske ledningsevnen i berggrunnen. I tillegg blir det samlet inn informasjon om radioaktive elementer i bakken. De radiometriske målingene viser hvor radioaktive bergarter opptrer. Slike bergarter avgir den radioaktive gassen radon som er et helseproblem i boliger. Radioaktive bergarter er på den andre siden gunstig med hensyn på produksjon av grunnvarme. Denne energiformen blir stadig mer økonomisk etter hvert som energiprisene stiger. Ledningsevne kan karakterisere for eksempel svartskifer, som kan inneholde helsefarlige tungmetaller som anrikes i planter fra de områdene.

Med disse målingene får forskerne også et detaljert bilde av geologien. Resultatene fra denne undersøkelsen kan først og fremst benyttes ved geologisk kartlegging og mineralundersøkelser, men også ved grunnvanns-undersøkelser, kartlegging av eventuell fare for radon i hus og kartlegging av svakhetssoner i fjell som kan være problematiske ved eventuell tunnelbygging.

Målingene binder sammen områder som er målt i detalj med helikopter/fly tidligere som Røros, Follal, Rondane og området sør for det omsøkte området. Det er av stor betydning at disse målingene gjennomføres i sommerhalvåret-tidlig høst når bakken ikke er dekket med snø.

[...]

NGU vil forsøke å utføre målingene i nært samarbeid med lokalbefolkningen. Dersom målingene er uforenelig med annen aktivitet, ønsker NGU å bli kontaktet slik at mindre justeringer i måleopplegget kan gjøres.

Hjemmelsgrunnlag

Myndighet

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet ble orientert om NGUs søknad for 2021 i digitalt styremøte 09.06.2021. Søknaden i 2022 dreier seg om en fornying av dispensasjon gitt av forvalter i 2021 der forutsetningene er tilnærmet uendret. Søknaden blir derfor behandlet administrativt i tråd med Vedtekter for nasjonalparkstyret for Fulufjellet gjeldende fra 1. januar 2020. Saken refereres til nasjonalparkstyret.



Verneformål – Forskrift

Fulufjellet Nasjonalpark

§ 1. Formål

Formålet med Fulufjellet nasjonalpark er å bevare et stort naturområde som inneholder særegne, representative økosystem som er uten tyngre naturinngrep, herunder artsfattig fjellvegetasjon og artsrik barskog.

Videre er formålet med nasjonalparken å ta vare på:

- et inngrepsfritt skog- og fjellområde som en del av et stort, helhetlig og særpreget økosystem i grensetraktene
- storslåtte landskapsformer bl.a. med særpregede og blokkrike juv
- naturmangfoldet med et egenartet plante-, sopp- og dyreliv, herunder innslag av høyereleggende barskog med naturpreg, og med arter som; sjokoladekjuka og sibirkjuka
- kulturminner.

Allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

§ 3. Vernebestemmelse

I nasjonalparken skal ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner finne sted, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet.

6. Motorferdsel

6.1 Forbud mot motorferdsel

Motorisert ferdseil til lands og til vanns, herunder bruk av luffartøy lavere enn 300 meter over bakken, er forbudt.

7. Forurensning

7.2 Støy

Unødvendig støy er forbudt. Bruk av motordrevet modellfly o.l. er forbudt.

§ 4. Generelle unntaksbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

Fregn Naturreservat

§ 1. Formål

Formålet med Fregn naturreservat er å bevare et naturskogspreget barskogsområde som har særskilt betydning for biologisk mangfold. Videre er formålet å ta vare på variasjonsbredden i økosystemer, naturtyper, arter og genetisk mangfold. Av spesielle kvaliteter har området store arealer med gammel furu- og granskog på kalkrik grunn med et rikt artsmangfold. Området er på grunn av sin naturtilstand, produktivitet og egenart av særskilt naturvitenskapelig betydning.

§ 5. Regulering av ferdseil

All ferdseil skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner. I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdseil:

1. Motorferdseil til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luffartøy.
2. Miljødirektoratet kan ved forskrift forby eller regulere ferdseil som kan skade naturmiljøet.



3. Sykling og bruk av hest er forbudt.

§ 8. Generelle dispensasjonsregler

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

Forvaltningsplan for Fulufjellet nasjonalpark

Forvaltningsplanen gir føringer for hvordan verneforskriften skal tolkes og praktiseres. I forvaltningsplanen gis det blant annet en oversikt over dyrelivet som er registrert innenfor nasjonalparkens grenser. Her fremgår det også at noen av dyreartene som er påvist her enten er regelmessig eller sporadisk oppført på Norsk rødliste for arter. Det er påvist forholdsvis få rødlistearter blant fuglene, men hønsehauk finnes på lista sammen med alle de fire store rovdyrartene brunbjørn, jerv, ulv og gaupe.

I forvaltningsplanen synliggjøres også ulike brukerinteresser i området, og i denne sammenheng kan særlig nevnes jakt og fiske, ferdsel og friluftsliv, og motorferdsel. Det er en generell dyrelivsfredning i nasjonalparken. Fredningen omfatter også unødige forstyrrelser og skade eller ødeleggelse av hi-, hekke-, yngle- og gyteplasser. Når det kommer til prinsipper/målsettinger knyttet til ferdsel og friluftsliv, så er dette basert på kunne tilby «opplevelser som forutsetter urørt eller lite påvirket natur («villmarksopplevelser»), stillhet og ro, muligheter for ensomhet, kunne klare seg selv og ta seg fram selv, frihet fra urbant preg osv.». Om motorferdsel står det følgende i forvaltningsplanen (s. 25):

Stillhet og fravær av motordur og motoriserte kjøretøyer og luftfartøyer er et av karaktertrekkene ved urørt natur. Motorisert ferdsel utgjør et støyforurensningsproblem og står i motsetning til opplevelsen av naturens egne lyder. Det er derfor et overordnet mål å holde omfanget av motorisert ferdsel i nasjonalparker på et minimum, og begrense denne til det strengt nødvendige.

Utgangspunktet er derfor at all motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt i Fulufjellet nasjonalpark. Denne hovedbestemmelsen, unntaksbestemmelsene som er nedfelt i verneforskriftens § 3 punktene 6.2 og 6.3 og praktiseringen av disse må sees i lys av denne overordnede retningslinjen

Besøksstrategi for Fulufjellets nasjonalparker

Formålet med besøksstrategien for Fulufjellets nasjonalparker er å ha en plan for hvordan nasjonalparkforvaltningen i det helhetlige Fulufjellet sammen skal møte de besøkende, slik at opplevelsen for disse i et grenseoverskridende svensk-norsk nasjonalparkområde blir størst mulig. Videre er målet å øke den lokale verdiskapingen på begge sider av grensen, samtidig som forståelse for vernet økes og verneverdiene ivaretas. Besøksstrategien bygger på de respektive nasjonalparkenes forvaltningsplaner, og er samtidig et likestilt tillegg til disse.

I besøksstrategien er det blant annet vist til at «det viktigste motivet for å besøke områdene er å få oppleve natur og villmark, samt å føle frihet, fred og ro. Det vil derfor



være viktig å bevare det urørte og lite menneskepåvirkede preget i Fulufjellet, samtidig som at det vil være naturlig å opprettholde dagens verneverdier som viktig hekke-, yngle- og leveområder for sårbare og sjeldne arter som er avhengig av store og inngrepsfrie områder. Dette vil bidra til å styrke verneformålet for nasjonalparkene».

Retningslinjer ved behandling av søknader om lavtflyving i verneområder i forbindelse med geofysisk kartlegging i regi av Norges geologiske undersøkelse

I dispensasjonssøknaden henvises det til dokumentet *Retningslinjer ved behandling av søknader om lavtflyging i verneområder i forbindelse med geofysisk kartlegging i regi av Norges geologiske undersøkelse*, datert 13.08.2014 (vedlagt).

Det er en generell målsetning å begrense den motoriserte ferdselen i nasjonalparker, landskapsvernområder og naturreservater. I en rekke av verneområdene er det fastsatt forbud mot lavtflyging under 300 meter. Restriksjonene på lavtflyging er bl.a. satt av hensyn til at allmennheten skal ha adgang til naturopplevelser og friluftsliv uten forstyrrelser, og av hensyn til dyre- og fugleliv. Klima- og miljødepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet har i denne forbindelse utarbeidet dette skrevet - for å klargjøre dispensasjonsadgangen i verneområder, for lavtflyging til geofysisk kartlegging av landarealet.

I skrevet vises det til mulig begrunnelse for innvilgning av dispensasjon for det nevnte tiltaket og tilhørende vilkår som kan være aktuelle å stille til vedtaket.

Naturmangfoldloven (nml)

Den enkelte verneforskrift regulerer adgangen til å gi dispensasjon fra de ulike restriksjonene som er fastsatt i verneområdene. Tiltak som ikke er regulert i forskriftens spesifikke dispensasjonsbestemmelser må vurderes etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i verneforskriften/ etter naturmangfoldloven § 48.

Naturmangfoldloven § 48 første ledd fastsetter at det kan gis dispensasjon for tiltak som enten:

- Ikke strider mot verneformålet og som ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller
- Er nødvendig av hensyn til vesentlige samfunnsinteresser eller
- Er nødvendig av hensyn til sikkerhet.

Det er imidlertid viktig å påpeke at dispensasjon ikke må gis, selv om vilkårene er oppfylt. Skjønn og instruks fra overordnede myndigheter spiller også inn. Dispensasjonsregelen i § 48 kan ikke brukes for å utvide rammene gitt i vernevedtaket, men er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Dispensasjonssaken må i tillegg vurderes etter naturmangfoldlovens miljørettslige prinsipper i §§ 8-12 (kunnskapsgrunnlag, føre-var prinsippet, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver samt miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder), jf. § 7.



Vurdering

NGU har søkt om tillatelse til motorferdsel som er i strid med vernebestemmelsene i forskriften til både Fulufjellet nasjonalpark med forbud mot lavtflyging og forskriften til Fregn naturreservat med forbud mot forstyrrelse av dyrelivet. Tiltaket er heller ikke hjemlet i verneforskriftene på annen måte.

Naturmangfoldloven har en generell dispensasjonsbestemmelse i § 48, som åpner for at det kan gis dispensasjon fra verneforskrifter for naturvernområder dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensyn til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Verneforskriften for Fulufjellet § 4 og for Fregn § 8, er likelydende med den generelle dispensasjonsbestemmelsen § 48 i naturmangfoldloven.

Ved vurdering av søknader opp mot vilkårene i nml § 48, er det i første rekke tiltakets negative konsekvenser som er av betydning for om dispensasjon kan gis, selv om det i forarbeidene til bestemmelsen (Ot. prp. nr. 52 (2008-2009) s. 424) er vist til at det er anledning til å føre en noe lempeligere praktisering av vilkårene der tiltak har et vitenskapelig formål. Det er etter dette dispensasjonsalternativet altså kun i begrenset grad rom for å foreta en skjønnsmessig avveining mellom tiltakets vitenskapelige og samfunnsnyttige formål og tiltakets skadevirkninger.

Det er en generell målsetning å begrense den motoriserte ferdselen i nasjonalparker, landskapsvernområder og naturreservater. Restriksjonene på lavtflyging er bl.a. satt av hensyn til at allmennheten skal ha adgang til naturopplevelser og friluftsliv uten forstyrrelser, og av hensyn til dyre- og fugleliv. Når det gjelder lavtflygingsproblematikk og forhold til sårbart dyreliv er kunnskapsgrunnlaget begrenset. Noe er imidlertid kjent og fremgår av vurderingen av kunnskapsgrunnlaget i delkapittelet under, jf. nml § 8.

I sitt retningslinjeskriv for behandling av denne typen saker, datert 13.08.2014, skrev Klima- og miljødepartementet (KLD) at:

Ved behandling av søknader skal forvaltningsmyndigheten i første rekke vurdere om overflyvningen kan tillates etter § 48 første alternativ. I områder hvor friluftsliv ikke er del av verneformålet, og hvor flyving kan skje på tidspunkter hvor mulige skadevirkninger for dyre- og fugleliv ikke er nevneverdige, vil det kunne være adgang til dispensasjon etter dette alternativet. Lavtflyving i forbindelse med geofysisk kartlegging vil normalt skje i lav høyde og med mange overflyvninger på kort tid. Det vil derfor forekomme at NGUs lavtflyvning ikke vil falle inn under adgangen til å gi dispensasjon etter § 48 første alternativ, selv om tiltaket har et vitenskapelig formål. Dette fordi konflikten med friluftslivsinteressene vurderes å bli for stor, eller fordi det kan være betydelig usikkerhet knyttet til påvirkningen på sårbart dyre- eller fugleliv. I saker hvor det ikke kan gis dispensasjon etter § 48 første ledd skal søknaden vurderes etter § 48 første ledd annet alternativ som gir adgang til dispensasjon "dersom vesentlige samfunnsinteresser ... gjør det nødvendig".

I denne saken må det gjøres en todelt vurdering. En vurdering for påvirkningen på dyrelivet i både nasjonalparken og naturreservatet, og en egen vurdering sett opp mot påvirkningen på det formålsfestede uforstyrrede friluftslivet i Fulufjellet nasjonalpark, jf. § 1 i verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark.



I vurdering av søknaden må det legges vekt på at departementet skrev følgende retningslinjer:

Forvaltningsmyndigheten skal legge til grunn at gjennomføring av geofysisk kartlegging av landarealet, der også verneområdene inngår, er å anse som en "vesentlig samfunnsinteresse".

Det er en vesentlig samfunnsinteresse at det gjennomføres en mest mulig fullstendig geologisk og geofysisk kartlegging av det norske fastlandsarealet, der også verneområdene kartlegges. Inkludering av verneområdene i kartleggingen er nødvendig for at kartgrunnlaget skal bli fullstendig. NGUs flatedekkende kartlegging av Norges fastland inngår i de nasjonale forpliktelser Norge har til å levere data og kunnskap på europeisk nivå i tråd med INSPIRE- direktivet. Videre har Norge et utstrakt samarbeid med Sverige, Finland og Russland om felles forståelse av regional geologi og felles ressursforvaltning av bl.a. grunnvann. Dersom det ikke åpnes for kartlegging inne i verneområdene blir kvaliteten på det norske kartgrunnlaget vesentlig dårligere også utenfor verneområdene. NGUs geofysiske kartlegging gir kunnskap om eventuell radonfare fra uranholdige bergarter i tillegg til eventuelt radioaktivt nedfall. Dette er opplysninger som er viktige for miljøovervåkingen. Kartleggingen gir økt kunnskap om det geologiske naturmangfoldet, og kan dermed styrke kunnskapen om verneområdene som kan være av betydning for forvaltningen. Det er også en vesentlig samfunnsinteresse å beholde verneområdene intakte uten tekniske inngrep. Geofysisk kartlegging fra fly vil ikke etterlate spor etter inngrep. Geofysisk kartlegging skal ikke danne grunnlag for videre kommersiell mineralleting, mineralundersøkelser eller mineralutvinning i verneområdene dersom dette er i strid med verneformålet eller kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

Naturmangfoldloven § 48 første ledd annet alternativ fastsetter at det kan gis dispensasjon dersom dette er nødvendig. Ved vurdering av om det er nødvendig med lavtflyving for å gjennomføre kartleggingen skal det legges til grunn at kartleggingen ikke kan gjennomføres på en rasjonell måte med andre metoder. Det skal videre legges til grunn at nødvendig detaljeringsgrad på kartleggingen ikke kan oppnås ved flyving i større høyde, over lavtflyvingsgrensen. Når det gjelder vurdering av tiltakets skadevirkninger på de interesser som er beskyttet av vernet må det særlig tas hensyn til tidspunktet hvor det er søkt om flyving. Konfliktnivået med dyre- og fuglelivet er gjennomgående lavere på sensommer og høst enn på vår og forsommer. Konfliktnivået med friluftslivsinteressene er tilsvarende også lavere utover høsten.

Når det kommer til friluftslivsinteressene og at «Allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig friluftsliv», jf. § 1 i verneforskrift for Fulufjellet nasjonalpark, kan det tenkes at enkelte vil føle at omfattende bruk av luftfarkoster medfører ødeleggelse av følelsen av å være i urørte områder. Fulufjellet er en nasjonalpark med lite ferdsel, så forventningene om å være alene i urørt natur er nok stor. Det er derfor viktig å vise respekt for de som ferdes i fjellet. Det har i den forbindelse blitt stilt vilkår om at en i den grad det er mulig skal unngå overflyging i helger og fellesferien. Snøen faller forholdsvis tidlig i fjellområder og det er tydeliggjort i søknaden at det er viktig at registreringen skjer på barmark. Sett opp mot samfunnsnyttan av å tillate dette tiltaket, er dermed dette ikke stilt som et krav, som vil kunne vanskeliggjøre registreringsarbeidet. Det er imidlertid bemerket at flygingen burde skje så sent som mulig i juli måned for å ta størst mulig hensyn til dyre- og fuglelivet.



Naturmangfoldlovens miljørettslige prinsipper §§ 8-12

Naturmangfoldloven § 7 sier at det skal fremgå av et vedtak hvordan de miljørettslige prinsippene i lovens §§ 8-12 har vært anvendt i en sak og hvilken vekt de er tillagt.

Kunnskapsgrunnlaget som er nevnt i naturmangfoldloven § 8 sier at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal, så langt det er rimelig, bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Med bakgrunn i forvaltningsplanens retningslinjer, naturfaglige sammenstillings- og registreringsmateriale som ble utarbeidet i forbindelse med verneplanprosessen for Fulufjellet, vurderes kunnskapen om dette området og konsekvensene av de omsøkte tiltakene til å være tilstrekkelig slik at det ikke er nødvendig å innhente ny kunnskap om dette. Selv om det ikke foreligger en fullstendig oversikt over artsdata for dyrelivet innenfor de berørte områdene i både nasjonalparken og naturreservatet, kan man likevel anta at områdene innehar et dyreliv som vil være sårbart i yngle- og hekketiden og etterfølgende måneder når ungene er små og uselvstendige. Det må i den forbindelse bemerkes at det ikke er forsket mye på lavtflygingsproblematikk knyttet til dyrelivet, men ifølge Klima- og miljødepartementets rundskriv, vil den samlede støypåvirkningen for dyr som oppholder seg i kartleggingsområdet være ca. 5 minutter ved kartlegging fra småfly. Dette er en relativt kortvarig forstyrrelse som må kunne betegnes som forbigående. Lavtflyging vil imidlertid uansett kunne gi påvirkning i form av kortvarig stressrespons, som medfører mindre tid til beite, hvile og økt energibehov som følge av flukt. Slike ulemper vil variere fra art til art. Ettersom forstyrrelsen er kortvarig, vil kronisk stress for sårbare arter ikke være en veldig aktuell problemstilling.

Det anses med bakgrunn i det ovenstående at vi har tilstrekkelig kunnskap om dyrenes respons på kortvarig lavtflyging, slik at føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 ikke vil bli aktuelt å bruke i denne saken.

Selv om det er gitt dispensasjoner til diverse inngrep i både nasjonalparken og naturreservatet tidligere, anses at det at den samlede belastningen av tidligere innvilgede tiltak - sammen med en eventuell kortvarig lavtflygingsepisode - ikke vil føre til en for stor belastning på områdene samlet sett, jf. naturmangfoldloven § 10.

NGU opplyser om at de ønsker å utføre kartleggingen på sommerhalvåret-tidlig høst fordi bakken da ikke vil være snødekket, og at dette er av stor betydning for å få gode resultater fra prosjektet. Dette er, som nevnt tidligere, ikke det beste tidspunktet for å unngå forstyrrelse på dyrelivet. Nasjonalparkstyret v/ nasjonalparkforvalter satte i sitt generelle vedtak for naturreservatene, datert 17.06.2021, i den forbindelse et vilkår til tidspunktet som undersøkelsen kan gjennomføres på (utenom særlig hekketiden), slik at det ikke var aktuelt å gi dispensasjon til flyging i juni. Dette vilkåret, som angir ramme for start på flyvingen, har vært relevant også i denne saken.

Det er ikke valgt å kommentere valgt driftsmetode og lokalisering, ettersom dette er forhold som ikke er aktuelle å endre på dersom prosjektet skal kunne gjennomføres. Det anses derfor at det ikke er nødvendig med avbøtende tiltak eller kostnadskrevenne tiltak for å unngå miljøskade, jf. naturmangfoldlovens §§ 11 og 12.

Presedensvirkning

Når det gjelder vurdering av presedensvirkning for vedtak om dispensasjon, legger departementet i sitt retningslinjeskriv til grunn at NGUs geofysiske kartlegging er å anse som en engangshendelse, der de innsamlede data gjøres offentlig tilgjengelig.



Departementet viser videre til at NGU er et statlig organ, og at lavflygingen har et samfunnsnyttig formål. Vedtak om dispensasjon for NGUs lavflyging vil derfor ha begrenset presedensvirkning.

Etter som dette er en veldig spesifikk søknad, med et formål som det ikke er sannsynlig at mange andre vil søke om dispensasjon for å utføre, vurderer vi presedensvirkningen av en tillatelse for fremtidige avgjørelser til å være lav. Derimot vil presedensvirkningen av en tillatelse til lavflyging i disse verneområdene kunne være høy når det gjelder de andre verneområdene som det også søkes om å flyge over i samme søknad. Vi ser dog ikke dette som et stort problem siden vi mener at flygingen er en forbigående forstyrrelse som kan utføres uten nevneverdige ulemper på verneverdiene i andre tilsvarende naturreservat, så lenge vi setter en begrensning på tidsperioden. Med bakgrunn i det ovenstående anses presedensvirkningen for å innvilge denne dispensasjonen som liten og er dermed ikke til hinder for å kunne gi tillatelse til dette tiltaket.

Konklusjon

Det er en vesentlig samfunnsinteresse at det gjennomføres en mest mulig fullstendig geologisk og geofysisk kartlegging av det norske fastlandsarealet, og NGU får derfor dispensasjon fra verneforskriftene for lavflyging i Fregn naturreservat og Fulufjellet nasjonalpark, men på vilkår av at flygingen skjer etter 1. juli.

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Nasjonalparkstyret for Fulufjellet.

Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen bare gjelder i forhold til verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark og Fregn naturreservat, og ikke i forhold til motorferdselloven med tilhørende forskrifter. Kommunen har ansvar for behandling etter motorferdselloven. Tiltakshaver har selv ansvar for innhenting av samtykke fra berørte grunneiere.

Med hilsen

Henriette Othilie Bøe Kildahl
nasjonalparkforvalter

Godkjent elektronisk uten underskrift.

Kopi til:

| | | | |
|------------------------------|--------------------------|------|-------------|
| Miljødirektoratet | Postboks 5672, Torgarden | 7485 | TRONDHEIM |
| Trysil kommune | Pb 200 | 2421 | TRYSIL |
| Statsforvalteren i Innlandet | Postboks 987 | 2604 | LILLEHAMMER |
| Statskog | Postboks 63 Sentrum | 7801 | NAMSOS |



**Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Storvegen 5
2420 Trysil

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 +4762551187
sfinpost@statsforvalteren.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/fulufjellet>

Dane Stewart

Saksbehandler Henriette Othilie Bøe Kildahl

Vår ref. 2022/6575 432.3

Deres ref.

Dato 08.07.2022

Delegated decision - dispensation - Fulufjellet NP - Wildlife guiding in 2022 - Tistel Wildlife Guiding - Dane Stewart

We refer to your application of June 21th regarding permission to arrange a wildlife guiding in Fulufjellet National Park in summer 2022.

The management body of the national park, Nasjonalparkstyret for Fulufjellet, has previously granted a similar application from you to arrange organized guiding for a group of 14 people in summer 2018 in Fulufjellet National Park. The application for the summer of 2022 is to arrange a organized wildlife guiding for a group of 4 people and under the same conditions as in 2018, where the conditions are virtually unchanged.

Based on a decision made by Nasjonalparkstyret for Fulufjellet during the board meeting June 7th 2018 and the case investigation in case 11/2018, The national park manager has approved the application to arrange organised wildlife guidings in the summer of 2022 with the following decision:

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet v/ national park manager grant Tistel Wildlife Guiding v/Dane Stewart dispensation from the protection regulations of Fulufjellet National Park, § 3 5.2, to arrange an organised guiding in summer 2022 in order to observe wildlife. The following conditions are associated to the dispensation:

1. The dispensation has been made valid in the period July 10th to July 17th 2022.
2. The guiding shall be carried out without disturbing the wildlife unnecessarily.
3. Use of motorised vehicles is not allowed.
4. Litter must be taken home.
5. Within September 1th Nasjonalparkstyret for Fulufjellet shall be shortly informed what part of the national park that was visited and what species observed.

This decision is made pursuant to the protection regulations of Fulufjellet National Park, § 3 5.2. It can be appealed in accordance with the Public Administration Act § 28. Appeals must be submitted within 3 weeks after receiving this letter. Any appeal against the decision shall be adressed to Miljødirektoratet, but sent via Nasjonalparkstyret for Fulufjellet.

For information on a later occasion, we request that all applications concerning permits in accordance with the protection regulations for Fulufjellet National Park be sent earlier to Nasjonalparkstyret for Fulufjellet before the activity is to be carried out.

Med hilsen

Henriette Othilie Bøe Kildahl
nasjonalparkforvalter

Nasjonalpark Fulufjellet
Naturresevat Fregn



Godkjent elektronisk uten underskrift.

Vedlegg:

1 Saksutredning utvalgssak 11-2018_070618

Kopi til:

Trysil kommune

Miljødirektoratet

Statskog

Statsforvalteren i Innlandet

Pb 200

Postboks 5672, Torgarden

Postboks 63 Sentrum

Postboks 987

2421

7485

7801

2604

TRYSIL

TRONDHEIM

NAMSOS

LILLEHAMMER



Arkivsaksnr: 2017/2013

Saksbehandler: Henriette Bøe Kildahl

Dato: 01.06.2018

| Utvalg | Utvalgssak | Møtedato |
|--------------------------|------------|------------|
| Fulufjellet nasjonalpark | 11/2018 | 07.06.2018 |

Søknad om organisert ferdsel i Fulufjellet nasjonalpark - Tistel Wildlife Guiding

Forvalters innstilling

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet finner å kunne gi Tistel Wildlife Guiding v/Dane Stewart dispensasjon fra verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark, § 3 punkt 5.2, for å gjennomføre en guidet gruppetur sommeren 2018 for å observere dyrelivet innenfor nasjonalparken. Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

1. Tillatelsen gjelder for perioden 1. juli – 27. august 2018.
2. Det skal legges betydelig vekt på ikke å forstyrre dyrelivet unødige.
3. Det skal ikke brukes motorisert kjøretøy innenfor nasjonalparken.
4. Sjøppel og avfall skal tas med ut av nasjonalparken.
5. Innen 1. september 2018 skal nasjonalparkstyret ha mottatt en kortfattet rapport som opplyser om hvilke deler av nasjonalparken som ble besøkt og hvilke arter som ble observert.

Dokumenter

Dokumenter i sak:

- Søknad fra Tistel Wildlife Guiding v/Dane Stewart av 12. april 2018.

Søknaden er vurdert i henhold til:

- Naturmangfoldloven av 19. juni 2009.
- Verneforskrift for Fulufjellet nasjonalpark av 27. april 2012.
- Forvaltningsplan for Fulufjellet nasjonalpark.



Saksopplysninger

Tistel Wildlife Guiding v/Dane Stewart søker om tillatelse til å gjennomføre en «wildlife guiding safari» i Fulufjellet nasjonalpark i perioden 1. juli – 27. august 2018. Det opplyses at det er en gruppe på 14 personer som planlegger å besøke mesteparten av nasjonalparken i løpet av denne perioden. Gruppen vil overnatte i telt med nytt leirsted hver andre dag. Søker opplyser at det dreier seg om en generell dyrelivssafari. Alle arter er i utgangspunktet interessante, men det understrekes at elg er av spesiell interesse. Videre understreker søker at dyrene vil bli observert på avstand slik at unødige forstyrrelser unngås. Dane Stewart påpeker at han er opplært til å studere dyrelivet slik at det ikke medfører forstyrrelser.

Verneforskrift og verneformål

Formålet med opprettelsen av Fulufjellet nasjonalpark er å bevare et stort naturområde som inneholder særegne, representative økosystem som er uten tyngre naturinngrep, herunder artsfattig fjellvegetasjon og artsrik barskog, jf. verneforskriftens § 1.

Videre er formålet med nasjonalparken å ta vare på:

- et inngrepsfritt skog- og fjellområde som en del av et stort, helhetlig og særpreget økosystem i grensetraktene
- storslåtte landskapsformer bl.a. med særpregede og blokkrike juv
- naturmangfoldet med et egenartet plante-, sopp- og dyreliv, herunder innslag av høyereliggende barskog med naturpreg, og med arter som sjokoladekjuke og sibirkjuke
- kulturminner.

Allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

I følge verneforskriftens § 3 punkt 5.1 skal all ferdsel skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I § 3 punkt 5.2 i verneforskriften er ordlyden: «Bestemmelsene i denne forskriften er ikke til hinder for organisert turvirksomhet til fots så lenge naturmiljø ikke blir skadelidende. Organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljø må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten».

Gjennomføring av markedsførte gruppeturer med fokus på dyrelivet vurderes av nasjonalparkforvalter å komme inn under bestemmelsen om organisert ferdsel.

Ifølge naturmangfoldlovens § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet og vurderingen skal fremgå av beslutningen.

Vurdering

I forvaltningsplanen for Fulufjellet nasjonalpark pkt. 4.4, defineres organisert ferdsel som «Ferdsele der en planlegger, koordinerer eller arrangerer en aktivitet som er



kunngjort/markedsført på forhånd». Derimot presiserer forvaltningsplanen blant annet at organisert ferdsel til fots ikke er søknadspliktig, forutsatt at denne ikke på noen måte skader naturmiljøet. I stor grad blir det opp til den enkelte «tiltakshavers» skjønn å vurdere om aktiviteten vil skade naturmiljøet. Nasjonalparkstyret ønsker å ha en oversikt over den organiserte ferdselen i Fulufjellet.

Det forventes en økt interesse for bruk av nasjonalparker i Norge i friluftslivs- og reiselivssammenheng. Fra sentrale miljøvernmyndigheter er det nå en målsetting om at nasjonalparker skal bidra til økt lokal verdiskaping. På bakgrunn av dette har Miljødirektoratet bestemt at alle nasjonalparker skal ha en vedtatt besøksstrategi innen 2020. Denne skal legge til rette for en balanse mellom naturverdier, besøkende og reiseliv. I denne sammenhengen vil nasjonalparkforvalter gjøre oppmerksom på at regjeringen har uttalt at en ønsker å lempe på ferdselsrestriksjonene i nasjonalparkene gjennom i utgangspunktet å tillate all ferdsel som ikke er motorisert. Imidlertid blir det påpekt at det kan vurderes å innføre restriksjoner i sårbare enkeltområder dersom behovet tilsier dette.

Det er i første rekke faren for uheldig marksplitasje og forstyrrelser av dyrelivet som gjør at organiserte opplegg og store arrangementer gjennom verneforskriften er underlagt søknadsplikt. Bestemmelsen skal ikke tolkes som om det er et forbud mot slik aktivitet, men sikrer at nasjonalparkstyret får en oversikt over omfanget av ønsket og gjennomført aktivitet. Videre sikrer søknadsplikten muligheten for dialog mellom nasjonalparkstyret og tiltakshaver.

I naturmangfoldlovens § 8 heter det blant annet at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Med bakgrunn i naturfaglig sammenstillings- og registreringsmateriale som ble utarbeidet i forbindelse med verneplanprosessen for Fulufjellet, vurderes kunnskapen om dette området og konsekvensene av den omsøkte organiserte ferdselen til å være tilstrekkelig slik at det ikke er nødvendig å innhente ny kunnskap om dette. Naturmangfoldlovens § 9 om føre-var-prinsippet tillegges derfor liten vekt i denne saken.

I henhold til naturmangfoldlovens § 10 skal en påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Per i dag er det ikke lagt opp til en sonefordeling i Fulufjellet nasjonalpark, og det er foreløpig ikke utarbeidet noen besøksstrategi for området. Arbeidet med en besøksstrategi for Fulufjellet nasjonalpark er imidlertid påbegynt i 2016 gjennom Interregprosjektet «Grenseoverskridende besøksforvaltning for Fulufjellets nasjonalparker». Det er derfor nødvendig kontinuerlig å vurdere hvilken påvirkning organisert ferdsel og annen turistvirksomhet har på verneverdiene i Fulufjellet nasjonalpark, dette for å kunne vurdere om slik ferdsel *kan* ha negativ påvirkning på naturmiljøet isolert sett eller gjennom samlet belastning, jf. nml. § 10. Utenom det planlagte løpsarrangementet «Fulufjellsrøya» den 18. august 2018 er nasjonalparkforvalter ikke kjent med at det skal foregå eller at det planlegges annen organisert ferdsel innenfor nasjonalparken kommende barmarkssesong. En kan derfor ikke se at gjennomføringen av den planlagte guidingen vil medføre at den samlede belastningen på området vil bli for stort.



Generelt vurdert *kan* guidede gruppeturer i terrenget i hekke- og yngletid med fokus på observasjoner av fugle- og pattedyrarter kunne virke forstyrrende på et sårbart dyreliv. I forhold til naturmangfoldlovens § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmåter vises det i den aktuelle saken til at hensikten er å observere de artene som dukker opp. Aktiviteten er ikke rettet mot nærkontakt med forstyrrelsesfølsomme sårbare/sjeldne arter eller sårbare lokaliteter. En har også merket seg at det vil bli lagt vekt på å holde behørig avstand til det som observeres. I vurderingen av potensialet for unødig forstyrrelse har en også merket seg som gunstig at det er et fåtall personer som deltar. Naturmangfoldlovens § 11 vurderes ikke som relevant i denne sammenhengen.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet finner å kunne gi Tistel Wildlife Guiding v/Dane Stewart dispensasjon fra verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark, § 3 punkt 5.2, for å gjennomføre en guidet gruppetur sommeren 2018 for å observere dyrelivet innenfor nasjonalparken. Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

6. Tillatelsen gjelder for perioden 1. juli – 27. august 2018.
7. Det skal legges betydelig vekt på ikke å forstyrre dyrelivet unødig.
8. Det skal ikke brukes motorisert kjøretøy innenfor nasjonalparken.
9. Søppel og avfall skal tas med ut av nasjonalparken.
10. Innen 1. september 2018 skal nasjonalparkstyret ha mottatt en kortfattet rapport som opplyser om hvilke deler av nasjonalparken som ble besøkt og hvilke arter som ble observert.



**Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Storvegen 5
2420 Trysil

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 +4762551187
sfinpost@statsforvalteren.no
<http://www.nasjonalparkstyret.no/fulufjellet>

LJØRDALEN LØYPEFORENING
Kvalvegen 1
2385 BRUMUNDDAL

Saksbehandler Henriette Othilie Bøe Kildahl

Vår ref. 2022/11632 432.3

Deres ref.

Dato 28.11.2022

Delegert vedtak - Fulufjellet NP - snødekt mark - Tillatelse til oppkjøring av skiløyper 2022/2023 - Ljørdalen løypeforening

Delegert vedtak

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet v/nasjonalparkforvalter gir Ljørdalen Løypeforening dispensasjon fra verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark § 3 punkt 6.1, til motorisert ferdsel ved bruk av snøskuter/løypemaskin vinteren 2022/2023. Tillatelsen gjelder for preparering av den delen av skiløypenettet som ligger innenfor Fulufjellet nasjonalpark, og har hjemmel i verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark § 3 punkt 6.3 g. Det er gitt vilkår som følger denne tillatelsen.

Søknaden

Ljørdalen Løypeforening v/Kristian Østvold har, i søknad datert 23. november 2022, søkt om tillatelse til oppkjøring av skiløyper i Fulufjellet nasjonalpark for vintersesongen 2022/2023.

Det opplyses at det ikke er noen endringer i løypenettet eller i øvrige forhold med hensyn til oppkjøringen av skiløyper som er utført de siste årene. En liten del av løypenettet ligger innenfor Fulufjellet nasjonalpark. Dette gjelder løypa til riksgrensen på Brynflået. Utgangspunktet for løypekjøringen innenfor nasjonalparken er fra gapahuken og parkeringsplassen på Storbekkåsen. Sesongen for å kjøre opp løyper starter normalt i november/desember og varer til påske. I henhold til tidligere søknader kjøres traseen i nasjonalparken opp ca. 30 ganger pr. sesong. Formålet med kjøringen er drift og vedlikehold av løypenettet i Ljørdalen som utgjør ca. 90 km.

Lovgrunnlag

Fulufjellet nasjonalpark ble opprettet ved kongelig resolusjon av 27. april 2012 med hjemmel i lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven). Formålet med opprettelsen av Fulufjellet nasjonalpark er blant annet å bevare et stort naturområde som inneholder særegne, representative økosystem som er uten tyngre naturinngrep, herunder artsfattig fjellvegetasjon og artsrik barskog, jf. verneforskriftens § 1. I formålsparagrafen påpekes det også at allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

I følge § 3 punkt 6.1 i verneforskriften for nasjonalparken er, med noen unntak, all motorisert ferdsel i utgangspunktet forbudt. I bestemmelsens § 3 punkt 6.3.g heter det imidlertid at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til oppkjøring av skiløype til riksgrensen på Brynflået og andre skiløyper i samsvar med forvaltningsplanen.

Søknaden blir behandlet administrativt i tråd med Vedtekter for nasjonalparkstyret for Fulufjellet gjeldende fra 1. januar 2020. Saken refereres til nasjonalparkstyret.

Nasjonalpark Fulufjellet
Naturreservat Fregn



De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven (nml.) §§ 8 – 12, jf. § 7 skal også inngå i vurderingene av saken.

Vurdering

Naturmangfoldlovens § 8 omhandler kunnskapsgrunnlaget tilknyttet de naturfaglige verdiene. Nasjonalparkforvalter mener, med bakgrunn i naturfaglige sammenstillings- og registreringsmateriale som ble utarbeidet i forbindelse med verneplanprosessen for Fulufjellet, å ha tilstrekkelig kunnskap om dette området og konsekvensen av den omsøkte kjøringen - slik at det ikke er nødvendig å innhente ny kunnskap om dette. Det er også gitt dispensasjon til tilsvarende formål ved tidligere anledning og det er ikke påvist uakseptabel slitasje eller forstyrrelse av dyrelivet tidligere år. Naturmangfoldloven § 9 om føre-var-prinsippet tillegges derfor liten vekt i denne saken.

I henhold til naturmangfoldlovens § 10 skal en påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil utsettes for. I nasjonalparken er det en overordnet målsetting om å begrense omfanget av motorferdsel til det nødvendigste av nyttetransport.

Skiløypetraseen det søkes om oppkjøring av og som ligger innenfor Fulufjellet nasjonalpark er 4 km lang og berører verneområdet i liten grad. I godkjent forvaltningsplan for Fulufjellet nasjonalpark vises det til at det er tradisjon for å kjøre opp traseen til riksgrensen på Brynflået, og at tillatelse til fortsatt å kunne kjøre opp denne skiløypa kan påregnes gitt etter den traseen som er vist i forvaltningsplanen. I forvaltningsplanprosessen har det fra lokalsamfunnet så langt ikke framkommet konkrete planer eller ønsker om oppkjøring av andre skiløypetraseer som berører nasjonalparken. Løypetraseen det vises til i søknaden følger traseen som er vist i forvaltningsplanen, i tillegg ligger den i nærheten av hytteområder i Ljørdalen og kan virke kanaliserende for folk på ski, noe som kan minske faren for forstyrrelse på dyrelivet. Nasjonalparkforvalter kan derfor ikke se at oppkjøring av løypetrasé til riksgrensen på Brynflået vil medføre at den samlede belastningen blir for stor.

Naturmangfoldlovens § 11 presiserer at kostnader ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver. I utgangspunktet er vilkårene som gis til denne dispensasjonen ment å forhindre slik miljøforringelse. Hvis det likevel oppstår varige spor i terrenget, eller andre skader på naturverdiene i nasjonalparken, vil tiltakshaver bli ansvarlig for å rette opp disse så langt det går.

Naturmangfoldlovens § 12 omhandler miljøforsvarlige teknikker og driftsmåter. Nasjonalparkforvalter vurderer det slik at hensynsfull kjøring med snøskuter og løypemaskin på godt snødekt mark langs aktuell skiløypetrase, forutsatt at det ikke ryddes vegetasjon i kjøretraseen, neppe vil medføre skade på naturmangfoldet.

På bakgrunn av overnevnte vurderinger finner nasjonalparkforvalter å kunne gi Ljørdalen Løypeforening dispensasjon fra verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark § 3 punkt 6.1, for bruk av snøskuter/løypemaskin vinteren 2022/2023. Tillatelsen gjelder preparering av den delen av skiløypenettet som ligger innenfor Fulufjellet nasjonalpark, i henhold til forvaltningsplanen og tidligere innsendt løypekart. I denne vurderingen er det lagt vekt på at den aktuelle løypetraseen berører nasjonalparken i relativt beskjedent omfang og at bruk av snøskuter/løypemaskin på frossen og godt snødekt mark begrenset til den aktuelle traseen ikke synes å påvirke verneverdiene nevneverdig.

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet v/nasjonalparkforvalter gir Ljørdalen Løypeforening dispensasjon, fra verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark § 3 punkt 6.1, til motorisert ferdsel ved bruk av snøskuter/løypemaskin vinteren 2022/2023. Tillatelsen gjelder for preparering av den delen av skiløypenettet som ligger innenfor Fulufjellet nasjonalpark, og har hjemmel i verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark § 3 punkt 6.3 g.

Følgende vilkår er knyttet til dispensasjonen:



- Dispensasjonen gjelder for Ljørdalen Løypeforening, for bruk av snøskuter/løypemaskin vintersesongen 2022/2023. Fører er Geir Arne Bergersen.
- Oppkjøring av skiløypa skal skje i henhold til forvaltningsplanen og tidligere innsendt løypekart.
- Dispensasjonen gjelder fram til 30. april 2023. Det skal legges vekt på å begrense kjøringen til det aller nødvendigste. Kjøringen kan bare utføres på frossen og godt snødekt mark eller is.
- All kjøring skal skje på en hensynsfull måte slik at skader på vegetasjon og forstyrrelser av dyrelivet unngås. Det skal ikke foretas rydding av vegetasjon i løypetraseen.
- Ljørdalen Løypeforening er ansvarlig for at all kjøring i nasjonalparken rapporteres inn til nasjonalparkstyret.
- Det skal føres kjørejournal med opplysninger om kjøringen (dato, kjørerute inntegnet på kart, antall turer, samt informasjon om eventuelle kjøreskader). Hver enkelt tur skal føres i kjørejournalen før transporten begynner. Kjørejournalen skal sendes i utfylt stand til nasjonalparkstyret for Fulufjellet innen 31. mai hvert år.
- Dispensasjonen og kjørejournalen skal medbringes under kjøring.

Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen bare gjelder i forhold til verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark, og ikke i forhold til motorferdselloven med tilhørende forskrifter. Kommunen har ansvar for behandling etter motorferdselloven. Det kan derfor være nødvendig å søke om dispensasjon fra motorferdselloven hos Trysil kommune, samt å innhente samtykke fra grunneiere før lovlig kjøring kan finne sted.

Klageadgang

Dette vedtaket er truffet med hjemmel i verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark, § 3 punkt 6.3 g. Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Klagefristen er 3 uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Nasjonalparkstyret for Fulufjellet.

Med hilsen

Henriette Othilie Bøe Kildahl
nasjonalparkforvalter

Godkjent elektronisk uten underskrift.

Vedlegg:

1 KJØREBOK FOR FULUFJELLETR NASJONALPARK SESONG 2022-2023

Kopi til:

| | | | |
|------------------------------|--------------------------|------|-------------|
| Statskog | Postboks 63 Sentrum | 7801 | NAMSOS |
| Trysil kommune | Pb 200 | 2421 | TRYSIL |
| Miljødirektoratet | Postboks 5672, Torgarden | 7485 | TRONDHEIM |
| Statsforvalteren i Innlandet | Postboks 987 | 2604 | LILLEHAMMER |



KJØREBOK FOR FULUFJELLET NASJONALPARK SESONGEN 2022/2023

Alle som har tillatelse etter forskrift om vern av Fulufjellet nasjonalpark for bruk av motorkjøretøy skal føre kjørejournal der dato, tid, trasé/transportformålet og underskriften er påført. Tillatelsen og skjemaet må medbringes ved alle turer, og må kunne forevises på forespørsel fra oppsyn eller politi.

Føreren av kjøretøyet skal fylle ut for den enkelte tur **før turen starter** for at kjøringa blir vurdert å være i samsvar med tillatelsen. Brudd på vilkår, forskrifter eller lover medfører straffeansvar.

| Tur nr. | Trasé/transportform | Tidspunkt | Dato | Underskrift |
|---------|---------------------|-----------|------|-------------|
| 1 | | | | |
| 2 | | | | |
| 3 | | | | |
| 4 | | | | |
| 5 | | | | |
| 6 | | | | |
| 7 | | | | |
| 8 | | | | |
| 9 | | | | |
| 10 | | | | |
| 11 | | | | |
| 12 | | | | |
| 13 | | | | |
| 14 | | | | |
| 15 | | | | |
| 16 | | | | |
| 17 | | | | |

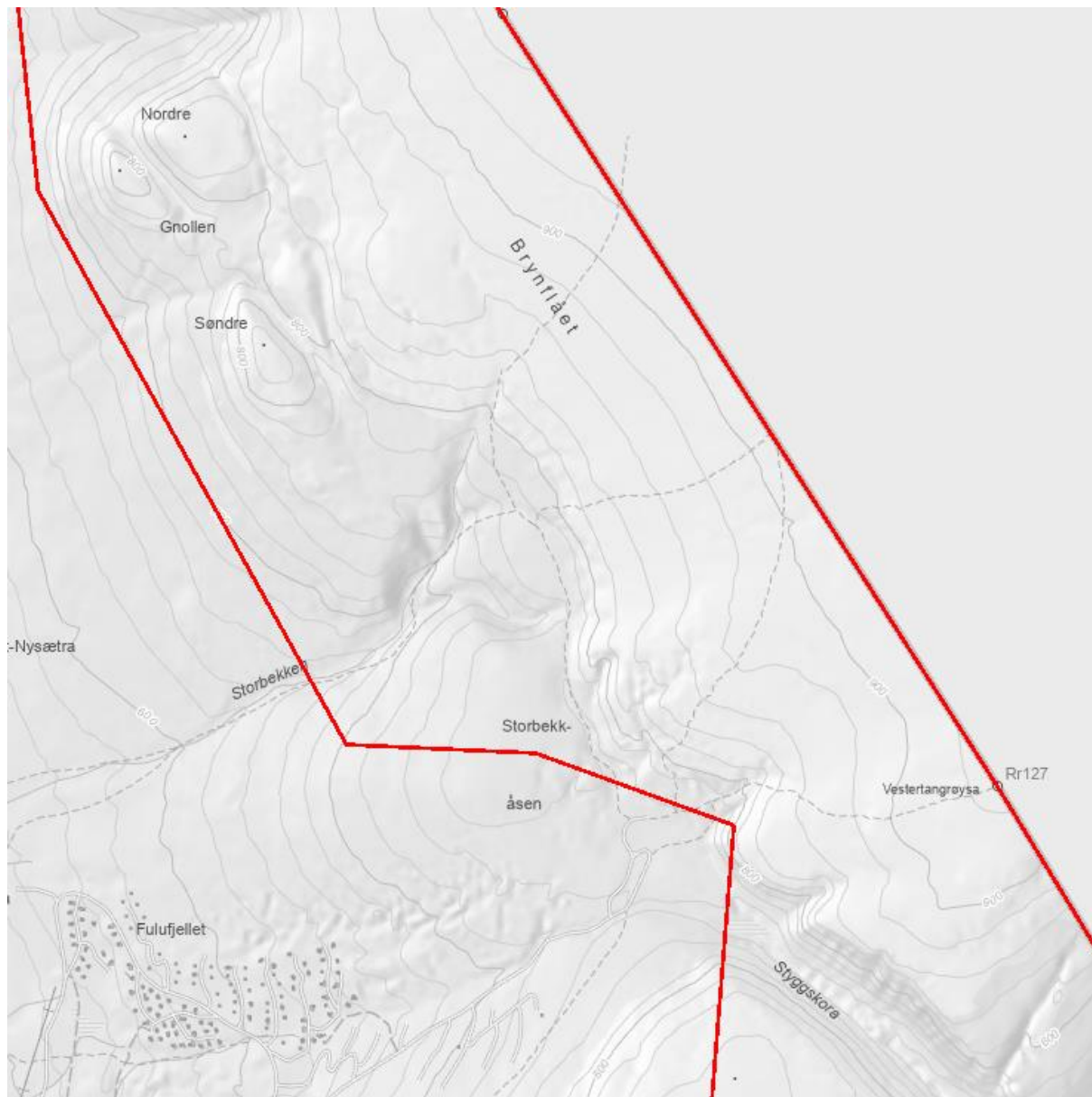


**Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet**

| | | | | |
|----|--|--|--|--|
| 18 | | | | |
| 19 | | | | |
| 20 | | | | |
| 21 | | | | |
| 22 | | | | |
| 23 | | | | |
| 24 | | | | |
| 25 | | | | |
| 26 | | | | |
| 27 | | | | |
| 28 | | | | |
| 29 | | | | |
| 30 | | | | |



Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet



Tegn inn kjøretrasé på kartet før retur av kjørebok.

*Hver enkelt tur skal føres i kjøreboka før transporten begynner. Kjørebok skal sendes i utfylt stand **innen 31. mai** hvert år til:*

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet
Postboks 987
2604 Lillehammer
E-post: sfinpost@statsforvalteren.no



**Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Storvegen 5
2420 Trysil

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 +4762551187
sfinpost@statsforvalteren.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/fulufjellet>

FULUFJELLET AS
Postboks 33
2426 LJØRDALEN

Saksbehandler Henriette Othilie Bøe Kildahl

Vår ref. 2022/8834 432.3

Deres ref.

Dato 04.11.2022

Fulufjellet NP - Dispensasjon for organisert ferdsel - Fulufjellsrøya 2023-2024

Viser til søknad fra Fulufjellet AS datert 08.09.2022, om tillatelse til organisert ferdsel i Fulufjellet nasjonalpark i forbindelse med arrangementet «Fulufjellsrøya».

I samsvar med delegeringsreglementet for nasjonalparkstyret for Fulufjellet gir nasjonalparkforvalter Fulufjellet AS dispensasjon til å gjennomføre den organiserte turen «Fulufjellsrøya» i Fulufjellet nasjonalpark i årene 2023-2024. Dispensasjonen girs på følgende vilkår:

1. Tillatelsen gjelder for arrangementsdagene 19. august 2023 og 17. august 2024.
2. Løpet skal følge eksisterende stier i Brynflået så langt det er mulig, slik som omsøkt.
3. Det må legges vekt på å unngå forurensning og forsøpling. Eventuelt søppel og avfall skal fjernes fra området etter løpet og tas med ut av nasjonalparken og deponeres på godkjent sted. Merkebånd skal fjernes så raskt som mulig etter arrangementet og senest innen 31. august.
4. Deltagerne må bevisstgjøres på at de oppholder seg i en nasjonalpark, og at det er viktig å fokusere på at den enkeltes og gruppas aktivitet skal sette så få spor som mulig på naturmiljøet.
5. Tiltakshaver av arrangementet er ansvarlig for at arrangementet foregår skånsomt for natur og vilt.
6. Tiltakshaver skal til enhver tid følge eventuelle anvisninger som forvaltningsmyndigheten og SNO gir for å ivareta verneformålet.
7. Tiltakshaver må gjøre seg godt kjent med vernebestemmelsene og retningslinjene i forvaltningsplanen for Fulufjellet nasjonalpark, og forvaltningsmyndighet forutsetter at tiltakshaver informerer turdeltakerne om overnevnte vilkår.
8. Det skal ikke brukes motorisert kjøretøy i verneområdet i forbindelse med arrangementet med mindre det oppstår en akutt skadesituasjon.
9. En oversikt over antall deltakere under arrangementene skal sendes til nasjonalparkstyret innen 1. september samme år som arrangementet avholdes.

Dokumenter i saken

Søknad m/ kart fra Fulufjellet AS v/ Victoria, datert 08.09.2022.

Saksopplysninger

Søknaden:

Fulufjellet Alpinsenter AS/Fulufjellet AS søker om tillatelse til organisert ferdsel i Fulufjellet nasjonalpark. Ferdselen vil omfatte arrangementet «Fulufjellsrøya», en fjellmarsj for damer i alle aldre. Det fremgår av søknaden at arrangementet har blitt arrangert siden 2013 og at det tidligere har vært opp mot 70-80 deltagere, med et gjennomsnitt på cirka 65--70 deltagere. Søker opplyser at de håper

Nasjonalpark Fulufjellet
Naturreservat Fregn



deltakerantallet vil øke til ca. 150-200 personer. Likevel presiserer søker at de ikke ønsker et altfor stort arrangement, dette for å ivareta den hyggelige rammen rundt arrangementet.

Formålet med Fulufjellsrøya er å skape en tradisjonsaktivitet som bedriften/søkerne er tjent med, samtidig som de vil vise frem den vakre naturen som er i området. Ved å vise frem naturen i en slik setting mener søker at flere vil ta turen til nasjonalparken ved senere anledninger, noe som vil gi positive ringvirkninger for grendesamfunnet i Ljørdalen.

Videre opplyser tiltakshaver følgende i sin søknad:

Deler av traséen er i allerede oppgatte stier, men fra toppen av fjellet ned til spiseplassen og opp igjen er det ikke oppgatte stier. Vår erfaring er at deltagerne ikke går på rekke men trekker seg i grupper som går ganske spredt slik at belastningen på naturen blir ikke nevneverdig.

I forkant av marsjen går vi arrangører opp løypen og merker løypen med løypebånd slik at deltagerne vet hvor de skal gå. På et fast sted serveres det lunsj til deltagerne. Denne lunsjen blir båret opp av arrangører og arrangører sikrer at det ikke blir liggende noe igjen etter at deltagerne går videre. I etterkant av arrangementet går også arrangører igjennom løypa igjen for å ta inn løypebånd samt se etter at det ikke ligger noe igjen i naturen.

Disse rutinene mener vi sikrer naturen både for hva som kan være skadelig m.t.p. forurensning. Slik Fulufjellsrøya blir arrangert per i dag ser vi ikke at dette kan være til skade for naturen på noen måte.

Fulufjellsrøya går av stabelen samme tid hvert år, nest siste helg i august. For 2023 og 2024 vil Fulufjellsrøya arrangeres 19. august og 17. august. Søkers ønske er å ha arrangementet på årlig basis, da dette er noe de håper kan bli en fin tradisjon for mange.

Traseen er i henhold til søknaden den samme som tidligere år. Den starter ved Storbekåsene og går så en runde på Brynflået sør i nasjonalparken. På bakgrunn av opplysninger om denne traseen i tidligere søknader, legges følgende opplysninger til grunn også for årets søknad: Deler av traseen går på allerede oppgatte stier, men traseen lengst øst, dvs. til og fra lunsjpunktet, går i terrenget - uteom oppgatte stier.



Figur 1: Kart over traseen til Fulufjellsrøya i Fulufjellet nasjonalpark. Traseen går langs Brynflået sør i nasjonalparken.



Hjemmelsgrunnlag

Myndighet

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet har behandlet tilsvarende søknad fra Fulufjellet AS tidligere, og søknaden for 2023 og 2024 dreier seg om en fornying av dispensasjon gitt av nasjonalparkstyret for 2021-2022 der forutsetningene er tilnærmet uendret. Søknaden blir derfor behandlet administrativt i tråd med Vedtakter for nasjonalparkstyret for Fulufjellet gjeldende fra 1. januar 2020. Saken refereres til nasjonalparkstyret.

Verneforskrift og verneformål

Formålet med opprettelsen av Fulufjellet nasjonalpark er å bevare et stort naturområde som inneholder særegne, representative økosystem som er uten tyngre naturinngrep, herunder artsfattig fjellvegetasjon og artsrik barskog, jf. verneforskriftens § 1.

Videre er formålet med nasjonalparken å ta vare på:

- et inngrepsfritt skog- og fjellområde som en del av et stort, helhetlig og særpreget økosystem i grensetraktene
- storslåtte landskapsformer bl.a. med særpregede og blokkrike juv
- naturmangfoldet med et egenartet plante-, sopp- og dyreliv, herunder innslag av høyereleggende barskog med naturpreg, og med arter som; sjokoladekjuke og sibirkjuke
- kulturminner.

Allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Ifølge verneforskrifta § 3 punkt 5.1 skal all ferdsel skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I § 3 punkt 5.2 i verneforskrifta er ordlyden: «Bestemmelsene i denne forskrifta er ikke til hinder for organisert turvirksomhet til fots så lenge naturmiljø ikke blir skadelidende. Organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljø må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten».

Arrangering av Fulufjellsrøya i regi av Fulufjellet AS faller inn under bestemmelsen om organisert ferdsel.

Ifølge naturmangfoldlovens § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet og vurderingen skal fremgå av beslutningen.

Vurdering

Stortingsmelding nr. 62 (1991-92), Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge, åpnet for en viss turistmessig bruk av de nasjonalparkene som tåler det, under den forutsetning at de nasjonale rammene ble fulgt opp i forvaltningsplaner for det enkelte område.

I forvaltningsplanen for Fulufjellet nasjonalpark pkt. 4.4, defineres organisert ferdsel som «*Ferdsel der en planlegger, koordinerer eller arrangerer en aktivitet som er kunngjort/markedsført på forhånd*».

Derimot presiserer forvaltningsplanen blant annet at organisert ferdsel til fots ikke er søknadspliktig, forutsatt at denne ikke på noen måte skader naturmiljøet. I stor grad blir det opp til den enkelte «tiltakshavers» skjønn å vurdere om aktiviteten vil skade naturmiljøet. Tiltakshaver av Fulufjellsrøya presiserer i sin søknad at arrangementet ikke er til skade for naturmiljø på noen måte. Med bakgrunn i at sentrale miljøvernmyndigheter nå har en målsetting om at nasjonalparker skal bidra til økt lokal verdiskaping kan det forventes en økt interesse for bruk av nasjonalparker i Norge i friluftslivs- og reiselivssammenheng. På bakgrunn av dette ønsker nasjonalparkstyret å ha en oversikt over den organiserte ferdselen i Fulufjellet, og av den grunn ble det besluttet under styremøtet 23.03.2015, sak 20/2015, at arrangøren må søke om dispensasjon til å gjennomføre Fulufjellsrøya. Dette har blitt fulgt opp gjennom påfølgende søknader de siste årene.

Det er i første rekke faren for uheldig markslitasje og forstyrrelser av dyrelivet som gjør at organiserte opplegg og store arrangementer er underlagt søknadsplikt gjennom verneforskriften. Bestemmelsen



skal ikke tolkes som om det er et forbud mot slik aktivitet, men sikrer at nasjonalparkstyret får en oversikt over omfanget av ønsket og gjennomført aktivitet. Videre sikrer søknadsplikten muligheten for dialog mellom nasjonalparkstyret og tiltakshaver.

I naturmangfoldlovens § 8 heter det blant annet at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Fulufjellsrøya skal gjennom store deler av traseen følge allerede etablerte stier. Søk i naturbase viser at den svært viktige naturtypen «gammel barskog» er registrert langs den nordvestlige delen av traseen som går på etablerte stier. Deler av traseen som går langs sherpatrappa ligger innenfor et geologisk interessant område og som er registrert som «geologisk arv». Med bakgrunn i naturbase og naturfaglig sammenstilling- og registreringsmateriale som ble utarbeidet i forbindelse med verneplanprosessen for Fulufjellet, vurderes kunnskapen om dette området og konsekvensene av den omsøkte organiserte ferdselen til å være tilstrekkelig - slik at det ikke er nødvendig å innhente ny kunnskap om dette. Naturmangfoldlovens § 9 om føre-varprinsippet tillegges derfor liten vekt i denne saken.

I henhold til naturmangfoldlovens § 10 skal en påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Det er derfor nødvendig å kontinuerlig vurdere hvilken påvirkning organisert ferdsel og annen turistvirksomhet har på Fulufjellet nasjonalpark. Dette for å kunne vurdere om slik ferdsel *kan* ha negativ påvirkning på naturmiljøet isolert sett eller gjennom samlet belastning. I henhold til forvaltningsplan og besøksstrategi for Fulufjellet nasjonalpark, er nasjonalparkforvalter innstilt på i rimelig omfang å kunne gi tillatelse til konkrete planer for skånsomme organiserte opplegg. En forutsetter her at det knyttes vilkår til eventuelle dispensasjoner slik at en unngår at aktiviteten medfører unødig skade på naturmiljøet.

Forvalter er ikke kjent med at det arrangeres eller planlegges arrangert andre store arrangementer innenfor nasjonalparken. Som tidligere nevnt er det imidlertid forventet økende bruk av nasjonalparker i årene som kommer og dermed vil faren for blant annet økt markslitasje være økende. Søker opplyser at deler av arrangementet foregår på allerede oppgatte stier, mens en fra toppen av fjellet ned til spiseplassen og opp igjen går utenfor oppmerkede/oppgatte stier. Videre opplyses det at en kan se for seg en økning til opp mot 200 deltakere. Ferdsel utenfor oppgatt stier kan medføre uheldig markslitasje, både som en følge av at antallet deltakere øker med årene og som følge av økning i ferdsel knyttet til utøvelse av friluftsliv og reiseliv generelt. Det følger av verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark § 3 punkt 5.5 at forvaltningsmyndigheten gis adgang til blant annet å legge om løyper og stier av hensyn til naturmiljøet. Enkel merking for å kanalisere ferdsel kan også vurderes. På det nåværende tidspunktet synes det ikke å være behov for å gjennomføre konkrete stiltak innenfor Fulufjellet nasjonalpark, men en generell økning i ferdselen i området vil kunne medføre et behov for dette. Med bakgrunn i dette er det besluttet å kun gi en toårig dispensasjon. På den måten har en mulighet til å følge med på utviklingen av ferdselen i området de nærmeste årene og vurdere om det er behov for tiltak, eller vurdering av mulige nye vilkår til arrangementet. Med bakgrunn i de vilkårene som stilles til denne dispensasjonen anser man at den samlede belastningen på området ikke vil bli for stor som følge av en innvilgelse av det omsøkte tiltaket.

Det omsøkte tiltaket vurderes til å være miljøforsvarlig med bakgrunn i at fjellmarsjen stort sett skal gå på allerede etablerte stier, og at traseen midlertidig merkes slik at en i størst mulig grad kanalisere ferdselen slik at aktiviteten ikke kommer i konflikt med naturverdier. Det stilles også vilkår om at tiltakshaver rydder traseen for merker og annet søppel, for å unngå forsøpling og eventuelt andre skader på naturmangfoldet. Fulufjellsrøya foregår forholdsvis sent på sommeren, slik at det ikke kommer i konflikt med hekke- og yngletid for fugler og dyr, jf. nml. § 12 om miljøforsvarlig teknikker og driftsmåter. Naturmangfoldlovens § 11 vurderes ikke som relevant i denne sammenheng.



**Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet**

Med hilsen

Henriette Othilie Bøe Kildahl
nasjonalparkforvalter

Godkjent elektronisk uten underskrift.

Kopi til:

Statskog
Trysil kommune
Miljødirektoratet
Statens Naturoppsyn
Statsforvalteren i Innlandet

Postboks 63 Sentrum
Pb 200
Postboks 5672, Torgarden
Postboks 5672 Sluppen
Postboks 987

| | |
|------|-------------|
| 7801 | NAMSOS |
| 2421 | TRYSIL |
| 7485 | TRONDHEIM |
| 7485 | TRONDHEIM |
| 2604 | LILLEHAMMER |



**Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Storvegen 5
2420 Trysil

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 +4762551187
sfinpost@statsforvalteren.no
<http://www.nasjonalparkstyret.no/fulufjellet>

UTMARKSRESSURS AS
Skogabakkane
6783 STRYN

Saksbehandler Henriette Othilie Bøe Kildahl

Vår ref. 2022/7869

Deres ref.

Dato 16.08.2022

Delegert vedtak - Fulufjellet NP - Dispensasjon - Motorferdsel - 2022 - lavtflyging med helikopter for frakt av grus - Utmarksressurs AS

Vedtak

Utmarksressurs AS får dispensasjon for lavtflyging under 300 meter med helikopter – for innflyging av grus som skal benyttes i stiforsterkingsprosjekt i Fulufjellet nasjonalpark, med hjemmel i § 48 i naturmangfoldloven. Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

1. Tillatelsen gjelder for en halv dag i perioden 22. august – 21. september 2022.
2. Flygningen skal begrenses til det som er helt nødvendig for å gjennomføre tiltaket.
3. Flygningen skal ikke forekomme lørdager, søndager, helligdager eller på andre offentlige fridager med hensyn til friluftslivet.
4. All ferdsel skal foregå hensynsfullt for alt dyr- og fugleliv.
5. Statens naturoppsyn (SNO) v/Runa Skyrud (tlf.: 950 77 606) eller nasjonalparkforvalter Henriette Bøe Kildahl (tlf.: 414 31 990) skal varsles senest dagen før flygningen skal gjennomføres.
6. Valg av riggplass for helikopteret skal bestemmes i samråd med nasjonalparkforvalter Henriette Bøe Kildahl.
7. Det skal føres kjørebok som viser når og hvor en flyr. Denne skal leveres så snart tiltaket er gjennomført, og senest innen 1. desember 2022.
8. Tillatelsen skal medbringes i felt.

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Fulufjellet nasjonalparkstyre.

Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen bare gjelder i forhold til verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark, og ikke i forhold til motorferdselloven med tilhørende forskrifter. Kommunen har ansvar for behandling etter motorferdselloven. Tiltakshaver har selv ansvar for innhenting av samtykke fra berørte grunneiere.

Nasjonalpark Fulufjellet
Naturreservat Fregn



Dokumenter

- Søknaden fra Utmarksressurs AS, datert 09. august 2022.

Saksopplysninger

Utmarksressurs AS har inngått en kontrakt med Nasjonalparkstyret for Fulufjellet v/Statsforvalteren i Innlandet for å forsterke og restaurere stien fra hovedinnfallsporten til nasjonalparken ved Storbekkåsen og opp til riksgrensa på Brynflået. Det er utført stiforsterkning langs deler av stistrekningen, og i 2022 er det behov for å supplere med ytterligere stiforsterkning. Deler av stistrekningen er i dag stedvis sårbar og sterkt preget av slitasje og det må derfor gjennomføres tiltak for å hindre økende slitasje, erosjon og utvasking.

Tiltaket skulle i utgangspunktet være utført i perioden 22. august – 21. september 2022. Arbeidet blir utført manuelt, men i forbindelse med tiltaket skal det fraktes inn noe grus. Denne er for tung til å flyttes uten bruk av helikopter.

Ved frakt med helikopter er inn-/utflygingsområde fra skogsbilveg som vist på vedlegg til søknaden. Riggplass for av og pålessing er avklart med grunneier, Statskog SF. Inn og utflyging vil være korteste veg mellom riggområde og arbeidsområde. Behovet for helikopter strekker seg til en halv dag.

Utmarksressurs AS v/ Henning Colbjørnsen søker den 09. august 2022 om tillatelse til bruk av helikopter til flytting/transport av grus til stiforsterkingsprosjekt i Fulufjellet nasjonalpark, lokalisert i Ljørdalen.

Søknaden er vurdert i samsvar med:

- Forskrift om vern av Fulufjellet nasjonalpark, 27.04.2012.
- Naturmangfoldloven, 19.06.2009.
- Forvaltningsplan for Fulufjellet nasjonalpark.

Lovgrunnlag

Myndighet

Søknaden blir behandlet administrativt i tråd med Vedtekter for nasjonalparkstyret for Fulufjellet gjeldende fra 18. august 2015, samt etter dialog og i enighet med styreleder. Saken refereres til nasjonalparkstyret.

Fulufjellet Nasjonalpark

§ 1. Formål

Formålet med Fulufjellet nasjonalpark er å bevare et stort naturområde som inneholder særegne, representative økosystem som er uten tyngre naturinngrep, herunder artsfattig fjellvegetasjon og artsrik barskog.

Videre er formålet med nasjonalparken å ta vare på:

-et inngrepsfritt skog- og fjellområde som en del av et stort, helhetlig og særpreget økosystem i grensetraktene

-storslåtte landskapsformer bl.a. med særpregede og blokkrike juv

-naturmangfoldet med et egenartet plante-, sopp- og dyreliv, herunder innslag av høyereliggende barskog med naturpreg, og med arter som; sjokoladekjuke og sibirkjuke

-kulturminner.



Allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

§ 3. Vernebestemmelser

I nasjonalparken skal ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner finne sted, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet.

6. Motorferdsel

6.1 Forbud mot motorferdsel

Motorisert ferdsel til lands og til vanns, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter over bakken, er forbudt.

7. Forurensning

7.2 Støy

Unødvendig støy er forbudt. Bruk av motordrevet modellfly o.l. er forbudt.

§ 4. Generelle unntaksbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

Forvaltningsplan for Fulufjellet nasjonalpark

Forvaltningsplanen gir føringer for hvordan verneforskriften skal tolkes og praktiseres. I forvaltningsplanen gis det blant annet en oversikt over dyrelivet som er registrert innenfor nasjonalparkens grenser. Her fremgår det også at noen av dyreartene som er påvist her enten er regelmessig eller sporadisk oppført på Norsk rødliste for arter. Det er påvist forholdsvis få rødlistearter blant fuglene, men hønsehauk finnes på lista sammen med alle de fire store rovdyrartene brunbjørn, jerv, ulv og gaupe.

I forvaltningsplanen synliggjøres også ulike brukerinteresser i området, og i denne sammenheng kan særlig nevnes jakt og fiske, ferdsel og friluftsliv, og motorferdsel. Det er en generell dyrelivsfredning i nasjonalparken. Fredningen omfatter også unødige forstyrrelser og skade eller ødeleggelse av hi-, hekke-, yngle- og gyteplasser. Når det kommer til prinsipper/målsettinger knyttet til ferdsel og friluftsliv, så er dette basert på kunne tilby «opplevelser som forutsetter urørt eller lite påvirket natur («villmarksopplevelser»), stillhet og ro, muligheter for ensomhet, kunne klare seg selv og ta seg fram selv, frihet fra urbant preg osv.». Om motorferdsel står det følgende i forvaltningsplanen (s. 21):

«Stillhet og fravær av motordur og motoriserte kjøretøyer og luftfartøyer er et av karaktertrekkene ved urørt natur. Motorisert ferdsel utgjør et støyforurensningsproblem og står i motsetning til opplevelsen av naturens egne lyder. Det er derfor et overordnet mål å holde omfanget av motorisert ferdsel i nasjonalparker på et minimum, og begrense denne til det strengt nødvendige. Utgangspunktet er derfor at all motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt i Fulufjellet nasjonalpark. Denne hovedbestemmelsen, unntaksbestemmelsene som er nedfelt i verneforskriftens § 3 punktene 6.2 og 6.3 og praktiseringen av disse må sees i lys av denne overordnede retningslinjen».

Besøksstrategi for Fulufjellets nasjonalparker

Formålet med besøksstrategien for Fulufjellets nasjonalparker er å ha en plan for hvordan nasjonalparkforvaltningen i det helhetlige Fulufjellet sammen skal møte de besøkende, slik at opplevelsen for disse i et grenseoverskridende svensk-norsk nasjonalparkområde blir størst mulig. Videre er målet å øke den lokale verdiskapingen på begge sider av grensen, samtidig som forståelse



for vernet økes og verneverdiene ivaretas. Besøksstrategien bygger på de respektive nasjonalparkenes forvaltningsplaner, og er samtidig et likestilt tillegg til disse.

I besøksstrategien er det blant annet vist til at «det viktigste motivet for å besøke områdene er å få oppleve natur og villmark, samt å føle frihet, fred og ro. Det vil derfor være viktig å bevare det urørte og lite menneskepåvirkede preget i Fulufjellet, samtidig som at det vil være naturlig å opprettholde dagens verneverdier som viktig hekke-, yngle- og leveområder for sårbare og sjeldne arter som er avhengig av store og inngrepsfrie områder. Dette vil bidra til å styrke verneformålet for nasjonalparkene».

Naturmangfoldloven (nml)

Den enkelte verneforskrift regulerer adgangen til å gi dispensasjon fra de ulike restriksjonene som er fastsatt i verneområdene. Tiltak som ikke er regulert i forskriftens spesifikke dispensasjonsbestemmelser må vurderes etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i verneforskriften/etter naturmangfoldloven § 48.

Naturmangfoldloven § 48 første ledd fastsetter at det kan gis dispensasjon for tiltak som enten:

- Ikke strider mot verneformålet og som ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller
- Er nødvendig av hensyn til vesentlige samfunnsinteresser eller
- Er nødvendig av hensyn til sikkerhet.

Det er imidlertid viktig å påpeke at dispensasjon ikke må gis, selv om vilkårene er oppfylt. Skjønn og instruks fra overordnede myndigheter spiller også inn. Dispensasjonsregelen i § 48 kan ikke brukes for å utvide rammene gitt i vernevedtaket, men er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Dispensasjonssaken må i tillegg vurderes etter naturmangfoldlovens miljøretslige prinsipper i §§ 8-12 (kunnskapsgrunnlag, føre-var prinsippet, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver samt miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder), jf. § 7.

Vurdering

Utmarksressurs AS søker om tillatelse til å bruke helikopter for innfrakt av grus i forbindelse med stiforsterkingsprosjekt i Fulufjellet. Dette er et tiltak som innebærer lavtflyging under 300 meter, som er i strid med vernebestemmelsen i forskriften til Fulufjellet nasjonalpark. Tiltaket er heller ikke hjemlet i verneforskriften på annen måte.

Naturmangfoldloven har en generell dispensasjonsbestemmelse i § 48, som åpner for at det kan gis dispensasjon fra verneforskrifter for naturvernområder dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensyn til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Verneforskriften for Fulufjellet § 4 er likelydende med den generelle dispensasjonsbestemmelsen § 48 i nml.

Det er en generell målsetning å begrense den motoriserte ferdselen i nasjonalparker, landskapsvernområder og naturreservater. Restriksjonene på lavtflyging er bl.a. satt av hensyn til at allmennheten skal ha adgang til naturopplevelser og friluftsliv uten forstyrrelser, og av hensyn til dyre- og fugleliv. Når det gjelder lavtflygingsproblematikk og forhold til sårbart dyreliv er kunnskapsgrunnlaget begrenset. Noe er imidlertid kjent og fremgår av vurderingen av kunnskapsgrunnlaget i delkapittelet under, jf. nml. § 8.



I henhold til nml. § 8 skal offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet, så langt det er rimelig, bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Med bakgrunn i forvaltningsplanens retningslinjer, naturfaglige sammenstillings- og registreringsmateriale som ble utarbeidet i forbindelse med verneplanprosessen for Fulufjellet, vurderes kunnskapen om dette området og konsekvensene av de omsøkte tiltakene til å være tilstrekkelig slik at det ikke er nødvendig å innhente ny kunnskap om dette. Det omsøkte tiltaket medfører at det vil være støy i området maksimalt en halv dag. En kan derfor si at forstyrrelsen vil kunne betegnes som begrenset/forbigående. Lavtflyging vil imidlertid uansett kunne påvirke dyrelivet i form av stressrespons, som medfører mindre tid til beite, hvile og økt energibehov som følge av flukt. Slike ulemper vil variere fra art til art. Ettersom forstyrrelsen er begrenset, vil kronisk stress for sårbare arter ikke være en aktuell problemstilling. Det anses med bakgrunn i det ovenstående at vi har tilstrekkelig kunnskap om dyrenes respons på kortvarig lavtflyging, slik at «føre-var- prinsippet» nml. § 9 vektlegges her i liten grad.

Fulufjellet nasjonalpark er et velegnet og mye brukt leveområde for brunbjørn, og er trolig et av de viktigste områdene for brunbjørn i Norge. Rundt midten av oktober begynner brunbjørnen å lete etter hi for å gå i vinterdvale. Bruk av helikopter i denne perioden kan derfor være svært forstyrrende for brunbjørnen, og medføre at den potensielt velger bort hi-muligheter. Helikopterflygingen bør derfor skje så tidlig som mulig i perioden 22. august – 21. september, med 21. september som aller siste dag for flygning i Fulufjellet. Med tanke på at snøen kommer tidlig i nasjonalparken, er det også gunstig å bli ferdig med arbeidet så fort som mulig.

Når det kommer til friluftinteressene og at «Allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig friluftsliv», jf. § 1 i verneforskrift for Fulufjellet nasjonalpark, kan det tenkes at enkelte vil føle at omfattende bruk av luftfarkoster medfører ødeleggelse av følelsen av å være i urørt område. Fulufjellet er en nasjonalpark med liten ferdsel, så forventningene om å være alene i urørt natur er nok stor. Det er derfor viktig å vise respekt for de som ferdes i fjellet. Det blir i den forbindelse satt vilkår om at en i den grad det er mulig skal unngå flygning i helger og fellesferien. Snøen faller relativt tidlig i Fulufjellet, og det er nødvendig å få gjennomført tiltaket før snøen kommer, altså på tidlig høst. Dette er et tiltak som vil vare maksimalt en halv dag, så forstyrrelse og støy for turgåere i området vil derfor være begrenset. Det er tidligere gitt dispensasjoner som omfatter ulike inngrep i nasjonalparken. Likevel vurderes det her at den samlede belastningen av de ulike tiltakene, inkludert dette tiltaket, ikke vil overstige bæreevnen til området, jf. nml. § 10.

Nasjonalparkforvalter anser bruken av helikopter i dette tilfellet som helt nødvendig for kunne ferdigstille stifersterkingsprosjekt, som er en del av tilretteleggingen for friluftsliv i området. Prosjektet ble påbegynt i 2019, og deler av stien ble ferdig i 2021. For å få ferdigstilt prosjektet har en tidlig i prosessen sett at den beste og mest rasjonelle måten å frakte inn tungt materiale er ved helikopter, selv om det vil medføre en del støy den dagen tiltaket foregår.

Det ferdige tiltaket vil være et verdifullt element for friluftslivet i Fulufjellet, da trappen vil bidra til å kanalisere ferdsel i området, redusere faren for erosjon og slitasje på stiene og kan også gjøre det mer attraktivt/enklere for folk å komme seg ut i naturen. Ferdsel i naturen er også vist å ha en positiv påvirkning på folkehelsen. Stifersterkingsprosjektet er et bestilt forvaltningstiltak for å bedre stisituasjonen i nasjonalparken og samtidig gi friluftslivet et løft. Tiltaket blir ikke vurdert til å kunne gi negative konsekvenser for naturmangfoldet når tidsrom for innflygningen blir lagt utenom særlig sårbare periode for fugl- og dyrelivet, og foregår i en begrenset periode på en halv dag. Konfliktnivået med dyre- og fuglelivet er gjennomgående lavere på høsten enn på vår og forsommer. Konfliktnivået med friluftslivsinteressene er tilsvarende også lavere utover høsten.

Det er ikke valgt å kommentere valgt driftsmetode og lokalisering, ettersom dette er forhold som ikke er aktuelle å endre på dersom tiltaket skal kunne gjennomføres. Det anses derfor at det ikke er nødvendig med avbøtende tiltak eller kostnadskrevenne tiltak for å unngå miljøskade, jf. nml.



§§ 11 og 12.

Presedensvirkning

Når det gjelder vurdering av presedensvirkning for vedtak om dispensasjon, legges det her vekt på at tillatelsen gis som et engangstilfelle for å kunne fullføre stiftersterkingsprosjekt i Fulufjellet nasjonalpark. Etter at arbeidet med stiftersterkningen er slutført, vil det ikke være nødvendig med noe lignende på et senere tidspunkt, og selve tiltaket er å anse som helt spesielt og særegent med et forvaltningsformål som det ikke er sannsynlig at mange andre vil søke om dispensasjon for å utføre. Tiltaket vil også være positivt for bruken av området til friluftsliv.

Med bakgrunn i det ovenstående anses presedensvirkningen for å innvilge denne dispensasjonen som liten og er dermed ikke til hinder for å kunne gi tillatelse til dette tiltaket.

Konklusjon

Vilkårene for å kunne gi en dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 er oppfylt. Sett opp mot teamet dyreliv anses ikke tiltaket å stride mot vernebestemmelsenes formål eller at det påvirker verneverdiene nevneverdig. I denne vurderingen er det lagt stor vekt på at den samlede støypåvirkningen for dyr som oppholder seg i området vil være maks en halv dag for innflyging av grus. Det er også lagt vekt på at dette er et tiltak som kun vil skje én gang, og deretter vil det ikke være behov for lignende tiltak i nasjonalparken, og at tiltake ikke kan gjennomføres uten bruk av helikopter. Tiltaket er også begrenset i forhold til hvor lang tid og hvor flygningen vil bli utført, som gjør at forstyrrelse på friluftinteresser er å anses som begrenset/forbigående. På bakgrunn av dette vurderes det at tiltaket kan tillates med hjemmel i § 48 i nml.

Med hilsen

Henriette Othilie Bøe Kildahl
nasjonalparkforvalter

Godkjent elektronisk uten underskrift.

Kopi til:

MILJØDIREKTORATET
STATSFORVALTEREN I INNLANDET
STATSKOG SF
TRYSIL KOMMUNE

Postboks 5672 Torgarden
Postboks 987
Postboks 63 Sentrum
Postboks 200

7485 TRONDHEIM
2604 LILLEHAMMER
7801 NAMSOS
2421 TRYSIL



Gunda Skaaret
Skårvegen 1287
2425 LJØRDALEN

Saksbehandler Henriette Othilie Bøe Kildahl

Vår ref. 2022/5796 432.3

Deres ref.

Dato 08.07.2022

Delegert vedtak - Fulufjellet NP - snødekt mark - transport til hytte - Otterslåtten i Bergådalen - Gunda og Trond Skåret

Viser til søknad av 30. mai 2022 der det søkes om en 5-årig dispensasjon på grunnlag av tidligere søknader om dispensasjon til motorisert ferdsel i Fulufjellet nasjonalpark. Forvalter legger med dette opplysningene fra søknad av 26.11.2015 og 01.06.2017 til grunn for vurdering av søknaden i 2022. Det søkes om tillatelse til bruk av snøskuter til husværet i Bergådalen i Fulufjellet nasjonalpark for å transportere ved, varer, utstyr og materialer. Det søkes om tillatelse til inntil 8 turer pr. vintersesong.

Deler av traseen inn til Otterslåtten i Bergådalen ligger innenfor Fulufjellet nasjonalpark. Fulufjellet nasjonalpark ble opprettet ved kongelig resolusjon av 27. april 2012 med hjemmel i lov av 19. juni 2009 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven). Formålet med opprettelsen av Fulufjellet nasjonalpark er blant annet å bevare et stort naturområde som inneholder særegne, representative økosystem som er uten tyngre naturinngrep, herunder artsfattig fjellvegetasjon og artsrik barskog, jf. verneforskriftens § 1. I formålsparagrafen påpekes det også at allmenheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

I følge § 3 punkt 6.1 i verneforskriften for nasjonalparken er, med noen unntak, all motorisert ferdsel i utgangspunktet forbudt. I bestemmelsens § 3 punkt 6.3.b heter det imidlertid at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til nødvendig transport av ved, varer, utstyr m.m. til buer og hytter i verneområdet og at transporten primært skal skje ved bruk av beltekjøretøy på snødekt mark eller ved bruk av luftfartøy.

I tråd med den nye forvaltningsordningen for nasjonalparker og andre store verneområder ble forvaltningsmyndigheten for Fulufjellet nasjonalpark og Fregn naturreservat delegert til et politisk sammensatt nasjonalparkstyre med representanter fra Trysil kommune og (daværende) Hedmark fylkeskommune ved Miljøverndepartementets vedtak av 15. mars 2013. På vegne av nasjonalparkstyret er imidlertid nasjonalparkforvalteren delegert myndighet til å avgjøre saker, blant annet i henhold til verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark § 3 pkt. 6.3.b, for søknader som gjelder nødvendig transport av ved, varer, utstyr m.m. til buer og hytter i verneområdet.

Forvaltningsplan for Fulufjellet nasjonalpark

Forvaltningsplanen for Fulufjellet NP gir føringer for hvordan verneforskriften skal tolkes og praktiseres. Bruken av bygningene innenfor nasjonalparken genererer behov for noe transport av ved, utstyr, vedlikeholdsmaterialer m.m. Det er ønskelig at mest mulig av slik nødvendig nyttetransport skjer med snøskuter på frossen og godt snødekt mark av hensyn til faren for terrengslitasje ved motorferdsel på barmark. Forvaltningsmyndigheten er innstilt på å være imøtekommende overfor søknader om slik transport i et rimelig omfang. Som en del av vurderingen av søknader om kjøring for dette formålet vil følgende problemstillinger være sentrale:

1. Antall turer det kan gis tillatelse til.



2. Bruk av flerårige tillatelser.
3. Bruk av leiekjører.
 1. For transport av ved, materialer og utstyr til enkeltbygninger innenfor nasjonalparken som har en «normal» bruksfrekvens, vil det i utgangspunktet bli gitt tillatelse til 6 turer pr. sesong. I de fleste tilfeller vil trolig dette være tilstrekkelig for å dekke behovet.
 2. Ved gitte dispensasjoner vil det bli stilt som vilkår at det skal føres kjørebok som sendes forvaltningsmyndigheten etter endt vintersesong. Kjøreboka skal inneholde opplysninger om kjøredatoer, kjøretraseer og kjøreformål. Forutsatt at dette vilkåret oppfylles, kan det påregnes gitt flerårige dispensasjoner for den faste årlige transporten av ved, utstyr og materialer til vedlikehold. Disse vil bli gjort gjeldende for en periode på 3 – 5 år
 3. I nyere forvaltningsplaner for store verneområdene i Norge er det vanlig å stille krav om bruk av leiekjører ved nyttetransport til setrer, hytter og buer. Dette kravet er også i samsvar med motorferdselloven med tilhørende nasjonal forskrifts bestemmelser og intensjon. Bruk av leiekjører vil normalt redusere kjøreomfanget, gi økte muligheter for samordning av transport og forenkle kontrollen.

Det er også ønskelig at mest mulig av nyttetransporten til hytter og buer i Fulufjellet nasjonalpark kan skje ved bruk av leiekjører som har fått løyve fra kommunen. Det vil bli vurdert å stille som vilkår ved dispensasjoner at leiekjører skal benyttes der kommunen har en slik ordning. Det er ikke etablert leiekjøringsordning for Ljørdalen, kun nord og vest i Trysil kommune.

Besøksstrategi for Fulufjellet nasjonalpark

Formålet med besøksstrategien for Fulufjellets nasjonalparker er å ha en plan for hvordan nasjonalparkforvaltningen i det helhetlige Fulufjellet sammen skal møte de besøkende, slik at opplevelsen for disse i et grenseoverskridende svensk-norsk nasjonalparkområde blir størst mulig. Videre er målet å øke den lokale verdiskapingen på begge sider av grensen, samtidig som forståelse for vernet økes og verneverdiene ivaretas. Besøksstrategien bygger på de respektive nasjonalparkenes forvaltningsplaner, og er samtidig et likestilt tillegg til disse.

I besøksstrategien er det blant annet vist til at «det viktigste motivet for å besøke områdene er å få oppleve natur og villmark, samt å føle frihet, fred og ro. Det vil derfor være viktig å bevare det urørte og lite menneskepåvirkede preget i Fulufjellet, samtidig som at det vil være naturlig å opprettholde dagens verneverdier som viktig hekke-, yngle- og leveområder for sårbare og sjeldne arter som er avhengig av store og inngrepsfrie områder. Dette vil bidra til å styrke verneformålet for nasjonalparkene».

Naturmangfoldloven (nml)

I naturmangfoldlovens § 8 heter det blant annet at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Med bakgrunn i naturfaglige sammenstillings- og registreringsmateriale som ble utarbeidet i forbindelse med verneplanprosessen for Fulufjellet vurderes kunnskapen om dette området og konsekvensene av den omsøkte kjøringen til å være tilstrekkelig slik at det ikke er nødvendig å innhente ny kunnskap om dette. Naturmangfoldloven § 9 om føre-var-prinsippet tillegges derfor liten vekt i denne saken.

I henhold til naturmangfoldloven § 10 skal en påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. I nasjonalparken er det en overordnet målsetting om å begrense omfanget av motorferdsel til det nødvendigeste av nyttetransport. Det er derfor viktig at det settes rammer for omfanget av snøskutertransport. Etter forvalters oppfatning kan 8 turer pr. vintersesong synes vel mange for den ordinære forsyningen av husværet med ved, proviant, utstyr, materialer mv. Inntil 6 turer pr. vintersesong burde normalt være tilstrekkelig for å dekke dette



transportbehovet. Dersom det er behov for å frakte inn materialer i forbindelse med mer omfattende vedlikeholdsarbeider enn det som er nevnt i søknaden har imidlertid forvalteren forståelse for at dette vil kreve flere turer. Hvis det kan påvises et særlig stort transportbehov til hytta Ottersslåtten, eksempelvis knyttet til mer omfattende vedlikeholds- eller restaureringsarbeider, vil det kunne bli gitt tillatelse til flere enn 6 transporter, jf. forvaltningsplanen.

Det er svært få bygninger innenfor nasjonalparken som jevnlig vil kreve snøskutertransport av ved, materialer, utstyr mv. Det synes ikke å være behov for bruk av snøskuter for andre transportformål enn slik kjøring vinterstid i Fulufjellet nasjonalpark. En kan derfor ikke se at et fåtall snøskutertransporter pr. år til Ottersslåtten i fem år vil medføre at den samlede belastningen blir for stor. Begrenset bruk av snøskuter på godt snødekt mark, forutsatt at det ikke ryddes vegetasjon i kjøretraseen, anses neppe å kunne påvirke verneverdiene vesentlig. En forutsetter at kjøringen skal følge den etablerte snøskutertraseen til Ottersslåtten så langt det er mulig for å unngå eller begrense skade på naturmangfoldet, jf. naturmangfoldloven § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmåter. Naturmangfoldlovens § 11 vurderes ikke som relevant i denne sammenhengen.

Med hjemmel i verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark, § 3 punkt 6.3.b, finner Nasjonalparkstyret for Fulufjellet v/nasjonalparkforvalter å kunne innvilge Trond Ole Skåret dispensasjon fra verneforskriftens § 3 punkt 6.1 for bruk av snøskuter for transport av ved, varer, utstyr og materialer til Otterslåttenområdet i Bergådalen f.o.m. vinteren 2022/2023 t.o.m. vintersesongen 2026/2027. Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for Trond Ole Skåret f.o.m. vintersesongen 2022/2023 t.o.m. vintersesongen 2026/2027.
- Transporten skal følge etablert snøskutertrase til Otterslåtten så langt det er mulig.
- Det skal ikke foretas rydding av vegetasjon i kjøretraseen innenfor nasjonalparken.
- Dispensasjonen gjelder for inntil 6 turer (tur og retur) pr. vintersesong. Det skal imidlertid legges betydelig vekt på å begrense kjøringen innenfor nasjonalparken til et absolutt minimum.
- All kjøring skal skje på en hensynsfull måte slik at skader på vegetasjon og unødige forstyrrelser av dyrelivet unngås.
- Kjøringen skal være avsluttet innen 30. april hvert år.
- Det skal føres kjørejournal med opplysninger om kjøringen. Hver enkelt tur skal føres i kjørejournalen før transporten begynner. Kjørejournalen skal sendes i utfylt stand til nasjonalparkstyret for Fulufjellet innen 31. mai hvert år.
- Dispensasjonen og kjørejournalen skal medbringes under kjøring.

Dette vedtaket er truffet med hjemmel i verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark, § 3 pkt. 6.3.b. Vedtaket kan påklages etter bestemmelsene i forvaltningslovens § 28. Klagefristen er 3 uker fra mottakelsen av dette brevet. Eventuell klage skal stiles Miljødirektoratet, men sendes via nasjonalparkstyret for Fulufjellet.

For ordens skyld vil en gjøre oppmerksom på at denne dispensasjonen bare gjelder i forhold til verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark, og ikke i forhold til motorferdselloven og forskrift gitt i medhold av denne. Det er derfor nødvendig å søke om dispensasjon fra motorferdselloven hos Trysil kommune, samt å innhente samtykke fra grunneiere før lovlig kjøring kan finne sted.

Med hilsen

Henriette Othilie Bøe Kildahl
nasjonalparkforvalter

Godkjent elektronisk uten underskrift.



**Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet**

Kopi til:

Trond Skåret
Statsforvalteren i Innlandet
Statskog
Trysil kommune
Miljødirektoratet

Postboks 987
Postboks 63 Sentrum
Pb 200
Postboks 5672, Torgarden

2604 LILLEHAMMER
7801 NAMSOS
2421 TRYSIL
7485 TRONDHEIM

KJØREBOK FOR FULUFJELLET NASJONALPARK SESONGEN 2021/2022

Alle som har tillatelse etter forskrift om vern av Fulufjellet nasjonalpark for bruk av motorkjøretøy skal føre kjørejournal der dato, tid, trasé/transportformålet og underskriften er påført. Tillatelsen og skjemaet må medbringes ved alle turer, og må kunne forevises på forespørsel fra oppsyn eller politi.

Føreren av kjøretøyet skal fylle ut for den enkelte tur **før turen starter** for at kjøringa blir vurdert å være i samsvar med tillatelsen. Brudd på vilkår, forskrifter eller lover medfører straffeansvar.

| Tur nr. | Trasé/transportform | Tidspunkt | Dato | Underskrift |
|---------|---------------------|-----------|------|-------------|
| 1 | | | | |
| 2 | | | | |
| 3 | | | | |
| 4 | | | | |
| 5 | | | | |
| 6 | | | | |
| 7 | | | | |
| 8 | | | | |
| 9 | | | | |
| 10 | | | | |
| 11 | | | | |
| 12 | | | | |
| 13 | | | | |
| 14 | | | | |
| 15 | | | | |
| 16 | | | | |
| 17 | | | | |
| 18 | | | | |

| | | | | |
|----|--|--|--|--|
| 19 | | | | |
| 20 | | | | |
| 21 | | | | |
| 22 | | | | |
| 23 | | | | |
| 24 | | | | |
| 25 | | | | |

*Kjørebok skal **innen 31. mai** det året dispensasjonen er gyldig sendes inn til:*

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet

Postboks 987

2604 Lillehammer

E-post: sfinpost@statsforvalteren.no



Rolf Inge Holmstrøm
Støavegen 131
2425 LJØRDALEN

Saksbehandler Henriette Othilie Bøe Kildahl

Vår ref. 2022/6035 432.3

Deres ref.

Dato 30.08.2022

Delegert vedtak - Fulufjellet NP - snødekt mark - transport til hytte - Kikkut i Brattfjellet - Rolf Holmstrøm

Viser til din søknad av 3. juni 2022 om tillatelse til bruk av snøskuter til hytta Kikkut ved Brattfjellet i Fulufjellet nasjonalpark for å transportere bagasje, utstyr, ved gass og nødvendige vedlikeholdsmaterialer. Hytta ligger ca. 200 meter inne i nasjonalparken. Søker påpeker at hytta ligger i fjellbandet og er utsatt for snødrev og at dette fører til at taket på hytta ofte må måkes fri for snø, og at en svellende bekk i nærheten av hytta krever hyppig ettersyn. Det søkes om tillatelse til inntil 6 turer pr. vinter for vintersesongene 2022/2023, 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026 og 2026/2027.

Deler av traseen inn til Kikkut ved Brattfjellet ligger innenfor Fulufjellet nasjonalpark. Fulufjellet nasjonalpark ble opprettet ved kongelig resolusjon av 27. april 2012 med hjemmel i lov av 19. juni 2009 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven). Formålet med opprettelsen av Fulufjellet nasjonalpark er blant annet å bevare et stort naturområde som inneholder særegne, representative økosystem som er uten tyngre naturinngrep, herunder artsfattig fjellvegetasjon og artsrik barskog, jf. verneforskriftens § 1. I formålsparagrafen påpekes det også at allmenheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

I følge § 3 punkt 6.1 i verneforskriften for nasjonalparken er, med noen unntak, all motorisert ferdsel i utgangspunktet forbudt. I bestemmelsens § 3 punkt 6.3.b heter det imidlertid at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til nødvendig transport av ved, varer, utstyr m.m. til buer og hytter i verneområdet og at transporten primært skal skje ved bruk av beltekjøretøy på snødekt mark eller ved bruk av luftfartøy. I bestemmelsens punkt 6.3c er forvaltningsmyndigheten gitt adgang til å gi tillatelse til å transportere materialer til vedlikehold og byggearbeider, anlegg og innretninger, med de samme vilkår som er knyttet til punkt 6.3.b.

Forvaltningsmyndigheten for Fulufjellet nasjonalpark er delegert til Nasjonalparkstyret for Fulufjellet. På vegne av nasjonalparkstyret er imidlertid nasjonalparkforvalteren delegert myndighet til å avgjøre saker, blant annet i henhold til verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark § 3 pkt. 6.3.b, for søknader som gjelder nødvendig transport av ved, varer, utstyr m.m. til buer og hytter i verneområdet, og § 3, pkt. 6.3.c, for søknader som gjelder nødvendig transport av materialer til vedlikehold og byggearbeid på bygninger, anlegg og innretninger.

Forvaltningsplan for Fulufjellet nasjonalpark

Forvaltningsplanen for Fulufjellet NP gir føringer for hvordan verneforskriften skal tolkes og praktiseres. Bruken av bygningene innenfor nasjonalparken genererer behov for noe transport av ved, utstyr, vedlikeholdsmaterialer m.m. Det er ønskelig at mest mulig av slik nødvendig nyttetransport skjer med snøskuter på frossen og godt snødekt mark av hensyn til faren for terrengslitasje ved motorferdsel på barmark. Forvaltningsmyndigheten er innstilt på å være imøtekommende overfor søknader om slik transport i et rimelig omfang. Som en del av vurderingen av søknader om kjøring for



dette formålet vil følgende problemstillinger være sentrale:

1. Antall turer det kan gis tillatelse til.
2. Bruk av flerårige tillatelser.
3. Bruk av leiekjører.

1. For transport av ved, materialer og utstyr til enkeltbygninger innenfor nasjonalparken som har en «normal» bruksfrekvens, vil det i utgangspunktet bli gitt tillatelse til 6 turer pr. sesong. I de fleste tilfeller vil trolig dette være tilstrekkelig for å dekke behovet.

2. Ved gitte dispensasjoner vil det bli stilt som vilkår at det skal føres kjørebok som sendes forvaltningsmyndigheten etter endt vintersesong. Kjøreboka skal inneholde opplysninger om kjøredatoer, kjøretraseer og kjøreformål. Forutsatt at dette vilkåret oppfylles, kan det påregnes gitt flerårige dispensasjoner for den faste årlige transporten av ved, utstyr og materialer til vedlikehold. Disse vil bli gjort gjeldende for en periode på 3 – 5 år.

3. I nyere forvaltningsplaner for store verneområdene i Norge er det vanlig å stille krav om bruk av leiekjører ved nyttetransport til setrer, hytter og buer. Dette kravet er også i samsvar med motorferdselloven med tilhørende nasjonal forskrifts bestemmelser og intensjon. Bruk av leiekjører vil normalt redusere kjøreomfanget, gi økte muligheter for samordning av transport og forenkle kontrollen.

Det er også ønskelig at mest mulig av nyttetransporten til hytter og buer i Fulufjellet nasjonalpark kan skje ved bruk av leiekjører som har fått løyve fra kommunen. Det vil bli vurdert å stille som vilkår ved dispensasjoner at leiekjører skal benyttes der kommunen har en slik ordning. Det er ikke etablert leiekjøringsordning for Ljørdalen, kun nord og vest i Trysil kommune.

Besøksstrategi for Fulufjellet nasjonalpark

Formålet med besøksstrategien for Fulufjellets nasjonalparker er å ha en plan for hvordan nasjonalparkforvaltningen i det helhetlige Fulufjellet sammen skal møte de besøkende, slik at opplevelsen for disse i et grenseoverskridende svensk-norsk nasjonalparkområde blir størst mulig. Videre er målet å øke den lokale verdiskapingen på begge sider av grensen, samtidig som forståelse for vernet økes og verneverdiene ivaretas. Besøksstrategien bygger på de respektive nasjonalparkenes forvaltningsplaner, og er samtidig et likestilt tillegg til disse.

I besøksstrategien er det blant annet vist til at «det viktigste motivet for å besøke områdene er å få oppleve natur og villmark, samt å føle frihet, fred og ro. Det vil derfor være viktig å bevare det urørte og lite menneskepåvirkede preget i Fulufjellet, samtidig som at det vil være naturlig å opprettholde dagens verneverdier som viktig hekke-, yngle- og leveområder for sårbare og sjeldne arter som er avhengig av store og inngrepsfrie områder. Dette vil bidra til å styrke verneformålet for nasjonalparkene».

Naturmangfoldloven (nml)

I naturmangfoldlovens § 8 heter det blant annet at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Med bakgrunn i naturfaglige sammenstillings- og registreringsmateriale som ble utarbeidet i forbindelse med verneplanprosessen for Fulufjellet vurderes kunnskapen om dette området og konsekvensene av den omsøkte kjøringen til å være tilstrekkelig slik at det ikke er nødvendig å innhente ny kunnskap om dette. Naturmangfoldloven § 9 om føre-var-prinsippet tillegges derfor liten vekt i denne saken.

I henhold til naturmangfoldloven § 10 skal en påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. I nasjonalparken er det en overordnet målsetting om å begrense omfanget av motorferdsel til det nødvendige av nyttetransport. Det er



derfor viktig at det settes rammer for omfanget av snøskutertransport. Inntil 6 turer pr. vintersesong burde normalt være tilstrekkelig for å dekke behovet for nyttetransport inn til hytter som har en normal bruksfrekvens. Det er svært få bygninger innenfor nasjonalparken som jevnlig vil kreve snøskutertransport av ved, materialer, utstyr mv. Det synes ikke å være behov for bruk av snøskuter for andre transportformål enn slik kjøring vinterstid i Fulufjellet nasjonalpark. En kan derfor ikke se at et fåtall snøskutertransporter pr. år til Kikkut i fem år vil medføre at den samlede belastningen blir for stor.

Begrenset bruk av snøskuter på godt snødekt mark, forutsatt at det ikke ryddes vegetasjon i kjøretraseen, anses neppe å kunne påvirke verneverdiene vesentlig. En forutsetter at kjøringen skal følge Fregnseterveien så langt det er mulig for å unngå eller begrense skade på naturmangfoldet jf. naturmangfoldloven § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmåter. Naturmangfoldlovens § 11 vurderes ikke som relevant i denne sammenhengen.

Med hjemmel i verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark, § 3 punkt 6.3.b og 6.3.c, finner Nasjonalparkstyret for Fulufjellet v/nasjonalparkforvalter å kunne innvilge Rolf Holmstrøm dispensasjon fra verneforskriftens § 3 punkt 6.1 for bruk av snøskuter for transport av ved, varer, utstyr og materialer til Kikkut ved Brattfjellet f.o.m. vinteren 2022/2023 t.o.m. vintersesongen 2026/2027. Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for Rolf Holmstrøm f.o.m. vintersesongen 2022/2023 t.o.m. vintersesongen 2026/2027.
- Transporten skal følge traseen opp Fregnsetervegen så langt det er mulig.
- Det skal ikke foretas rydding av vegetasjon i kjøretraseen innenfor nasjonalparken.
- Dispensasjonen gjelder for **inntil 6 turer (tur og retur) pr. vintersesong**. Det skal imidlertid legges betydelig vekt på å begrense kjøringen innenfor nasjonalparken til et absolutt minimum.
- All kjøring skal skje på en hensynsfull måte slik at skader på vegetasjon og unødige forstyrrelser av dyrelivet unngås.
- **Kjøringen skal være avsluttet innen 30. april hvert år.**
- Det skal føres kjørejournal med opplysninger om kjøringen. Hver enkelt tur skal føres i kjørejournalen før transporten begynner. Kjørejournalen skal sendes i utfylt stand til nasjonalparkstyret for Fulufjellet **innen 31. mai hvert år**.
- Dispensasjonen og kjørejournalen skal medbringes under kjøring.

Dette vedtaket er truffet med hjemmel i verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark, § 3 pkt. 6.3.b. Vedtaket kan påklages etter bestemmelsene i forvaltningslovens § 28. Klagefristen er 3 uker fra mottakelsen av dette brevet. Eventuell klage skal stiles Miljødirektoratet, men sendes via nasjonalparkstyret for Fulufjellet.

For ordens skyld vil en gjøre oppmerksom på at denne dispensasjonen bare gjelder i forhold til verneforskriften for Fulufjellet nasjonalpark, og ikke i forhold til motorferdselloven og forskrift gitt i medhold av denne. Det er derfor nødvendig å søke om dispensasjon fra motorferdselloven hos Trysil kommune, samt å innhente samtykke fra grunneiere før lovlig kjøring kan finne sted.

Med hilsen

Henriette Othilie Bøe Kildahl
nasjonalparkforvalter

Godkjent elektronisk uten underskrift.



Vedlegg:

1 KJØREBOK FOR FULUFJELLETR NASJONALPARK

Kopi til:

Statskog
Miljødirektoratet
Statsforvalteren i Innlandet
TRYSIL KOMMUNE

Postboks 63 Sentrum
Postboks 5672, Torgarden

Postboks 200

7801 NAMSOS
7485 TRONDHEIM

2421 TRYSIL

KJØREBOK FOR FULUFJELLET NASJONALPARK SESONGEN 2021/2022

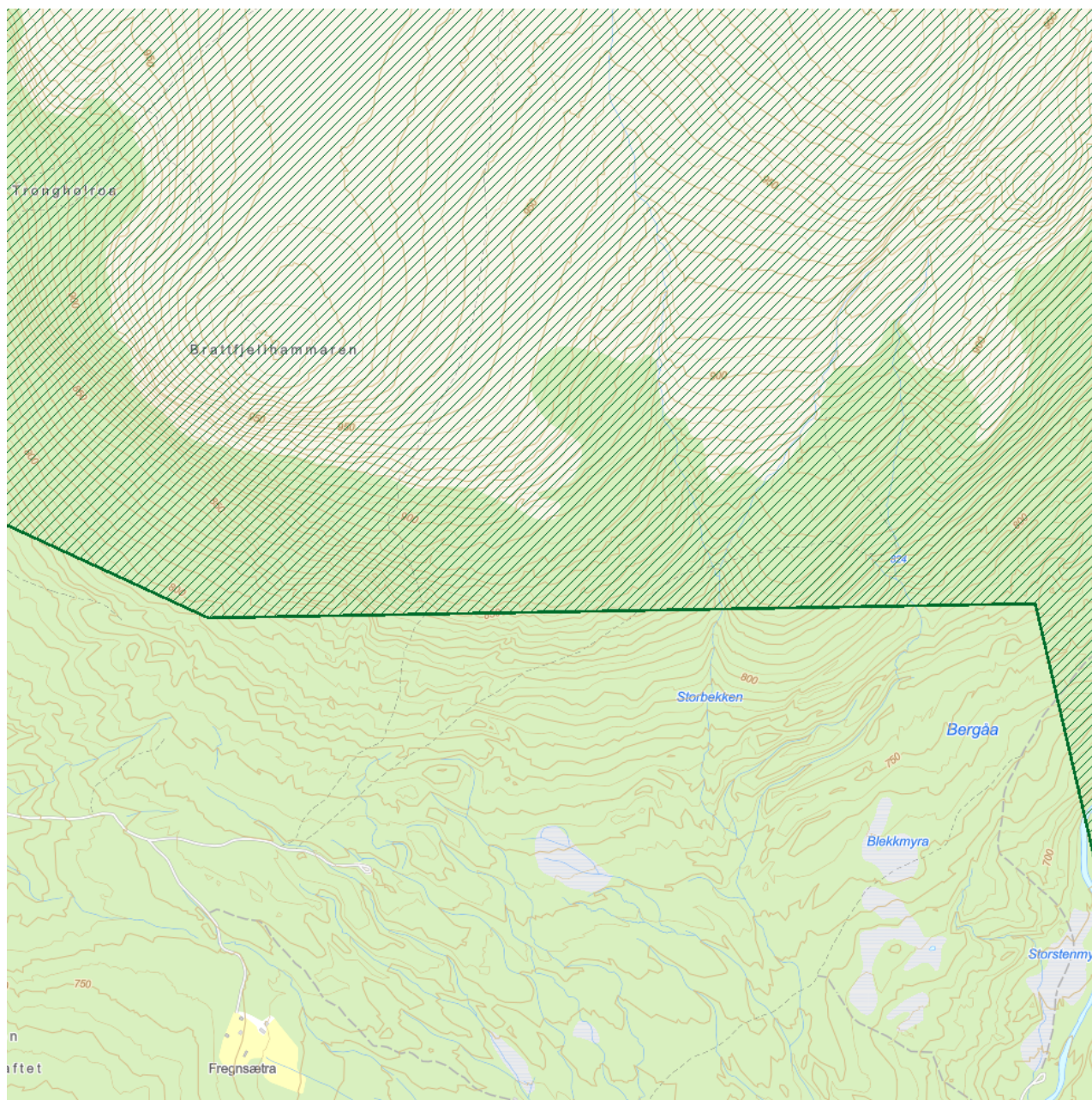
Alle som har tillatelse etter forskrift om vern av Fulufjellet nasjonalpark for bruk av motorkjøretøy skal føre kjørejournal der dato, tid, trasé/transportformålet og underskriften er påført. Tillatelsen og skjemaet må medbringes ved alle turer, og må kunne forevises på forespørsel fra oppsyn eller politi.

Føreren av kjøretøyet skal fylle ut for den enkelte tur **før turen starter** for at kjøringa blir vurdert å være i samsvar med tillatelsen. Brudd på vilkår, forskrifter eller lover medfører straffeansvar.

| Tur nr. | Trasé/transportform | Tidspunkt | Dato | Underskrift |
|---------|---------------------|-----------|------|-------------|
| 1 | | | | |
| 2 | | | | |
| 3 | | | | |
| 4 | | | | |
| 5 | | | | |
| 6 | | | | |
| 7 | | | | |
| 8 | | | | |
| 9 | | | | |
| 10 | | | | |
| 11 | | | | |
| 12 | | | | |
| 13 | | | | |
| 14 | | | | |
| 15 | | | | |
| 16 | | | | |
| 17 | | | | |
| 18 | | | | |



| | | | | |
|----|--|--|--|--|
| 19 | | | | |
| 20 | | | | |
| 21 | | | | |
| 22 | | | | |
| 23 | | | | |
| 24 | | | | |
| 25 | | | | |
| 26 | | | | |
| 27 | | | | |
| 28 | | | | |
| 29 | | | | |
| 30 | | | | |



Tegn inn kjøretrasé på kartet før retur av kjørebok.

*Hver enkelt tur skal føres i kjøreboka før transporten begynner. Kjørebok skal sendes i utfylt stand **innen 31. mai** hvert år til:*

*Nasjonalparkstyret for Fulufjellet
Postboks 987
2604 Lillehammer
E-post: sfinpost@statsforvalteren.no*



**Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Storvegen 5
2420 Trysil

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 +4762551187
sfinpost@statsforvalteren.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/fulufjellet>

STIFTELSEN NORSK INSTITUTT FOR NATURFORSKNING NINA
Postboks 5685 Torgarden
7485 TRONDHEIM

Saksbehandler Henriette Othilie Bøe Kildahl

Vår ref. 2022/9765 432.3

Deres ref.

Dato 09.11.2022

Delegert vedtak - Fulufjellet NP - dispensasjon - Oppsetting av viltkamera - Norsk institutt for naturforskning

Delegert vedtak

Med hjemmel i § 48 i naturmangfoldloven gis Norsk institutt for naturforskning dispensasjon for utplassering av ett viltkamera i Fulufjellet nasjonalpark, henhold til søknaden. Det er gitt vilkår som følger denne tillatelsen.

Det vises til søknad av 4. oktober 2022 fra Norsk institutt for naturforskning (NINA). Vi beklager lang saksbehandlingstid.

Dokumenter i sak

- Søknad med kartutsnitt av 04.10.2022 fra Norsk institutt for naturforskning v/ John Odden.

Saksopplysninger

Søknad

Viser til epost-korrespondanse med Nasjonalparkforvalter Henriette Othilie Bøe Kildahl, og søker med dette om tillatelse til å sette opp viltkamera nord for Bjønnmosætra i Fulufjellet nasjonalpark. Vi har fått tillatelse til oppsett av viltkamera fra grunneier (Statskog). Vi søker om tillatelse i tre år fram til og med 2025.

Viltkamera er en del av Scandcam prosjektet (<https://viltkamera.nina.no/>) som benytter et nettverk av viltkamera til å supplere overvåkingen av familiegrupper av gaupe og andre store rovdyr, samt villsvin. Prosjektet er finansiert av Miljødirektoratet og Statsforvalteren. Alle observasjoner av store rovdyr deles med forvaltningen.

Viltkameraene vil på en skånsom måte stropes til trær med remmer og låses med wire-lås. Kameraene kontrolleres 4-5 ganger i året til fots eller ski. Bilder deles med publikum på viltkamera.nina.no. Personvern sikres ved at ingen bilder av mennesker lagres, men slettes automatisk av bildegjenkjennings-algoritmer.

Plassering av viltkamera

Som nevnt ønsker vi gjerne å sette opp et viltkamera nord for Bjønnmosætra langs en gammel driftsvei som ser ut til å være lite benyttet av mennesker. Dette punktet ligger akkurat innenfor Fulufjellet nasjonalpark.

Nasjonalparkforvalter vil selvfølgelig få tilgang til alle data, og kan benytte bilder av ulike pattedyr til

Nasjonalpark Fulufjellet
Naturreservat Fregn



promotering og undervisning hvis ønskelig.

Hjemmelsgrunnlag

Myndighet

Forvaltningsmyndigheten for Fulufjellet nasjonalpark er delegert til Nasjonalparkstyret for Fulufjellet. I henhold til nasjonalparkstyrets vedtekter av 1. januar 2020 kan styret gi forvalter myndighet til å treffe vedtak i saker av kurant karakter, blant annet etter naturmangfoldloven § 48 der:

- a) Det dreier seg om fornying av dispensasjon gitt av styret eller arbeidsutvalget, og forutsetningene er tilnærmet uendret.
- b) Det foreligger etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av styret/AU i tilsvarende sak.
- c) Forvaltningsplanen gir entydige føringer for utfallet.

Ved tvil skal forvalter drøfte saken med styreleder. Dette skal komme frem av saksutredningen hvis forvalter treffer delegert vedtak i saken. Alle delegerte vedtak skal refereres for styret.

Nasjonalparkstyret har ikke tidligere behandlet søknader om oppsetting av viltkamera, så det er ingen etablert praksis for slike saker. Det fremgår heller ingen entydige føringer for utfallet for omsøkt tiltak i forvaltningsplanen for Fulufjellet. Fordi neste styremøte i nasjonalparkstyret for Fulufjellet ikke er berammet før 7. desember 2022, har forvalter, i dialog med styreleder for nasjonalparkstyret, blitt enige om å behandle saken som en delegert sak, og at saken refereres på førstkommande styremøte.

Verneformål og verneforskrift

Formålet med opprettelsen av Fulufjellet nasjonalpark er blant annet å bevare et stort naturområde som inneholder særegne, representative økosystem som er uten tyngre naturinngrep, herunder artsfattig fjellvegetasjon og artsrik barskog, jf. verneforskriftens § 1. I formålsparagrafen påpekes det også at allmenheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Det framgår etter § 3 punkt 1.1 i verneforskriftene:

«Området er vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring av varige eller midlertidige bygninger, anlegg og innretninger, gjerder, vegbygging, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving, utfylling og henleggelse av masse, sprenging og boring, bryting av stein, mineraler og fossiler og fjerning av større stein og blokker, mineraler og fossiler, drenering og annen form for tørrlegging, bakkeplanering, framføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, hensetting av campingvogner, bobiler og maskiner, oppsetting av skilt, opparbeiding og merking av stier og løyper o.l. Opplistingen er ikke uttømmende».

Oppføring av innretninger som viltkamera er å anse som oppføring av en midlertidig innretning og er videre ikke hjemlet som et tiltak forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til jf. § 3 punkt 1.3. Verneforskriftens § 4 (generelle unntaksbestemmelser) viser til at forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48. Søknaden må derfor vurderes etter naturmangfoldlovens § 48 (dispensasjon fra vernevedtak). Det følger av forarbeidene til naturmangfoldloven at den generelle dispensasjonsbestemmelsen i § 48 ikke kan anvendes for å utvide den rammen som er trukket opp i vernevedtaket. Bestemmelsen skal være en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutses eller spesielle/særskilte tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. I første rekke gjelder dette bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser. § 48 første alternativ dekker tilfeller hvor verneformålet og verneverdiene tåler enkeltstående avvik fra vernebestemmelsene.



Naturmangfoldlova

Saken må også bli vurdert etter naturmangfoldlovens miljørettslige prinsipper i §§ 8-12 (kunnskapsgrunnlag, føre-var prinsippet, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver samt miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder), jf. § 7.

Vurdering

Utplassering av ett viltkamera vil være å anse som en liten teknisk innretning som er plassert midlertidig i terrenget i verneområdet. Slik forvalter vurderer det vil det knapt være synlige for de som ferdes i terrenget. Slike opptaksinnretninger har ingen forstyrrende effekt i seg selv på dyrelivet. Forvalter mener derfor at dette går under kategorien «bagatellmessige inngrep». Det vil bli noe økt ferdsel i forbindelse med utplassering og ettersyn. Forvalter mener denne ferdselen vil ha minimalt eller ingen påvirkning på verneformål/kjente verneverdier. Med bakgrunn i naturfaglige sammenstillings- og registreringsmateriale som ble utarbeidet i forbindelse med verneplanprosessen for Fulufjellet vurderes kunnskapen om dette området og konsekvensene av det omsøkte tiltaket til å være tilstrekkelig slik at det ikke er nødvendig å innhente ny kunnskap om dette (§ 8). Føre-var-prinsippet ansees derfor ikke som et nødvendig hensyn (§ 9). En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for (§ 10). Det er ikke spesielt høy ferdsel i området i dag. Prosjektet med oppsetting av viltkamera vil øke ferdselen marginalt. Nml § 12 om miljøforsvarelige teknikker og driftsmetoder sikres gjennom vilkår i vedtaket. §11 anses ikke relevant i saken.

Vedtak

Med hjemmel i § 48 i naturmangfoldloven gis Norsk institutt for naturforskning dispensasjon for utplassering av ett viltkamera i Fulufjellet nasjonalpark, i henhold til søknaden.

Følgende vilkår gjelder for tillatelsen:

1. Dispensasjonen gjelder i tre år og ut 2025.
2. Kamera skal festes skånsomt på et tre med stropper med remmer og lås uten andre inngrep i vegetasjonen.
3. Det kreves tillatelse fra grunneier til utplassering av viltkamera (Statskog).
4. Viltkamera skal merkes med eier; navn, adresse og telefonnr.
5. Nasjonalparkstyret vil ha innsyn i/få tilsendt resultatene av arbeidet.
6. Personvern skal sikres ved at ingen bilder av mennesker lagres.
7. Alle viltkamera og øvrig opptaksutstyr skal fjernes uten bruk av motorisert ferdsel etter prosjektet er avsluttet.

Med hilsen

Henriette Othilie Bøe Kildahl
nasjonalparkforvalter

Godkjent elektronisk uten underskrift.

Kopi til:
John Odden



Anders Haugen
Storåssvingen 1 B
1169 OSLO

Saksbehandler Henriette Othilie Bøe Kildahl

Vår ref. 2022/10260 432.4

Deres ref.

Dato 25.11.2022

Delegert vedtak - Fregn NR - snødekt mark - transport til hytte - Fjellbu - Anders Haugen

Delegert vedtak

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet ved nasjonalparkforvalter finner å kunne innvilge dispensasjon fra verneforskriften for Fregn naturreservat, § 5 punkt 1, for bruk av snøskuter for transport av materialer, ved, utstyr og varer til Fjellbu i vintersesongene 2022/2023 t.o.m. 30.04.2025. Det er gitt vilkår som følger denne tillatelsen.

Viser til din søknad av 23. oktober 2022 der det søkes om en flerårig tillatelse til bruk av snøskuter for transport av varer, brensel og vedlikeholdsutstyr til hytta Fjellbu for vinteren 2022/2023, 2023/2024 og 2024/2025. Det søkes om tillatelse til å gjennomføre 10 turer årlig i løpet av denne perioden. Søker har de siste årene fått tillatelse til å kjøre 6 turer pr. sesong. Søker erfarer at 6 turer er tilstrekkelig for kjøring av proviant, varer, utstyr og vedlikeholdsmaterialer, men at det er for lite når det i tillegg skal kjøres opp ved til hytta for en hel sesong. Videre viser søker til at det ikke er tillatt å hugge trær til vedforsyning innenfor Fregn NR, og at dette fører til at alt av ved må transporteres inn. Traseen er flere steder meget bratt og i skrånende terreng, så skuterhengeren kan ikke lastes tungt. I tillegg må det kjøres opp spor for i det hele tatt å få med seg en henger. Det er ingen sommervei til hytta og stien fra veien opp er bratt, steinete og går i meget ulendt terreng. Søker presiserer at man ikke kan belage seg på å bære annet enn det helt nødvendige når de er på hytta sommerstid. Det aller meste av tørrproviant, utstyr, ved og vedlikeholdsmaterialer for et helt år må derfor kjøres opp i løpet av vintersesongen.

Traseen går fra fv. 2162 ved avkjørsel til Bergådalen, ca. 4,8 km langs Bergådalsvegen til litt nord for Bjørnåsbekken og videre sørvestover opp til Fjellbu på sørspissen av Fregn. Strekningen og traseen er den samme som det er søkt om tidligere år. Strekningen er angitt til totalt ca. 7,4 km hvorav en avstand på 700 meter er innenfor Fregn naturreservat. Formålet med opprettelsen av Fregn naturreservat er å bevare et naturskogpreget barskogområde som har særskilt betydning for biologisk mangfold. Videre er formålet å ta vare på variasjonsbredden i økosystemer, naturtyper, arter og genetisk mangfold. Av spesielle kvaliteter har området store arealer med gammel furu- og granskog på kalkrik grunn med et rikt artsmangfold, jf. verneforskriftens § 1.

Ifølge § 5 punkt 1 i verneforskriften for Fregn naturreservat er motorisert ferdsel til lands og til vanns forbudt. I forskriftens § 7 punkt 6 heter det imidlertid at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi dispensasjon til nødvendig transport av utstyr, varer og ved til eksisterende hytter og buer, samt nødvendig transport av materiell til vedlikehold. Det heter videre i dette forskriftspunktet at transporten primært skal skje ved bruk av lett beltekjøretøy på snødekt mark eller ved bruk av luftfartøy.

Søknaden blir behandlet administrativt i tråd med Vedtekter for nasjonalparkstyret for Fulufjellet gjeldende fra 1. januar 2020. Saken refereres til nasjonalparkstyret.



I naturmangfoldlovens § 8 heter det blant annet at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Med bakgrunn i naturfaglig sammenstillings- og registreringsmateriale som ble utarbeidet i forbindelse med verneplanprosessen for Fulufjellet, vurderes kunnskapen om dette området og konsekvensene av den omsøkte kjøringen til å være tilstrekkelig slik at det ikke er nødvendig å innhente ny kunnskap om dette. Naturmangfoldlovens § 9 om føre-var-prinsippet tillegges derfor liten vekt i denne saken.

I henhold til naturmangfoldlovens § 10 skal en påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. I naturreservatet er det en overordnet målsetting å begrense omfanget av motorferdsel til det nødvendigeste av nyttetransport. Det er derfor viktig at det settes rammer for omfanget av snøskutertransport. Etter forvalters oppfatning kan 10 turer pr. vintersesong innenfor naturreservatet synes vel mange for den ordinære forsyningen av husværet med ved, varer, utstyr, materialer mv. Normalt burde 3-5 turer pr. vintersesong være tilstrekkelig for å dekke dette transportbehovet til ei hytte som ikke har bilveg fram sommerstid. Dersom det er behov for å frakte inn materialer i forbindelse med mer omfattende vedlikeholdsarbeider enn det som blir nevnt i deres søknad har imidlertid forvalteren forståelse for at dette vil kreve flere turer.

I dette spesielle tilfellet er adkomsttraséen til hytta stedvis så bratt at det ikke er mulig å laste tung henger på snøskuteren. Det er derfor begrenset hvor mye ved det er mulig å få med på én tur. Fjellbu er den eneste bygningen innenfor naturreservatet som jevnlig vil kreve snøskutertransport av ved, materialer, utstyr mv. Med dette som bakgrunn anses presedensvirkningen for å innvilge denne søknaden som liten og dermed ikke til hinder for å kunne gi tillatelse til dette tiltaket. Det synes ikke å være behov for bruk av snøskuter for andre transportformål vinterstid i naturreservatet. En kan derfor ikke se at den samlede belastningen på naturreservatet vil bli for stor selv om antall turer økes noe utover det som er normalt.

Begrenset bruk av snøskuter på godt snødekt mark, forutsatt at det ikke ryddes vegetasjon i kjøretraséen, anses neppe å kunne påvirke verneverdiene vesentlig. En forutsetter at kjøringen skjer langs den traséen som er vist på kart som tidligere er sendt inn for å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet, jf. naturmangfoldlovens § 12 om miljøforsvarlig teknikk og driftsmåter. Naturmangfoldlovens § 11 vurderes ikke som relevant i denne sammenhengen.

Vedtak:

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet ved nasjonalparkforvalter finner å kunne innvilge dispensasjon fra verneforskriften for Fregn naturreservat, § 5 punkt 1, for bruk av snøskuter for transport av materialer, ved, utstyr og varer til Fjellbu i vintersesongene 2022/2023 t.o.m. 30.04.2025. Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for Anders Haugen med Lars Jørund Haugen som alternative snøskuterkjørere.
- Transporten skal følge samme kjøretrasé som beskrevet i søknad.
- Det skal ikke foretas rydding av vegetasjon i kjøretraséen innenfor naturreservatet.
- Dispensasjonen gjelder for inntil 10 turer (tur og retur) pr. vintersesong. Det skal imidlertid legges betydelig vekt på å begrense kjøringen innenfor naturreservatet til et absolutt minimum.
- All kjøring skal skje på en hensynsfull måte slik at skader på vegetasjon og unødige forstyrrelser av dyrelivet unngås.
- Kjøringen skal være avsluttet innen 30. april hvert år.
- Det skal føres kjørejournal med opplysninger om kjøringen. Hver enkelt tur skal føres i kjørejournalen før transporten begynner. Kjørejournalen skal sendes i utfylt stand til nasjonalparkstyret for Fulufjellet innen 31. mai hvert år.
- Dispensasjonen og kjørejournalen skal medbringes under kjøring.



**Nasjonalparkstyret
for Fulufjellet**

Dette vedtaket er truffet med hjemmel i verneforskriften for Fregn naturreservat, § 7 punkt 6. Vedtaket kan påklages etter bestemmelsene i forvaltningslovens § 28. Klagefristen er 3 uker fra mottakelsen av dette brevet. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Nasjonalparkstyret for Fulufjellet.

For ordens skyld vil en gjøre oppmerksom på at denne dispensasjonen bare gjelder i forhold til verneforskriften for Fregn naturreservat, og ikke i forhold til motorferdselloven og forskrift gitt i medhold av denne. Det er derfor nødvendig å søke om dispensasjon fra motorferdselloven hos Trysil kommune, samt å innhente samtykke fra grunneiere før lovlig kjøring kan finne sted.

Med hilsen

Henriette Othilie Bøe Kildahl
nasjonalparkforvalter

Godkjent elektronisk uten underskrift.

Vedlegg:

1 KJØREBOK – FREGN NR

Kopi til:

| | | | |
|------------------------------|--------------------------|------|-------------|
| Miljødirektoratet | Postboks 5672, Torgarden | 7485 | TRONDHEIM |
| Trysil kommune | Pb 200 | 2421 | TRYSIL |
| Statsforvalteren i Innlandet | Postboks 987 | 2604 | LILLEHAMMER |
| Statskog | Postboks 63 Sentrum | 7801 | NAMSOS |

KJØREBOK FOR FREGN NR SESONGENE 2022/2023, 2023/2024 og 2024/2025

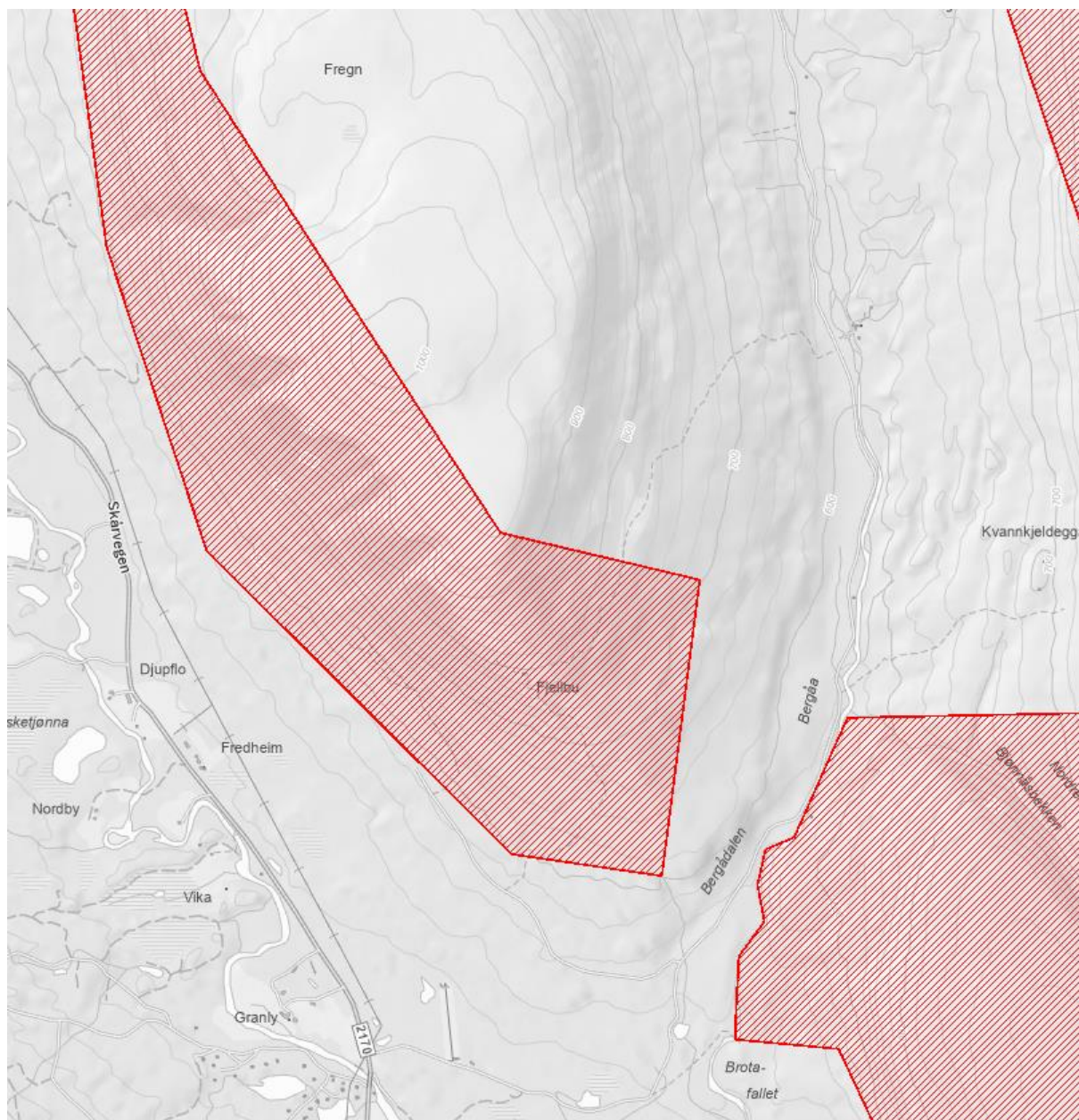
Alle som har tillatelse etter forskrift om vern av Fregn naturreservat for bruk av motorkjøretøy skal føre kjørejournal der dato, tid, trasé/transportformålet og underskriften er påført. Tillatelsen og skjemaet må medbringes ved alle turer, og må kunne forevises på forespørsel fra oppsyn eller politi.

Føreren av kjøretøyet skal fylle ut for den enkelte tur **før turen starter** for at kjøringa blir vurdert å være i samsvar med tillatelsen. Brudd på vilkår, forskrifter eller lover medfører straffeansvar.

| Tur nr. | Trasé/transportform | Tidspunkt | Dato | Underskrift |
|---------|---------------------|-----------|------|-------------|
| 1 | | | | |
| 2 | | | | |
| 3 | | | | |
| 4 | | | | |
| 5 | | | | |
| 6 | | | | |
| 7 | | | | |
| 8 | | | | |
| 9 | | | | |
| 10 | | | | |
| 11 | | | | |
| 12 | | | | |
| 13 | | | | |
| 14 | | | | |
| 15 | | | | |
| 16 | | | | |
| 17 | | | | |
| 18 | | | | |



| | | | | |
|----|--|--|--|--|
| 19 | | | | |
| 20 | | | | |
| 21 | | | | |
| 22 | | | | |
| 23 | | | | |
| 24 | | | | |
| 25 | | | | |
| 26 | | | | |
| 27 | | | | |
| 28 | | | | |
| 29 | | | | |
| 30 | | | | |



Tegn inn kjøretrasé på kartet før retur av kjørebok.

*Hver enkelt tur skal føres i kjøreboka før transporten begynner. Kjørebok skal sendes i utfylt stand **innen 31. mai** hvert år til:*

*Nasjonalparkstyret for Fulufjellet
Postboks 987
2604 Lillehammer
E-post: sfinpost@statsforvalteren.no*



Arkivsaksnummer: 2022/11635-1

Saksbehandler: Henriette Othilie Bøe Kildahl

Dato: 29.11.2022

| Utvalg | Utvalgssak | Møtedato |
|------------------------------------|------------|------------|
| Nasjonalparkstyret for Fulufjellet | 35/2022 | 07.12.2022 |

Fulufjellet NP og Fregn NR - delegering av myndighet - delegeringsreglement - Nasjonalparkstyret for Fulufjellet

Innstilling fra forvalter

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet vedtar forslag til delegeringsreglement for nasjonalparkstyret.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

- Vedlegg 1: Forslag til delegeringsreglement for Fulufjellet nasjonalpark og Fregn naturreservat av 07.12.2022.
- Vedlegg 2: Vedtak for Nasjonalparkstyret for Fulufjellet av 1. januar 2020.
- Vedlegg 3: Informasjon om overtredelsesbegyr etter naturmangfoldloven – Miljødirektoratet av 21.06.2022.

Saken er vurdert i forhold til

- Forskrift om vern av Fulufjellet nasjonalpark, Trysil kommune, Innlandet.
- Forskrift om vern av Fregn naturreservat, Trysil kommune, Innlandet.
- Forvaltningsplan for Fulufjellet nasjonalpark av mai 2017.

Saksopplysninger

Ifølge vedtektene for styret, punkt 6.2. kan styret «gi forvalteren myndighet til å treffe vedtak i saker av kurant karakter. Med kurant karakter menes følgende:

- Saker etter verneforskriftens spesifiserte dispensasjonsbestemmelser om ferdsel og motorferdsel.
- Saker etter verneforskriftens øvrige spesifiserte dispensasjonsbestemmelser og etter naturmangfoldlovens § 48 der:

- a) *Det dreier seg om fornying av dispensasjon gitt av styret eller arbeidsutvalget, og forutsetningene er tilnærmet uendret.*
- b) *Det foreligger etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av styret/AU i tilsvarende sak.*
- c) *Forvaltningsplanen gir entydige føringer for utfallet*

Ved tvil skal forvalter drøfte saken med styreleder. Dette skal komme frem av saksutredningen hvis forvalter treffer delegert vedtak i saken. Alle delegerte vedtak skal refereres for styret».

Nasjonalparkstyret har i oppstarten behandlet alle saker politisk. I 2014 vedtok styret å delegere saker knyttet til motorferdsel. Det gikk ikke frem av vedtaket hvor lenge delegeringen av myndighet skulle vare, så forvalter har forholdt seg til vedtaket fattet i 2014 frem til dags dato.

Vedtak i sak 26/2014

- *«Nasjonalparkstyret for Fulufjellet delegerer til nasjonalparkforvalter myndighet til å treffe vedtak i alle saker som gjelder søknader om løyve etter den spesifiserte dispensasjonsbestemmelsen i verneforskrifta for Fulufjellet nasjonalpark § 3, pkt. 6.3, og etter den spesifiserte dispensasjonsbestemmelsen i verneforskrifta for Fregn naturreservat § 7 punkt 4., 5. og 6.*
- *Styret vurderer eventuelle innkomne klager på vedtak.»*

I Nasjonalparkstyret for Fulufjellet sine vedtekter står det under pkt 8.5 at «*Styret har som forvaltningsmyndighet et selvstendig ansvar for å påse at alle brudd på verneforskriftene som styret får kjennskap til blir rapportert/anmeldt til politiet dersom det er grunn til å anta at forholdet er straffbart*».

Fra 2022 har Miljødirektoratet myndighet til å følge opp ulovlige forhold ved å ilegge et såkalt overtredelsesgebyr. Se informasjon om overtredelsesgebyr i vedlegg 3 til saksframlegget.

Vurdering

Hensikten med dette delegeringsreglementet er å legge til rette for en effektiv og funksjonell forvaltning av verneområdene Fulufjellet NP og Fregn NR for å fastsette og gi en oversikt over hvem i nasjonalparkstyret inkludert sekretariatet som har myndighet til å ta hvilke avgjørelser. Myndighetsområdet for og organiseringen av verneområdestyret er gitt i vedtektene for styret, fastsatt av Miljødirektoratet.

Dersom nasjonalparkstyret blir kjent med overtredelser av naturmangfoldloven som bør følges opp med en annen reaksjon enn politianmeldelse, bør Miljødirektoratet kontaktes for å avklare om det kan være aktuelt å ilegge overtrederen et overtredelsesgebyr. Dersom saken vurderes egnet, kan den oversendes formelt til Miljødirektoratet for videre behandling.

Følgende eksempler kan være egnet for bruk av overtredelsesgebyr:

- mindre brudd på vilkår i tillatelser
- små byggetiltak på eksisterende bygninger •
- el-sykling på vei hvor sykling er tillatt
- forsøpling (lite omfang)
- ulovlig bål, brenning av avfall (lite omfang)
- brudd på ferdselsforbud (kort varighet og ingen forstyrrelse av dyrelivet)

- bruk av drone (ikke ved forstyrrelse eller unødig jaging)
- hensetting av gjenstander (lite omfang)
- graving (lite omfang) og deponering (lite omfang)
- telting uten tillatelse (kort tidsrom ingen skjerpene omstendigheter)

Ileggelse av overtredelsesgebyr bør skje raskt, slik at overtrederen får en rask reaksjon. Dette vil virke mer preventivt enn om overtredelsesgebyret kommer lenge etter at lovbruddet er gjennomført. Nasjonalparkstyret kan delegere til sine forvaltere adgangen til å sende over saker til Miljødirektoratet med sikte på overtredelsesgebyr. Miljødirektoratet anbefaler at dette gjøres for å sikre en mest mulig effektiv saksgang.

Nasjonalparkforvalterne kan av og til oppdage ulovlige forhold, eller få tips fra andre om ulovlige forhold som har forekommet i verneområdene. Eksempelvis saker knyttet til bruk av drone, hensetting av gjenstander, forsøpling, ulovlig vedsanking og bålbrenning.

Ved hver overtredelse av regelverket må forvaltningen ta stilling til om saken skal politianmeldes eller om det i stedet bør ilegges et overtredelsesgebyr. Overtredelsesgebyr regnes generelt sett som en mildere reaksjon enn politianmeldelse.

Vedlagt følger eget delegeringsreglement. Reglementet bør behandles av sittende styre en gang i løpet av sittende periode.

Verneområde- og nasjonalparkstyrrer
Alle statsforvaltere

Trondheim, 21.06.2022

Deres ref.:
[REF]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/6362

Saksbehandler:
Hege Langeland

Informasjon om overtredelsesgebyr etter naturmangfoldloven

Miljødirektoratet vil i dette brevet gi informasjon om hvordan overtredelsesgebyr vil bli benyttet som reaksjon for på brudd på naturmangfoldloven.

Om overtredelsesgebyr etter naturmangfoldloven

Overtredelsesgebyr er en forvaltningssanksjon som kan ilegges privatpersoner og foretak som en reaksjon på brudd på bestemmelser angitt i [naturmangfoldloven § 74](#). Denne sanksjonen kan brukes for å reagere på brudd på naturmangfoldlovens bestemmelser, forskrifter etter loven og bestemmelser i enkeltvedtak etter loven.

Overtredelsesgebyr regnes som straff og er en alternativ reaksjon til politianmeldelse for oppfølging i straffesporet. Ved overtredelser av regelverket må forvaltningen ta stilling til om saken skal politianmeldes eller om det i stedet bør ilegges et overtredelsesgebyr. Overtredelsesgebyr regnes generelt sett som en mildere reaksjon enn politianmeldelse (oppfølging i straffesporet).

Politiet og påtalemyndigheten skal prioritere å følge opp lovbrudd som er av alvorlig karakter, eller som ikke anses å kunne sanksjoneres tilstrekkelig av forvaltningen. Ved lovbrudd som forvaltningen har forutsetninger for å avdekke og sanksjonere på en tilstrekkelig måte, skal forvaltningssporet benyttes, f.eks. med illeggelse av overtredelsesgebyr. De alvorlige bruddene på naturmangfoldloven skal derfor fortsatt politianmeldes.

Overtredelsesgebyr er aktuelt for de overtredelsene som vurderes som mindre alvorlige, men hvor det er viktig for etterlevelsen av regelverket at det kommer en reaksjon. Det er i tillegg en forutsetning for å gi overtredelsesgebyr at saken er tilstrekkelig opplyst slik at det ikke er uklårheter mht. hva som har skjedd eller av hvem.

Bevis og taushetsretten i forvaltningsloven § 48

Når forvaltningsorganet blir kjent med at det foreligger en overtredelse som det er aktuelt å følge opp med overtredelsesgebyr eller politianmeldelse, må vedkommende overtreders gjøres oppmerksom på at vedkommende ikke har plikt til å uttale seg, se [forvaltningsloven § 48](#). En kort

generell orientering om taushetsretten bør gis til gjerningspersonen så snart et tilsyn eller undersøkelser gir mistanke om at det kan være begått brudd på regelverket. Vedkommende kan likevel velge å forklare seg frivillig etter at slik generell orientering er gitt, og forklaringen kan i slike tilfeller brukes som bevis.

Denne regelen springer ut av vernet mot selvinkriminering som gir beskyttelse mot å tvinges til å bidra til egen straffeforfølgning gjennom en forklaring eller annen bevisføring som medfører erkjennelse av skyld, og er en del av kravet om rettferdig rettergang i Den europeiske menneskerettighetskonvensjon artikkel 6 nr. 1.

Miljødirektoratet har myndighet

Det er bare Miljødirektoratet som har myndighet til å gi overtredelsesgebyr etter naturmangfoldloven § 74. På et senere tidspunkt kan det bli aktuelt å delegerer myndigheten videre.

Dersom nasjonalpark- og verneområdestyrer eller statsforvalter blir kjent med overtredelser av naturmangfoldloven som bør følges opp med en annen reaksjon enn politianmeldelse, bør Miljødirektoratet kontaktes for å avklare om det kan være aktuelt å ilegge overtrederen et overtredelsesgebyr (se kontaktpersoner avslutningsvis i brevet). Miljødirektoratet vil i slike tilfeller gjør en foreløpig forhåndsvurdering av om overtredelsesgebyr kan være en egnet reaksjon i den aktuelle saken. Dersom saken vurderes egnet, kan den oversendes formelt til Miljødirektoratet for videre behandling. Vurderes saken som mer alvorlig skal den i stedet politianmeldes, jf. over.

Når saken skal oversendes til Miljødirektoratet, er det viktig at all informasjon som opplyser forholdet er med. I oversendelsesbrevet må det redegjøres for hva som har skjedd, når, hvor og av hvem. Navn og kontaktinformasjon på den/de som har begått handlingen(e) må med. Dokumentbevis, bilder, kartfestinger osv. vedlegges der disse finnes. Dokumentene bør som hovedregel unntas offentlighet etter offentleglova § 24 annet ledd.

Miljødirektoratet vil sørge for den videre behandlingen av saken når den er oversendt hit. Overtrederen vil bl.a. få forhåndsvarsel før det eventuelt gis et vedtak om å ilegge overtredelsesgebyr. Miljødirektoratet vil også sørge for samordning med andre myndigheter i samsvar med forvaltningsloven § 47 i saker hvor dette er et krav.

Ileggelse av overtredelsesgebyr bør skje raskt, slik at overtrederen får en rask reaksjon. Dette vil virke mer preventivt enn om overtredelsesgebyret kommer lenge etter at lovbruddet er gjennomført. Nasjonalpark- og verneområdestyrer kan delegerer til sine forvaltere adgangen til å sende over saker til Miljødirektoratet med sikte på overtredelsesgebyr. Vi anbefaler at dette gjøres for å sikre en mest mulig effektiv saksgang.

Overtredelsesgebyr kan bare ilegges for overtredelser som er foretatt etter 1. januar 2021, og det er en foreldelsesfrist på 2 år.

Hvilke overtredelser er egnet for overtredelsesgebyr?

Generelle momenter

Som nevnt, er det de mindre alvorlige straffbare overtredelsene som vil være egnet for overtredelsesgebyr. I tillegg kan gebyr benyttes på overtredelser som i dag ikke er gjort straffbare, som f.eks. brudd på naturmangfoldloven § 6.

I saker hvor man kan velge mellom anmeldelse eller overtredelsesgebyr vil følgende momenter tale *for* overtredelsesgebyr:

- Overtredelsen regnes som et mindre alvorlig lovbrudd sammenlignet med andre overtredelser på feltet (eller regnes som en formalovertredelse).
- Overtredelsen gjelder et enkelt, konstaterbart faktum. Saken må være tilstrekkelig opplyst. Er det tvil rundt hva som har skjedd eller hvem som har begått handlingen må saken anmeldes slik at faktum blir klarlagt gjennom etterforskning.
- Subjektiv skyld er enkelt å konstatere (som punktet over).
- Overtredelsen gir små konsekvenser av den enkelte handling.
- Overtredelsen gjelder et enkeltstående brudd fra gjerningspersonen. Flere overtredelser fra samme gjerningsperson vil kunne tilsi anmeldelse.

Miljødirektoratet har gjort en forhåndsvurdering av hvilke typetilfeller som generelt sett bør politianmeldes og hvilke som kan være aktuelle for overtredelsesgebyr. Overtredelsene må samtidig vurderes konkret i den enkelte sak i lys av momentene over.

I det følgende gir vi noen eksempler på saker som *kan* være egnet for gebyr. Eksemplene er ikke uttømmende og bare veiledende:

Overtredelser i verneområder

Overtredelser som gjelder ulovlig motorferdsel, ulovlige byggetiltak uten søknad, hogst, samt graving og deponering som har et visst omfang bør som hovedregel anmeldes. Flere overtredelser fra samme overtreder bør også som oftest anmeldes.

Forutsatt at overtredelsen ikke har medført særlige konsekvenser for naturverdier vurderer vi at følgende eksempler kan være egnet for bruk av overtredelsesgebyr:

- mindre brudd på vilkår i tillatelse
- små byggetiltak på eksisterende bygninger
- el-sykling på vei hvor sykling er tillatt
- forsøpling (lite omfang)
- ulovlig bål, brenning av avfall (lite omfang)
- brudd på ferdselsforbud (kort varighet og ingen forstyrrelse av dyrelivet)
- bruk av drone (ikke ved forstyrrelse eller unødig jaging)
- hensetting av gjenstander (lite omfang)
- graving (lite omfang)
- deponering (lite omfang)
- telting uten tillatelse (kort tidsrom ingen skjerpene omstendigheter)

Det kan også være aktuelt å bruke overtredelsesgebyr i andre tilfeller enn eksemplene som vi har vist til over.

Subjektiv skyld er videre en del av vurderingen av hvilken reaksjon som bør benyttes, f.eks. vil en handling som er begått med forsett eller grov uaktsomhet (vedkommende er sterkt å bebreide for sin handlemåte), kan tale for at en sak bør anmeldes.

Overtredelser utvalgte naturtyper

Overtredelsesgebyr kan ofte være aktuelt ved brudd på aktsomhetsplikta i naturmangfoldloven § 6, der overtredelsen har rammet en utvalgt naturtype. Ettersom overtredelse av aktsomhetsplikten ikke er straffbar, vil overtredelsesgebyr også være aktuelt ved grove overtredelser.

Overtredelser artsforvaltning

Overtredelsesgebyr for brudd på naturmangfoldlovens regler om artsforvaltning kan, avhengig av artens bevaringsstatus og omstendighetene rundt det straffbare forholdet, være egnet for individuelt utmålt overtredelsesgebyr dersom overtredelsen ikke anmeldes.

Overtredelser fremmede organismer

Overtredelsesgebyr kan være aktuelt ved mindre alvorlige overtredelser av regelverk etter naturmangfoldlovens kapittel IV om fremmede organismer. Eksempler på saker der det kan være aktuelt å vurdere overtredelsesgebyr kan være brudd på vilkår i tillatelse etter forskrift om utenlandske treslag til skogbruksformål, overtredelse av pliktene i forskrift om fremmede organismer V eller ulovlig utsetting av landlevende planter foretatt av privatpersoner.

Krav om stans, retting og tvangsmulkt

Krav om stans, retting og tvangsmulkt etter naturmangfoldloven kapittel IX kan og bør brukes i tillegg til overtredelsesgebyr. Varsel og vedtak om dette kan skje parallelt med at det ilegges overtredelsesgebyr, og er i utgangspunktet to ulike prosesser.

Statsforvalteren og nasjonalpark- og verneområdestyrene har selv myndighet til å fatte vedtak om f.eks. retting etter naturmangfoldloven § 69. Miljødirektoratets veileder [M-617 Oppfølging av ulovlige forhold i verneområder](#) gir informasjon om hvordan dette bør gjøres i verneområder. Denne veilederen vil senere bli oppdatert med mer veiledning om bruk av overtredelsesgebyr i verneområder.

Kontaktpersoner

Vi ber om at følgende personer kontaktes for henvendelser om overtredelsesgebyr:

- *Verneområder:* Helene Mokkelbost (helene.mokkelbost@miljodir.no), Hege Langeland (hege.langeland@miljodir.no), John Ole Grøtte (john.ole.grotte@miljodir.no) og Pål Foss Digre (pal.foss.digre@miljodir.no).
- *Fremmede organismer, utenlandske treslag og utvalgte naturtyper:* Pål Foss Digre (pal.foss.digre@miljodir.no)
- *Artsforvaltning:* Nils Kristian Grønvik (nils.kristian.gronvik@miljodir.no)

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Trond Flydal
seksjonsleder

Hege Langeland
seniorrådgiver

Delegeringsreglement for Nasjonalparkstyret for Fulufjellet

07.12.2022

Formål

Hensikten med dette delegeringsreglementet er å legge til rette for en effektiv og funksjonell forvaltning av verneområdene Fulufjellet NP og Fregn NR for å fastsette og gi en oversikt over hvem i nasjonalparkstyret inkludert sekretariatet som har myndighet til å ta hvilke avgjørelser. Myndighetsområdet for og organiseringen av nasjonalparkstyret er gitt i vedtektene for styret, fastsatt av Miljødirektoratet.

Definisjoner

Myndighet

Med "myndighet" forstås retten til å fatte beslutninger. Dette kan være enkeltvedtak jf. forvaltningsloven § 2 a) –b), nasjonalparkstyret har ikke myndighet til å gi forskrifter jf. samme lov §2 c), eller beslutninger i den daglige drift.

Vedtak

Med vedtak menes en avgjørelse gjort av en offentlig myndighet som generelt eller konkret fastsetter private personer/rettssubjekter sine rettigheter og/eller plikter. Nasjonalparkstyret har kun kompetanse til å fatte enkeltvedtak, det vil si vedtak som gjelder en eller flere bestemte personer, jf. forvaltningsloven § 2 b).

Ansvar

Ansvar kan defineres som både rettslig, politisk, faglig, administrativt og/eller personlig ansvar. Det rettslige ansvaret til nasjonalparkstyret som organisasjon ligger hos styret ved leder. Forvalteren er ansvarlig ovenfor styret.

Delegere

Å delegere vil si å tildele andre den myndighet man selv har. Nasjonalparkstyret for Fulufjellet har sin myndighet delegert fra Miljødirektoratet.

Styret kan delegere myndighet til forvalter, men styrets overordnede ansvar for verneområdene kan ikke delegeres til andre. Delegert myndighet kan når som helst trekkes inn og den som har delegert sin myndighet, kan når som helst velge å selv overta ansvaret og gjøre vedtak.

Organisering

De organer som kan ta avgjørelser i Nasjonalparkstyret for Fulufjellet er:

1. Nasjonalparkstyret for Fulufjellet. Bestående av 3 medlemmer med personlig vara, to fra Trysil kommune (kommunestyret) og en fra Innlandet fylkeskommune (fylkesting/fylkesråd).

2. Arbeidsutvalg. Styret kan nedsette et arbeidsutvalg bestående av medlemmer fra styret.

3. Leder, i dennes fravær nestleder. Disse oppnevnes av styret i konstituerende møte hvert fjerde år etter kommunevalg og ny oppnevning av medlemmer. Leder og nestleder er samme person i styret.

4. Nasjonalparkforvalter. Det er en verneområdeforvalter som utgjør nasjonalparkstyrets sekretariat.

Rammer-ansvar

Rammene for nasjonalparkstyrets myndighetsområde er gitt av:

1. Naturmangfoldloven, herunder kapittel II om bærekraftig bruk og kapittel V om områdevern.
2. Forskrifter for de verneområder som styret forvalter (definert i vedtektene)
3. Forvaltningsplan(er) for verneområdene.
4. Vedtektene for nasjonalparkstyret, gitt av Miljødirektoratet.
5. Stillingsinstruks for forvalteren, gitt av Miljødirektoratet.
6. Videre gjelder kommunelovens kapittel 11 om saksbehandling og samme lov § 8.1 så langt de passer. I tillegg gjelder andre lover som regulerer offentlige organers virksomhet som forvaltningsloven, offentlighetsloven mv.

Styrets, arbeidsutvalgets og leders ansvar

Disse skal forvalte verneområdene i samsvar med internasjonale forpliktelser, naturmangfoldloven og verneforskriftene for det enkelte verneområde. Representantene i styret har et felles ansvar for en helhetlig forvaltning av verneområdene hvor ivaretagelse av verneverdiene og verneformålet er hovedoppgaven.

Forvalters ansvar

Forvalter skal i samråd med styret sørge for enhetlig og helhetlig forvaltning av verneområdene uavhengig av administrative grenser, i tråd med foregående overskrift. Forvalternes hovedfunksjon er å være sekretariat for nasjonalparkstyret og faglig forberede alle styresaker.

Forvalteren skal gjennom sin saksbehandling bidra til at styret forvalter områdene i samsvar med naturmangfoldloven og verneforskriftene, og følge forvaltningslovens bestemmelser.

Prinsipper for delegering i Nasjonalparkstyret for Fulufjellet

1. Styret behandler alle saker av prinsipiell betydning.
2. Styret vil delegerer sin myndighet til å behandle kurante saker til forvalterne så langt det er åpnet for det i vedtektene.
3. Dersom det er tvil om en sak er kurant skal forvalter diskutere dette med leder. Lederen kan da avgjøre spørsmålet, eller legge saken fram til politisk behandling.
4. På grunn av tid mellom møter, kan leder i hastesaker av reversibel karakter ta avgjørelse om at saken skal behandles delegert. Dette skal legges fram for det organ som normalt skulle ha behandlet saken.
5. Delegering av myndighet skal skje gjennom vedtak av dette dokumentet og senere endringer.
6. Avklaringer som blir gjort ved behandling av tvilstilfeller utvikler sedvane som supplerer reglene i reglementet. Slike bør tas inn ved rulleringer.
7. Alle saker skal forberedes og behandles i samsvar med god saksbehandlingsskikk hjemlet i offentlig lovverk jf. forvaltningsloven, offentlighetsloven og naturmangfoldloven.
8. Styret kan når som helst be om tilbakerapportering om bruken av delegert myndighet. Rutinemessig skjer dette ved at administrative vedtak refereres i første påfølgende styremøte saker.
9. Styret kan når som helst trekke tilbake delegert myndighet. Den som har fått delegert myndighet kan overlate til det overordnede organ å fatte avgjørelsen i en sak.

Rullering

Dette reglementet skal behandles en gang i valgperioden.

Kurant eller prinsipiell?

En sak regnes som kurant når lov, forskrift, forvaltningsplan, retningslinjer fra styret eller presedens (tidligere, tilsvarende vedtak) entydig avgjør hva som skal bli utfallet.

Prinsipielle saker er der de spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene ikke dekker det aktuelle tiltaket, eller der det er aktuelt å fravike disse gjennom bruk av naturmangfoldlovens § 48 og det ikke er entydig jf. forrige avsnitt hva som skal bli utfallet.

Saker som gir varige inngrep og / eller effekter, eksempelvis byggesaker og andre terrenginngrep, er ikke kurante.

En del saker som må behandles etter § 48 er likevel kurante. Det kan dreie seg om (motor)ferdsel for formål ikke fanget opp i forskriften og andre mindre tiltak som ikke gir fysiske inngrep eller varige effekter, der forvaltningsplanen gir føringer eller der det foreligger presedens.

Delegering av myndighet – Nasjonalparkstyret for Fulufjellet

All myndighet for de verneområder styret forvalter og styrets øvrige myndighet ligger i utgangspunktet til nasjonalparkstyret.

1. Styret bestemmer om det skal opprettes et arbeidsutvalg, og vedtar i tilfelle antall medlemmer og varamedlemmer i dette.
2. Styret velger medlemmer i arbeidsutvalget, styreleder og nestleder. Disse er også leder og nestleder i arbeidsutvalget.
3. Styret kan delegeres sin myndighet til å ta avgjørelser av ikke-prinsipiell karakter til AU, leder og forvalter innenfor de rammer vedtektene setter.
4. Styret tilrår budsjett for kommende kalenderår.
5. Styret vedtar budsjett og foretar budsjettregulering. Styret behandler Årsrapport og regnskap.
6. Styret behandler klager på vedtak før eventuell oversendelse til klageinstansen, der ikke annet framgår av dette reglement.
7. Politianmeldelse (jf. 8.5 i vedtektene). Myndighet til å inngi anmeldelse ligger til styret.

Delegering av myndighet fra nasjonalparkstyret til leder

1. Leder underskriver på vegne av nasjonalparkstyret der underskriften forplikter styret.
2. Om nasjonalparkstyret har eget budsjett og regnskap, har leder anvisningsfullmakten.
3. Leder kan ta avgjørelse om at hastesaker som etter reglementet skal avgjøres av AU skal behandles delegert. Slike saker skal legges fram i første påfølgende møte i arbeidsutvalget.
4. Leder kan beslutte at klage skal gis oppsettende virkning inntil det organ i nasjonalparkstyret som skal behandle klagen kan ta endelig stilling til dette.
5. Avgjørelse om utsatt klagefrist er delegert til leder.

Delegering fra nasjonalparkstyret til forvalter

1. Forvalter delegeres myndighet (jf. vedtektene 6.2) til å treffe vedtak etter naturmangfoldloven /verneforskriftene i kurante enkeltsaker etter de spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene i forskriftene og etter naturmangfoldloven § 48 der

- a) Det gjelder fornying av dispensasjon gitt av styret og forutsetningene er tilnærmet uendret.
- b) Det er foreligget etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av Styret/AU i tilsvarende sak.
- c) Forvaltningsplanen gir entydige føringer for utfallet.

Ved tvil skal forvalter drøfte saken med styreleder. Det skal komme frem av saksutredningen hvis forvalter treffer delegert vedtak i saken. Alle delegerte vedtak skal refereres for styret.

2. Forvalter delegeres myndighet til å foreta avgjørelser i den daglige drift innenfor rammer gitt i vedtekter, driftsbudsjett, arbeidstidsbestemmelser, reiseregulativ, tjenestemannsloven og andre bestemmelser for Statsforvalterens tjenestemenn. Det er styret som disponerer forvalterens arbeidstid.
3. Forvalter delegeres myndighet til å sende over aktuelle overtredelser til Miljødirektoratet med sikte på overtredelsesgebyr.

Vilkår for delegert myndighet til forvalter vedr. overtredelsesgebyr etter NML:

- Gjelder overtredelser etter naturmangfoldloven og verneforskriftene som vurderes å være mindre alvorlige, der det ikke har medført særlige konsekvenser for naturverdier. Alvorlige overtredelser skal fortsatt vurderes av arbeidsutvalget (AU) eller nasjonalparkstyret for eventuell politianmeldelse.
- Styreleder orienteres om saken for å avgjøre hvilken reaksjon som skal benyttes.
- Nasjonalparkstyret orienteres om aktuelle saker sendt over til Miljødirektoratet i påfølgende styremøte.
- Delegeringsreglementet for nasjonalparkstyret revideres i tråd med dette vedtaket.

Klagebehandling

Klageinstansen er Miljødirektoratet.

I utgangspunktet behandler styret alle klager før eventuell oversendelse til klageinstansen. (Imidlertid er AU delegert myndighet til å gjøre slik behandling av egne vedtak og administrative vedtak når hensiktsmessig).

I tillegg har alltid det organ som har fattet et vedtak selv myndighet til å ta klage til følge jf. FVL § 33,2. avsnitt. Dog må vedtak fattet av forvalter alltid omgjøres av overordnet organ etter eventuell klage, jf. vedtektene pkt. 12, også om klagen skal tas til følge.

Omgjøring av vedtak

Et organ som har fattet enkeltvedtak, eller et overordnet organ, kan omgjøre eget vedtak eller vedtak i underordnet organ av eget initiativ uten klage, jf. FVL § 35.

I praksis behandles slike klager i det organ som først har møte for å unngå større forsinkelse enn nødvendig.

Vedtekter for nasjonalparkstyret for Fulufjellet

Miljødirektoratet har med hjemmel i naturmangfoldloven § 62 annet ledd og tredje punktum, jf Klima- og miljødepartementets delegering av myndighet til Miljødirektoratet i brev av 20. oktober 2015, jf. kongelig resolusjon av 9. oktober 2015, fastsatt følgende vedtekter for nasjonalparkstyret gjeldende fra 1. januar 2020:

1. VEDTEKTENES FORMÅL

Formålet med disse vedtektene er å legge til rette for en helhetlig og kunnskapsbasert forvaltning av de verneområder styret har ansvar for.

Vedtektene skal sørge for at nasjonalparkstyret skal kunne oppfylle formålet med vernet i tråd med nasjonale mål og internasjonale forpliktelser.

2. STYRETS MYNDIGHET

Dette verneområdet skal forvaltes av et nasjonalparkstyre, jf. naturmangfoldloven § 62 annet ledd tredje punktum, innenfor rammen av naturmangfoldloven, herunder lovkapittel II Alminnelige bestemmelser om bærekraftig bruk, lovkapittel V Områdevern og verneforskrifter for de enkelte verneområdene.

Nasjonalparkstyret anses som en juridisk person med myndighet til å inngå avtaler og påta seg forpliktelser innenfor de økonomiske rammene styret disponerer.

3. GEOGRAFISK VIRKEOMRÅDE

Nasjonalparkstyret skal ha forvaltningsansvaret for følgende verneområder:

| IID | Områdenavn | Verneform |
|------------|-------------------|------------------|
| VV00003056 | Fulufjellet | Nasjonalpark |
| VV00003057 | Fregn | Naturresevat |

4. NASJONALPARKSTYRETS MEDLEMMER, OPPNEVNING, SAMMENSETTING MV

Sammensetningen av styret skal følge kravene til kjønnsfordeling i likestillingsloven § 28.

Nasjonalparkstyret skal ha 3 medlemmer med personlige varamedlemmer som møter når det faste medlemmet har forfall. Nasjonalparkstyret oppnevnes av Miljødirektoratet etter innstilling fra kommunen og fylkestinget i Innlandet.

Kommunen skal være representert med to medlemmer og innstiller to kvinner og to menn blant kommunestyrets medlemmer. Fylkeskommunen skal være representert med ett medlem fra fylkestinget/fylkesrådet, og innstiller en kvinne og en mann blant fylkestingets/fylkesrådets medlemmer.

Oppnevningsperioden for medlemmene følger valgperioden for henholdsvis kommunestyret og fylkestinget.

Nasjonalparkstyret velger selv sin leder og nestleder.

5. OPPRETTELSE AV ARBEIDSUTVALG

Styret kan nedsette et arbeidsutvalg bestående av personer fra styret.

Styret kan gi arbeidsutvalget myndighet til å treffe vedtak etter naturmangfoldloven/verneforskriftene i enkeltsaker som ikke er av stor betydning for verneverdiene. Arbeidsutvalgets vedtak skal treffes innenfor rammen av prinsipper fastsatt av styret for de ulike saksområdene i tråd med naturmangfoldloven/verneforskriftene.

6. NASJONALPARKSTYRETS SEKRETARIAT

Sekretariatet for nasjonalparkstyret består av en eller flere nasjonalparkforvalter(e) som ansettes av Fylkesmannen i Innlandet og i dialog med styret. Fylkesmannen har personalansvaret for nasjonalparkforvalteren(e).

6.1 Forvalters rolle

Forvalteren skal i samråd med nasjonalparkstyret sørge for enhetlig og helhetlig forvaltning av verneområdene uavhengig av administrative grenser. Forvalterens hovedfunksjon er å være sekretariat for nasjonalparkstyret og faglig forberede alle styresaker. Forvalteren skal gjennom sin saksbehandling bidra til at styret forvalter områdene i samsvar med naturmangfoldloven og verneforskriftene, og følge forvaltningslovens bestemmelser.

Forvalteren er underlagt styret i forvaltningen av verneområdene. Vedtak forvalteren fatter ved delegert myndighet etter pkt. 6.2 skal treffes i tråd med naturmangfoldloven, verneforskriftene og eventuell forvaltningsplan. Der det ikke foreligger godkjent forvaltningsplan skal styret vurdere om det skal gis særskilte retningslinjer for behandlingen av denne typen saker.

6.2 Styrets rolle i forhold til forvalter(ene)

Styret kan gi forvalter(e) myndighet til å treffe vedtak i saker av kurant karakter. Med kurant karakter menes følgende:

- Saker etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser om ferdsel og motorferdsel.
- Saker etter verneforskriftenes øvrige spesifiserte dispensasjonsbestemmelser og etter naturmangfoldloven § 48 der:
 - a) Det dreier seg om fornying av dispensasjon gitt av styret eller arbeidsutvalget, og forutsetningene er tilnærmet uendret.
 - b) Det foreligger etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av styret/AU i tilsvarende sak.
 - c) Forvaltningsplanen gir entydige føringer for utfallet.

Ved tvil skal forvalter drøfte saken med styreleder. Dette skal komme frem av saksutredningen hvis forvalter treffer delegert vedtak i saken. Alle delegerte vedtak skal refereres for styret.

Styret disponerer forvalters arbeidstid. Betalt overtid avtales særskilt med fylkesmannen.

6.3 Fylkesmannens rolle i forhold til forvalter

Ved søknader om permisjon, langtidsfravær, eller der forvalter varsler om fratredelse fra sin stilling, skal fylkesmannen i dialog med styret komme til enighet om hvordan forvalters arbeidsoppgaver skal løses inntil forvalter er tilbake, eller ny forvalter er ansatt.

Klima- og miljødepartementet har utarbeidet en egen instruks for prosessen knyttet til ansettelse av nasjonalpark-/verneområdeforvalter.

7. OM MØTENE I NASJONALPARKSTYRET

Kommuneloven kap. 6 om saksbehandlingen i folkevalgte organer kommer til anvendelse så langt de passer, med de tilpasninger som er fastsatt i denne vedtekten. Kommuneloven § 40 gjelder tilsvarende.

Styret bør tre sammen minst fire ganger hvert år og ellers når lederen bestemmer. Lederen plikter å kalle inn dersom minst en tredel av medlemmene ønsker det.

Varsel om innkalling til møte i nasjonalparkstyret skal skje med 2 ukers varsel. Endelig innkalling med saksdokumentene sendes 1 uke før møtet. Styret avgjør selv om det vil ta opp eventuelle saker som ettersendes senere enn dette.

Det føres protokoll fra møtene. Protokollen underskrives av styreleder og ett medlem som velges ved møtets begynnelse. Eventuelle protokolltilførsler må fremsettes i møtet.

Forvalters tilråding til vedtak skal fremgå av møteprotokollen.

I tilfeller der styrets vedtak har et annet utfall enn forvalters tilråding til vedtak, må styrets begrunnelse for valg av annet utfall komme frem i vedtaket.

For at forvaltningsstyret skal være beslutningsdyktig må minimum halvparten av representantene være til stede. Vedtak fattes ved flertallsbeslutninger. Ved stemmelikhet har lederen dobbeltstemme.

8. STYRETS OPPGAVER

Medlemmene av styret skal forvalte verneområdene i samsvar med internasjonale forpliktelser, naturmangfoldloven og verneforskriftene for det enkelte verneområde.

Alle representantene i styret har et felles ansvar for en helhetlig forvaltning av verneområdene hvor ivaretagelse av verneverdiene og verneformålet er hovedoppgaven.

8.1 Forvaltningsplan

Styret skal utarbeide/revidere forvaltningsplan for verneområdene. Oppstart av planarbeidet bør skje i dialog med Miljødirektoratet. Forvaltningsplaner skal utarbeides innenfor rammene av naturmangfoldloven og verneforskriftene. Forvaltningsplanen skal

konkretisere hvordan formålet med vernet skal nås, og skal inneholde enn flerårig tiltaksplan og en besøksstrategi. Utkast til forvaltningsplan skal sendes til direktoratet for faglig gjennomgang før høring. Forvaltningsplanen skal godkjennes av Miljødirektoratet.

8.2 Skjøtsel og besøksforvaltning

Som forvaltningsmyndighet skal styret ut fra naturmangfoldloven § 33 og verneformålet i de enkelte verneforskrifter vurdere behov for og nødvendig gjennomføring av skjøtsel og tilrettelegging. Plan for skjøtsel og eventuell tilrettelegging skal, jf. §§ 35 og 36 siste ledd, inngå i en forvaltningsplan godkjent av Miljødirektoratet. Forvaltningstiltak iverksettes på et kunnskapsbasert grunnlag i samsvar med vedtatte forvaltningsplaner/skjøtelsplaner.

Styret kan som forvaltningsmyndighet legge til rette for at verneområdenes potensial for verdiskapning utnyttes innenfor rammen av verneforskriftene og naturmangfoldloven. Dette skal skje gjennom konkrete forvaltnings- og skjøtselstiltak, fortrinnsvis i tråd med den delen av forvaltningsplanene som omhandler besøksstrategi. Styret skal ikke opptre som næringsaktør, men bør i denne sammenhengen innlede et samarbeid med lokalt reiseliv/øvrige reiseliv, samt det autoriserte besøkssteder.

Nasjonalparkstyret skal utarbeide årlige prioriteringer av skjøtels- og forvaltningstiltak i verneområdene i tråd med den flerårige tiltaksplanen.

Styret skal etablere et nært samarbeid med Statens naturoppsyn lokalt. Styret tildeles etter søknad til Miljødirektoratet årlig midler til skjøtsel og forvaltning til prioriterte tiltak i henhold til vedtatte forvaltningsplaner/skjøtelsplaner. Tildelingene skjer ut i fra de budsjettmessige rammer det enkelte året. Nasjonalparkstyret prioriterer bruken av de tildelte midlene. Alle tiltak skal være i tråd med godkjent forvaltnings-/tiltaksplan for verneområdene og andre relevante styringsdokumenter.

8.3 Myndighetsbeslutninger

Styret har myndighet til å treffe vedtak etter verneforskriftene. Styret har også myndighet til å gi dispensasjoner etter naturmangfoldloven § 48.

8.4 Grensemerking og informasjon

Styret har ansvar for at det gjennomføres nødvendig grensemerking og vedlikehold av merkingen i verneområdene. Merkingen skal gjennomføres etter retningslinjer gitt av Miljødirektoratet i veileder om Opprettelse av verneområder (M-481).

Som forvaltningsmyndighet skal styret i besøksstrategien vurdere behovet for særskilte informasjonstiltak. Styret er hovedansvarlig for informasjonstiltak og skal gjennomføre dette i henhold til Miljødirektoratets merkestrategi.

Styret har ansvar for at Naturbase er oppdatert inkludert henvisning til gjeldende forvaltningsplan og/med besøksstrategi.

8.5 Brudd på naturmangfoldloven/verneforskriftene, rapporter og anmeldelser

Styret har som forvaltningsmyndighet et selvstendig ansvar for å påse at alle brudd på verneforskriftene som styret får kjennskap til blir rapportert/anmeldt til politiet dersom det er grunn til å anta at forholdet er straffbart.

Kopi av anmeldelse/rapport, samt avgjørelse fra politiet skal sendes Fylkesmannen og Miljødirektoratet. Der administrative sanksjoner er aktuelt jf naturmangfoldloven kap. IX, skal styret oversende en rapport om forholdet til Fylkesmannen - med kopi til Miljødirektoratet.

8.6 Orientering om vedtak

Fylkesmannen skal ha tilsendt kopi av alle vedtak truffet av nasjonalparkstyret, nasjonalparkforvalteren eller arbeidsutvalget.

Vedtak styret, forvalteren eller arbeidsutvalget har truffet i medhold av naturmangfoldloven og verneforskriften skal fortløpende registreres i Miljøvedtaksregisteret.

8.7 Rapportering om forvaltning

Styret har ansvar for årlig å rapportere om forvaltningen til Miljødirektoratet og Fylkesmannen etter fastsatte maler.

9. RÅDGIVENDE UTVALG

Styret skal oppnevne et rådgivende utvalg. Utvalget skal bestå av representanter for de ulike interessene i området, som bl.a. grunneiere, andre særlig berørte offentlige organer som for eksempel friluftsråd, næringsliv, frivillige organisasjoner, bl.a. natur- og miljøorganisasjoner og lignende. Nasjonalparkstyret bør ha minst ett årlig dialogmøte med rådgivende utvalg.

10. ADMINISTRATIVT KONTAKTUTVALG

For å sikre at forvaltningen av verneområdene blir godt integrert i den kommunale forvaltningen, bør styret oppnevne et administrativt kontaktutvalg bestående av representanter fra administrativt nivå i de ulike kommunene.

11. TILSYN

Statens naturoppsyn har tilsynsmyndighet i områdene, jf. lov om statlig naturoppsyn.

12. KLAGEADGANG, KLAGEINSTANS OG KLAGEBEHANDLING

Fylkesmannen har klagerett på vedtak fattet av nasjonalparkstyret jf. naturmangfoldloven § 62 tredje ledd siste setning. For øvrig gjelder de alminnelige regler om klageadgang.

Klage på vedtak truffet av styret, må vurderes/klagebehandles av styret med mindre det er avtalt at saken kan behandles av AU/forvalter.

Dersom vedtak truffet av AU/forvalteren etter delegert myndighet påklages, skal klagen vurderes/klagebehandles av styret/arbeidsutvalget før den eventuelt sendes over til Miljødirektoratet som endelig klageinstans.

Miljødirektoratet er endelig klageinstans for vedtak som treffes av styret/ forvalter som forvaltningsmyndighet.

13. INSTRUKSJON, TILBAKEKALLING AV DELEGERT MYNDIGHET

Dersom forutsetningene for delegeringen av forvaltningsmyndighet endres vesentlig, plikter styret å informere Miljødirektoratet.

Miljødirektoratet kan gripe inn gjennom instruksjon, eller eventuelt tilbakekalling av delegert myndighet dersom forvaltningen av verneområdene ikke er i samsvar med naturmangfoldloven og verneforskriftene.

14. ENDRING AV VEDTEKTENE

Miljødirektoratet kan endre disse vedtektene.



Arkivsaksnummer: 2022/11125-4

Saksbehandler: Henriette Othilie Bøe Kildahl

Dato: 29.11.2022

| Utvalg | Utvalgssak | Møtedato |
|------------------------------------|------------|------------|
| Nasjonalparkstyret for Fulufjellet | 36/2022 | 07.12.2022 |

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet - revidering av tiltaksplan

Innstilling fra forvalter

Revidert tiltaksplan for Nasjonalparkstyret for Fulufjellet ble vedtatt med de endringer som ble gjort i styremøtet. Tiltaksplanen ligger som vedlegg til protokollen.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

- Gjeldende tiltaksplaner for perioden 2022-2026 for forvaltningsplan og besøksstrategi for Fulufjellet nasjonalpark.
- Forslag til reviderte tiltaksplaner for perioden 2023-2026.

Vedlegg til sak

- Vedlegg til sak: Reviderte tiltaksplaner for 2023.

Saksopplysninger

Hvert år søker nasjonalparkstyret om tiltaksmidler fra Miljødirektoratet. Tiltaksmidlene skal nyttes til at naturtilstanden i verneområdene opprettholdes og bedres. Midlene skal benyttes til tiltak som er nødvendig for å gjenskape eller ivareta verneverdiene og til informasjons- og tilretteleggingstiltak. Alle tiltak skal være forankret i skjøtselsplan, forvaltningsplan, besøksstrategi eller andre relevante styringsdokumenter. Det kan tildeles midler til kartlegginger og andre nødvendige utredninger som er direkte knyttet til tiltak.

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet har to tiltaksplaner, en som ligger som vedlegg til forvaltningsplanen og en som ligger som et vedlegg til besøksstrategien. Tiltaksplanene er enkle og dynamiske dokument. Flere av tiltakene som er oppført i de to planene går ut på det samme. På sikt skal besøksstrategien bli en inegrert del av forvaltningsplanen og da er det naturlig at styret kun opererer med én tiltaksplan.

Det er lagt opp til at nasjonalparkstyret skal revidere tiltaksplanen enten hvert år eller annethvert år. Da kvitterer man ut og tar ut tiltak som er gjennomført, tar ut tiltak som ikke lengre er aktuelle, og legger til nye tiltak som det har kommet innspill om eller som forvaltningen selv mener at bør gjennomføres. Det hender at tiltak som allerede er oppført i tiltaksplanen blir oppdatert eller justert i tråd med utført arbeid eller ny kunnskap.

Utkast til tiltaksplan for 2023 ligger ved saken og diskuteres i møtet. Styret kan gjøre endringer i utkastet i form av nye tiltak, fjerne tiltak eller gjøre justeringer i de tiltakene som er oppført i utkastet, f.eks. endre prioriteringsrekkefølge.

SAMLETABELL FOR AKTUELLE TILTAK I FULUFJELLET NP FOR PERIODEN 2023-2026, JF. FORVALTNINGSPLAN OG BESØKSSTRATEGI.

| Samletabell for aktuelle tiltak i Fulufjellet nasjonalpark i perioden 2023 - 2026 | | | | | Sist endret: 29.11.2022 | | | | |
|---|---------------------------|--|--------------|-------------------------|--|--------------------------------|-----------------------------------|-----------------------|---------------------------|
| Verneområdenavn og naturbase-id | Tiltakskategori | Kort beskrivelse av tiltak | Prioritering | Finansiering | Samarbeids-aktører | Hvem gjennomfører tiltaket? | Gjennomføringsperiode (20xx-20yy) | Intervall (eventuelt) | Merknad/kommentar |
| Fulufjellet | Overvåking | Overvåke forekomsten av død ved i to prøveflater, jf. bevaringsmål i vedlegg 2. Registreringer hvert 2. år. | | Bestillings-dialog (BD) | Nasjonalparkstyret (NP-styret), Statens naturoopsyn (SNO). | NP-styret i samarbeid med SNO. | Løpende | Hvert 2. år | |
| Fulufjellet | Overvåking | Registrering og kartfesting av arealer med innslag av vrifuru, jf. bevaringsmål i vedlegg 2. | | BD. | Statens naturoopsyn/ NP styret | SNO | Løpende | | |
| Fulufjellet | Overvåking | Registrering av hekkesuksess for kongeørn ved aktuelle hekkelokalteter, jf. bevaringsmål i vedlegg 2. | Høy | BD | NP-styret, SNO og private | SNO/private | Løpende | Årlig | |
| Fulufjellet | Kartlegging | Kartlegge og utarbeide en oversikt over eksisterende bygninger, anlegg og innretninger innenfor nasjonalparken med opplysninger om bygning- og anleggstype, størrelse, eksakt beliggenhet, samt lage bildearkiv. | Høy | BD | Forvaltningsmyndigheten i samarbeid med grunneiere, Trysil kommune og SNO. | SNO | 2020-2024 | | |
| Fulufjellet | Kartlegging | Lage og gjennomføre planer for brukerundersøkelser og systematisk telling av besøkende til nasjonalparken for å følge ferdsel, ferdselsmønster, ferdselsformer og utviklingstrender. | Høy | BD | NP-styret | NP-styret og private. | 2016-2017 | Hvert 10. år. | Siste gjennomført i 2016. |
| Fulufjellet | Kartlegging og overvåking | Grov registrering av ferdsel og ferdselsutvikling. | | BD | SNO og NP-styret | SNO | Løpende | Årlig | |
| Fulufjellet | Informasjon | Sette opp grensemerker og verneskilt. | | BD | Fylkesmannen og NP-styret | SNO og private | 2022-2026 | | |
| Fulufjellet | Vedlikehold | Vedlikeholde og eventuelt bytte ut gamle/ødelagte/slitte informasjonsplakater og informasjonstavler. | | BD | NP-styret og SNO | SNO | Løpende | | |

SAMLETABELL FOR AKTUELLE TILTAK I FULUFJELLET NP FOR PERIODEN 2023-2026, JF. FORVALTNINGSPLAN OG BESØKSSTRATEGI.

| | | | | | | | | | |
|----------------------|--------------------------------|--|------|-----------------------------|------------------------------------|------------------------------------|-----------|--|---|
| Fulufjellet | Informasjon | Distribuere eksisterende informasjonsbrosjyrer om Fulufjellet nasjonalpark til aktuelle aktører. | | BD | Statskog | SNO og NP-styret | Løpende | | |
| Fulufjellet | Tilrettelegging | Utarbeide plan for ansvar, vedlikehold og drift av veien til innfallsportalen til nasjonalparken ved Storbekkåsen. | Høy | Statskog | NP-styret og Statskog | Statskog | 2022-2025 | | Er påbegynt, men tilkommet mer aktivitet. Må ta en ny |
| Fulufjellet | Informasjon og tilrettelegging | Utforme informasjonstavler i samsvar med ny profil og lokale interesser. | Høye | BD | NP-styret | NP-styret og private. | 2022-2026 | | Må ses i sammenheng med en besøksstrategi. |
| Fulufjellet | Tilrettelegging | Opparbeide innfallsporter til nasjonalparken. | Høy | BD | NP-styret og Statskog | NP-styret og private. | 2022-2026 | | Må ses i sammenheng med |
| Fulufjellet | Informasjon | Utarbeide en felles norsk-svensk brosjyre om det helhetlige tilbudet i Fulufjellet med hensyn til stier, løyper, overnatting, etc. | Høy | BD og Länsstyrelsen Dalarna | NP-styret og Länsstyrelsen Dalarna | NP-styret og Länsstyrelsen Dalarna | 2022-2024 | | Må ses i sammenheng med en besøksstrategi. Gjennomført. |
| Fulufjellet | Informasjo og tilrettelegging | Lage en helhetlig kommunikasjons- og skiltplan for nasjonalparken som en del av en besøksstrategi. | Høy | BD | NP-styret | NP-styret | 2022-2024 | | Må ses i sammenheng med en besøksstrategi. |
| Fulufjellet | Tilsyn/kontroll | Befare og vurdere plassering av motorferdselforbudt-skilt langs vernegrense. | Høy | BD | SNO og NP-styret | SNO | Løpende | | Spesielt ved et område som ligger inntil/ spesielle interesser for rekreasjonskjøring på svensk side. |
| Fulufjellet og Fregn | Overvåking | Registrering og kartfesting av arealer med fremmede arter. | Høy | BD | SNO og NP-styret | SNO | Løpende | | Tas i forbindelse med andre oppdrag. |

SAMLETABELL FOR AKTUELLE TILTAK I FULUFJELLET NP FOR PERIODEN 2023-2026, JF. FORVALTNINGSPLAN OG BESØKSSTRATEGI.

| Verneområde | Beskrivelse av tiltak | Prioritet | Samarbeidsaktører | Hvem gjennomfører | Finansiering | Gjennomførings-periode |
|--------------------------------|--|-----------|---|-------------------|-----------------------|---|
| Fulufjället S | Gjøre entréene mer attraktive/ informative. | | | LStW | Naturvårdsverket (NV) | 2022-2024 |
| Fulufjället N | Tilrettelegge/forsterke/kanalisere for økt ferdsel ved Storbekåsåsen- Brynflået og Bråtafallet. | | NP-styret | NP-styret | MDIR | 2023-2025 |
| Fulufjället N | Etablere et startpunkt sør for Brattfjellet i tråd med merkevaren. | | NP-styret, kommunen, grunneiere, Ljørdalen grendeutvalg | NP-styret | MDIR | 2024-2026 |
| Fulufjället S og Fulufjället N | Erstatte gamle infoplakater og skilt med nye jfr. merkevarene. | | NP-styret og LStW | NP-styret og LStW | IR og MDIR | 2022-2026 |
| Fulufjället S og Fulufjället N | Ta fram en felles kommunikasjonsplan for hele Fulufjället. | | Naturvårdsverket, NP-styret | LStW/NP- styret | IR | 2023-2024 |
| Fulufjället S og Fulufjället N | Gjennomgang og fornying av henvisningsskilt som leder besøkende i og til parkene. | | Trafikkverket, Statens vegvesen, kommunen | LStW/NP- styret | NV, MDIR, IR | Fulufjället N 2022-2025 Fulufjället S 2022 |
| Fulufjället S og Fulufjället N | Vurdere utvalgte grenseoverskridende stier knyttet til fokusområdene. | | LStW/NP- styret | LStW/NP- styret | IR | 2023-2024 |
| Fulufjället S | Utbygging av gangbru og trapper langs Njupeskarssling an. | | | LStW | SM | 2023-2024 |
| Fulufjället S | Fornye naturstien langs Njupeskarsslingan. | | | LstW | IR | Sluttføres i 2023 |
| Fulufjället S og Fulufjället N | Merke og beskrive kortere vandringsruter ved inngangene, for eks Storbekåsåsen– Björnholmsstug an, Brottbäckstuga n–Skarvallen–Klorhön– Brottbäckstuga n | | | LStW/NP- styret | SkM, MDIR | 2022-2025 |
| Fulufjället S og Fulufjället N | Utarbeide infomateriell og kartbrosjyrer (på svensk, norsk, engelsk og tysk) tilpasset det helhetlige Fulufjället, men i tråd med de respektive landenes merkestrategi og med et felles budskap for Fulufjället. | | Natur- vårdverket, NP- styret | LstW/NP- styret | NV, MDIR | 2019-2022 |
| Fulufjället S og Fulufjället N | Lage en plan for formidling av informasjon om Fulufjället nasjonalpark N gjennom naturum Fulufjället. Se i sammenheng med kommunikasjonsplan. | | NP-styret | LstW | SkM | 2023-2024 |

SAMLETABELL FOR AKTUELLE TILTAK I FULUFJELLET NP FOR PERIODEN 2023-2026, JF. FORVALTNINGSPLAN OG BESØKSSTRATEGI.

| | | | | | | |
|--------------------------------|---|--|--|-----------------|-----------|--------------------------------------|
| Fulufjellet S og Fulufjellet N | Bidra økonomisk og med kunnskap om nasjonalparkene i vertskapskurs og guidkurs. | | Reiselivsaktører, lokal overnatting | LStW/NP- styret | SkM, MDIR | Løpende hvis aktuelt. |
| Fulufjellet S og Fulufjellet N | Årlig gjennomføre Fulufjellsseminar og grenseoverskridendebedriftsbesøk | | Destinasjonsselskap, reiselivsaktører, lokal overnatting | LStW/NP-styret | SkM, MDIR | 2022-2024 |
| Fulufjellet S og Fulufjellet N | Sertifisering av reiselivsaktører | | Reiselivsaktøre | LStW/NP-styret | SkM, MDIR | Gjennom saksnehandling hvis aktuelt. |
| Fulufjellet S og Fulufjellet N | Samarbeid med destinasjonsselskap om markedsføring | | Destinasjonsselskap | LStW/NP-styret | | Løpende når aktuelt. |
| Fulufjellet S og Fulufjellet N | Samarbeid om informasjonsaktiviteter for lokalbefolkningen. | | Lokal overnatting | LStW/NP-styret | | Løpende når aktuelt. |
| Fulufjellet S og Fulufjellet N | Etablere stedstilpasset informasjon ved utvalgte besøksmål, jfr. kommunikasjonsplan | | | LStW/NP-styret | NV, MDIR | 2022-2025 |
| Fulufjellet N | Vurdere og tilrettelegge for økt ferdsel til Slottet, Storfura og stien fra Storbekkåsen til Brynflået. | | NP-styret | NP-styret | NV, MDIR | 2019-2025 |
| Fulufjellet S og Fulufjellet N | Rive varder som er satt opp i nyere tid ved lokaliteter som er svært utsatt for uheldig vardebygging. | | LStW/NP-styret/SNO | LStW/NP-styret | NV, MDIR | Løpende. |
| Fulufjellet N | Navnsetting på skilt i og i randsonen til Fulufjellet skal være konsistent mellom brosjyrer, kart og skilt ute i terrenget. | | NP-styret | NP-styret | | Løpende. |
| Fulufjellet N | Sett opp turkasse ved grenserøysa på Brynflået | | SNO/NP-styret | SNO | MDIR | 2023 |



Arkivsaksnummer: 2022/11125-2

Saksbehandler: Henriette Othilie Bøe Kildahl

Dato: 29.11.2022

| Utvalg | Utvalgssak | Møtedato |
|------------------------------------|------------|------------|
| Nasjonalparkstyret for Fulufjellet | 37/2022 | 07.12.2022 |

Innmelding av behov for midler til tiltak og SNO-ressurser for 2023

Innstilling fra forvalter

Tiltaksplan og bestillingsskjema for tjenester fra SNO tas til etterretning, med de føringer for prioritering av tiltak som framkom i møtet. Nasjonalparkforvalter delegeres myndighet til å utarbeide prosjektsøknader for de aktuelle tiltakene i henhold til styrets prioriteringer, innen fristen 10. januar 2023.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

- Strategi for bruk av tiltaksmidler 2020-2025.
- SNO-skjema

Saksopplysninger

Elektronisk søknadssenter (ESS) skal benyttes for å melde inn behov for midler til tiltak i verneområder og naturrestaurering, finansiert over ny kap./post 1420.31. Frist for innmelding er 10. januar 2023. Innmeldingen skal bygge på planleggingsmøter mellom forvaltningsmyndighet for verneområdene og SNO lokalt.

Ny kap./post 1420.31

Kap./post 1420.38 (restaurering av myr og annen våtmark) er i forslag til statsbudsjett for 2023 slått sammen med den gamle kap./post 1420.31 - *Tiltak i verneområder*. Ny 31-post heter *Tiltak i verneområder, og annen natur, inkludert restaureringstiltak*.

Verneområdestyret skal sette opp en liste over tiltak som en vil bestille midler til for 2023. Søknad skal sendes til Miljødirektoratet og blir grunnlag for tildeling av tiltaksmidler utpå året. Alle innmeldte tiltak skal være i tråd med godkjent besøksstrategi, forvaltningsplan, skjøtelsesplan eller andre relevante styringsdokumenter. Det kan tildeles midler til kartlegginger og andre nødvendige utredninger som er direkte knyttet til tiltak. Miljødirektoratet har laget en ny og oppdatert strategi for bruk av tiltaksmidler 2020-2025. Strategien ligger som vedlegg til sakspapirene.

Vilkår for bruk av midlene:

- Midlene er statslige investeringsmidler (skal ikke nyttes som tilskudd).
- Midlene skal nyttes til tiltak i regi av forvaltninga.
- Midlene skal nyttes til tiltak innen skjøtsel, tilrettelegging og informasjonsarbeid.
- Midlene skal nyttes i tråd med føringer fra Miljødirektoratet.

Nasjonalparkstyret må vurdere hvilke tiltak som skal inn på lista, hvor stor sum som skal føres på de ulike tiltakene og også skal alle tiltakene ha en unik prioritering. Det er en forutsetning at SNO sine oppgaver og aktiviteter i verneområdene blir samordnet med tildelingen av midler til tiltak i verneområdene slik at det blir en effektiv bruk av de samlede ressursene til tiltak. Nasjonalparkforvalter har satt opp ei liste over aktuelle tiltak basert på pågående tiltak, tiltak som har vært tiltaksplanen, men som ikke er blitt gjennomført enda, og nye tiltak som er spilt inn det siste året.

Summene som er oppført i saken er rettleidende og bygger på erfaringer eller signaler fra andre som har utført lignende tiltak. Kostnadene er noe usikkert på enkelte tiltak og prosjekter (**merket rødt**). Konkrete kostnadsoverslag vil være på plass innen søknadsfristen.

Her er oversikt over de tiltak som forvalter vurderer at er mest aktuelle å søke midler til for 2023:

| Prioritering | Tiltak | Skildring av tiltak | Kostnadsoverslag |
|--------------|-----------------|--|------------------|
| 1 | Tilrettelegging | Detaljert plan for innfallsporter | 200.000 |
| 2 | Tilrettelegging | Oppføring av skilt og natursti. | 150.000 |
| 3 | Tilrettelegging | Stiforsterkningstiltak ved Storbekkkåsen og Brynflået. | 100.000 |
| 4 | Informasjon | Utarbeide stedegen informasjon til plakater og naturstier. | 50.000 |
| 5 | Informasjon | Produksjon av plakater og vippeskilt. | 20.000 |
| | | Totalt | 520.000 |

Styremedlemmene bes tenke igjennom følgende spørsmål som skal diskuteres under styremøtet:

- Har styremedlemmene tiltak eller prosjekter som bør inn på lista?
- Har styremedlemmene fått direkte innspill til tiltak eller planer som bør med på lista?
- Er det tiltak her som ikke bør være med på lista?
- Tiltakene må ha unike prioriteringer i søknaden.

NB: Styret skal også fylle ut skjema for hvilke ressurser en ønsker seg fra SNO i 2023. Skjema for SNO-ressurs vil bli gjennomgått under styremøtet.



Arkivsaksnummer: 2022/11125-3

Saksbehandler: Henriette Othilie Bøe Kildahl

Dato: 29.11.2022

| Utvalg | Utvalgssak | Møtedato |
|------------------------------------|------------|------------|
| Nasjonalparkstyret for Fulufjellet | 38/2022 | 07.12.2022 |

Budsjett for drift, plan- og strategiarbeid 2023

Innstilling fra forvalter

Budsjett for drift-, plan- og strategiarbeid tas til etterretning. Nasjonalparkforvalter delegeres myndighet til å utarbeide søknad innen fristen 10. januar 2023.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Saksopplysninger

Jf. epost fra Miljødirektoratet datert 02.11.2022 kan det søkes om midler til drift av nasjonalpark- og verneområdestyrene og midler til arbeid med forvaltningsplaner, besøksstrategier og skjøtselsplaner over post 1420.21 i ESS.

Ved søknad om midler til drift av nasjonalpark- og verneområdestyrene må det settes opp et budsjett som viser forventede utgifter til reise- og møtegodtgjøring for medlemmene av styrene, samt evt. reiseutgifter for medlemmer av rådgivende utvalg.

Styret bør derfor sette opp et budsjett over forventa kostnader som kan være grunnlag for søknaden.

For å få et realistisk budsjett bør styret tenke over hvor stor aktivitet man ser for seg i det kommende året. Det er flere momenter som styret bør ta stilling til.

Styremøter

I følge vedtektene bør styret tre sammen minst 4 ganger i året. Med den saksmengden som Fulufjellet har, så er det tilstrekkelig med 4-5 møter i året. Nasjonalparkstyret for Fulufjellet har i 2022 avholdt 7 styremøter, inkludert dette møtet. 4 av møtene har vært fysiske, 2 har vært elektroniske og ett møte har vært avholdt digitalt på Teams. Knyttet til styremøtene må en ta høyde for møtegodtgjørelse, tapt arbeidsfortjeneste, reisekostnader og kostnader til lokale og bevertning.

Rådgivende utvalg

Kostnader med Rådgivende utvalg skal dekkes over driftsbudsjettet til styret. Representantene her har krav på å få dekket reisekostnader. I tillegg har vi kostnader med møterom og enkel beverning. Rådgivende utvalg får ikke møtegodtgjørelse. Det er lagt opp til å ha to møter i året med Rådgivende utvalg.

Andre kostnader som evt. må dekkes over driftsbudsjettet:

- Studietur
- Styreledersamling
- Befaringer
- Planarbeid
- Nettsider og informasjonsarbeid
- Abonnement til ferdsestallere

Lønnskostnader til forvalter og drift av forvaltningsknutepunkt i Innbygda dekkes over Statsforvalteren sitt budsjett. Tiltak blir dekket av tiltaksmidlene som er en annen post på statsbudsjettet (1420.31) og skal ikke være en del av driftsbudsjettet.

Vurdering

Vedlagt følger utkast til budsjett for nasjonalparkstyret. Budsjettet er utarbeidet etter plan for møter i styret, rådgivende utvalg, konferanser/samlinger og andre driftskostnader.

Frist for å søke Miljødirektoratet om midler i henhold til budsjettet er 10. januar 2022.

Eventuelt behov for Miljødirektoratets elektroniske ferdsestallere skal også meldes inn i ESS.

Det har blitt gjennomført ferdsestalling ved ulike lokaliteter i Fulufjellet NP i 2016, 2021 og 2022. Det er viktig å følge med på ferdsestallutviklingen ettersom besøkstrykket ser ut til å ha økt de siste årene, jf. ferdsestall-data fra 2021 og 2022. Forvalter ser det derfor som nyttig å videreføre ferdsestalling i 2023 på utvalgte lokaliteter.

Budsjettforslag for 2023:

| DAGSMØTER | | | | | | |
|--|---|--------------|--------------|---------|--------|----------------|
| | Ant. Pers. | Antall møter | Forberedelse | Timer | Satser | Sum |
| Forberedelse | 3 | 3 | | 1 | 499 | 4491 |
| Leder/møte | 1 | 3 | | 6 | 660 | 11880 |
| Medl. Normal takst | 2 | 3 | | 6 | 499 | 17964 |
| Medl. m/tapt arb.fortj. | 1 | 3 | | pr. dag | 2191 | 6573 |
| | | | | | | 40908 |
| TODAGERSMØTER | | | | | | |
| | Ant. Pers. | Antall møter | Forberedelse | Timer | Satser | Sum |
| Forberedelse | 3 | 1 | | | 499 | 1497 |
| Leder/møte | 1 | 1 | | 12 | 660 | 7920 |
| Medl. Normal takst | 2 | 1 | | 12 | 499 | 11976 |
| Medl. m/tapt arb.fortj. | 1 | 1 | | pr. dag | 2191 | 2191 |
| | | | | | | 23584 |
| STYRELEDERSAMLING | | | | | | |
| | Ant. Pers. | Antall møter | Forberedelse | Timer | Satser | Sum |
| Leder | 1 | 1 | | 0 | 6 | 499 |
| | | | | | | 5988 |
| RÅDGIVENDE UTVALG | | | | | | |
| | Ant. Pers. | Antall møter | Forberedelse | Timer | Satser | Sum |
| Medlemmer | 10 | 2 | | 6 | 499 | 29940 |
| | | | | | | 29940 |
| ANDRE UTGIFTER | | | | | | Sum |
| Konsulentbistand til hjemmeside | 5000 | | | | | 5000 |
| Webhotell for hjemmeside | 2000 | | | | | 2000 |
| Ferdstелstелler abonnement | 8000 | | | | | 8000 |
| | | | | | | 15000 |
| ARRANGEMENT | | | | | | Sum |
| Tema | Fordeling av midler | | Budsjett | | | |
| Seminarer | Dekking av utgifter til bevertning og foredragsholdere. | | 10000 | | | 10000 |
| | | | | | | 10000 |
| TOTAL møter/arrangement/drift | | | | | | 125420 |
| Reisevirksomhet, kost og losji | | | | | | |
| Kost og losji Dagsmøter NP | Kr. pr. møte: | 500 | | 3 | | 1500 |
| Kost og losji Todagersmøte NP | Kr. pr. møte: | 5000 | | 3 | | 15000 |
| Beverting og leie møtelokale RU | Kr. pr. møte: | 2500 | | 3 | | 7500 |
| Reise NP-styremøter | Kr. pr. møte: | 500 | | 3 | | 1500 |
| Reise Styreledersamling Innlandet | Kr. pr. reise: | 4000 | | 1 | | 4000 |
| Befaringer | Kr. pr. reise: | 1000 | | 6 | | 6000 |
| | | | | | | 35 500 |
| TOTALT Møter/Reise, kost, losji | | | | | | 160 920 |



Arkivsaksnummer: 2022/11125-5

Saksbehandler: Henriette Othilie Bøe Kildahl

Dato: 29.11.2022

| Utvalg | Utvalgssak | Møtedato |
|------------------------------------|------------|------------|
| Nasjonalparkstyret for Fulufjellet | 39/2022 | 07.12.2022 |

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet - Møteplan for 2023

Innstilling fra forvalter

Nasjonalparkstyret for Fulufjellet vedtar følgende møteplan for 2023:

| Dato | Type møte |
|-------------------|--|
| Februar | Styremøte |
| April | Styremøte |
| Juni | Todagers styremøte, kombinert med befarings- og studietur. |
| September | Styremøte, kombinert med befarings- og studietur. |
| November/desember | Styremøte og avslutningsmiddag |

--- slutt på innstilling ---

Saksopplysninger

I henhold til styrevedtektene skal styret avholde minst 4 møter årlig, og ellers som leder bestemmer det. Lederen plikter å kalle inn dersom minst en tredel av medlemmene ønsker det.

Med den saksmengden som Fulufjellet har, så er det tilstrekkelig med 4-5 møter i året. Nasjonalparkstyret for Fulufjellet har i 2022 avholdt 7 styremøter, inkludert dette møtet. 4 av møtene har vært fysiske, 2 har vært elektroniske og ett møte har vært avholdt digitalt på Teams.

Nasjonalparkstyret må møtes jevnlig for å kunne behandle saker og vurdere tiltak. Møteplanen for 2023 tar utgangspunkt i 4 dagsmøter og ett todagersmøte. Møteplanen er foreslått på bakgrunn av erfaringer fra tidligere år. I tillegg kan det bli aktuelt med telefonmøter/elektroniske møter ved hastesaker.

De omtrentlige møtedatoene er tilpasset de saker og aktiviteter som styret erfaringsmessig må behandle til de ulike tidene av året. Eksakte møtedatoer må settes av nasjonalparkstyret.

Det bør også avholdes to møter med rådgivende utvalg i løpet av 2023. RU har selv foreslått å avholde møter i henholdsvis mars og oktober.

ST 40/2022 Eventuelt